PETER MAYLE

Viata de câine

Desene de Edward Koren

PETER MAYLE

Viata de câine

Desene de Edward Koren

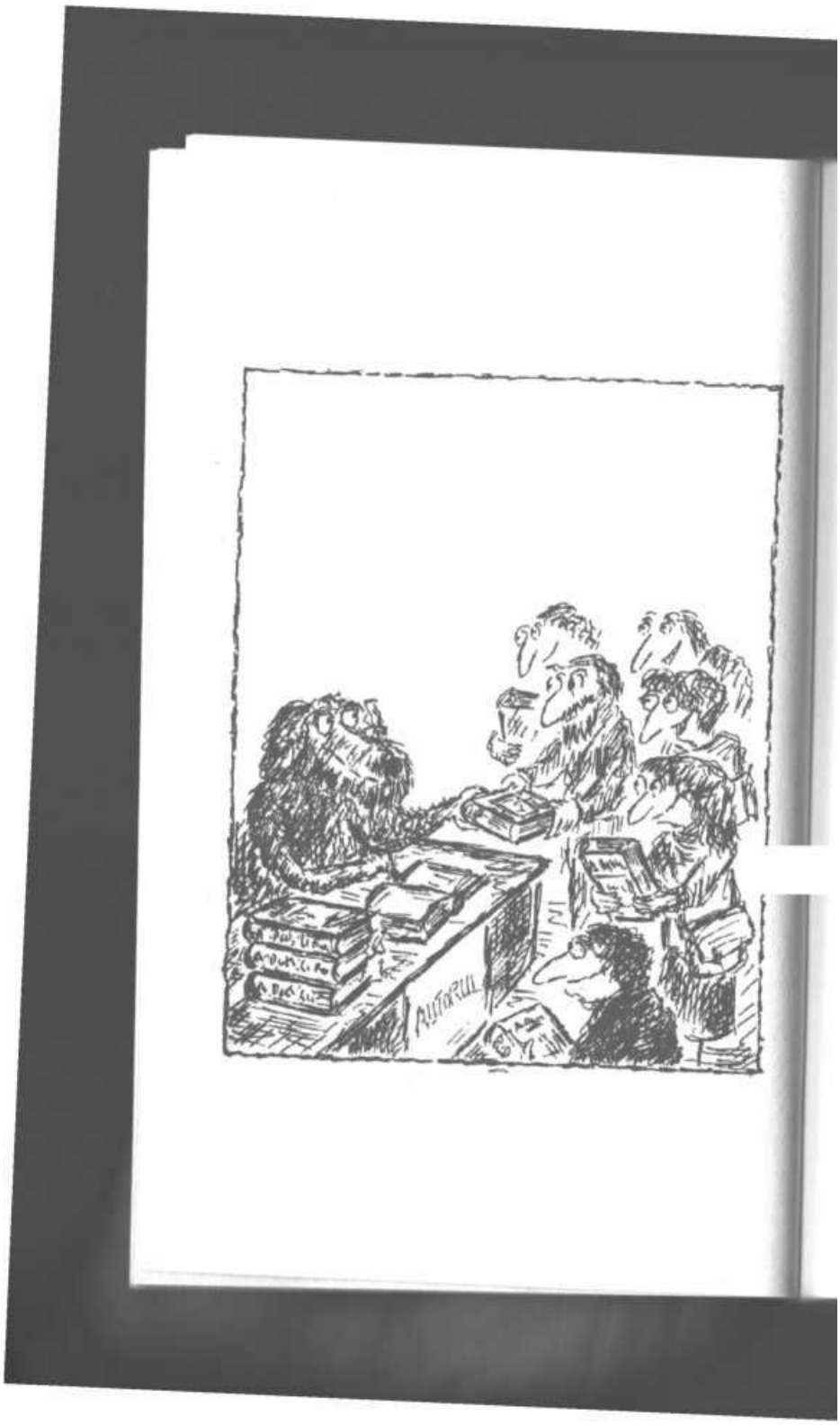

- Nota autorului

- Eu, destinul, celebritatea şi Proust
- La necaz
- In două luntre
- Manevre pe timp de noapte şi o confruntare cu igiena
- Nume de câine
- O educaţie echilibrată
- Arta comunicării
- Mano a mano cu pisica din garaj
- Degustarea
- Chinurile cu găina
- Bucuria mingilor
- Fata din vecini
- Numai după miros şi vei cunoaşte...
- Pozând pentru autoportret
- Note despre specia umană
- Sfaturi pentru tânărul câine

Nota autorului

Aceasta este o lucrare de nonficţiune, cu excepţia câtorva pasaje. Urmând obiceiurile actuale în arta autobiografiei adoptate de politicieni în scrierea propriilor memorii, am modificat adevărul oriunde mi s-a părut că m-ar pune într-o lumină proasta.

Eu, destinul, celebritatea şi Proust

Viaţa este nedreapta, după cum bine ştim cu toţii, şi, până la urmă, bine că e aşa. Daca totul ar fi mers conform planului, acum aş fi în continuare legat în lanţ la cine ştie ce fermuliţâ de la capâtul pământului, ducându-mi zilele cu pâine şi apă, lâtrând ca nebunul la luna. însâ, din fericire, unii dintre noi suntem parcâ însemnaţi de soarta sâ ne depăşim condiţia modestă şi sâ reuşim în lumea aceasta competitivă. Lassie e primul exemplu care îmi vine în minte, apoi creatura aceea micuţa ce pare sâ-şi ţinâ de-a pururi capul înclinat într-un unghi nefiresc, ascultând la pâlnia unui gramofon antic[1]. Mai bine el decât eu, asta-i părerea mea; bănuiesc însâ că terierii nu prea au de ales în viaţă. Din experienţa mea, sunt doar nişte brute mititele şi gălăgioase, cu o inteligenţa nu prea sclipitoare.

Pe măsura ce îmi dezvălui memoriile, voi descrie mai în detaliu progresul meu în viaţa - de la naştere până la

eminentul statut din ziua de astâzi, fără a uita de vremurile de restrişte, lunile petrecute în sălbăticie, căutările disperate după un adăpost, întâlnirile bizare, momentele cheie, situaţiile critice şi aşa mai departe. Dar pentru moment, hai să uităm de toate acestea şi să ne îndreptăm atenţia spre chestiuni fundamentale: ascensiunea mea spre celebritate şi decizia de a-mi exprima părerile în scris.

A început din întâmplare, ca de obicei. Ne-a vizitat un fotograf care, sub pretextul că vrea să facă un studiu artistic al peluzei cu lavandă, căuta, de fapt, un păhărel pe gratis. Eu nu i-am prea acordat atenţie, doar l-am adulmecat în treacăt, dar el şi-a lăsat pe masă paharul suficient de mult timp, pentru a mă prinde în cadru, aşa, în joacă. îmi aduc bine aminte... mi-a prins silueta, cu soarele luminând dindărăt - contre-jour, cum spunem noi, francezii - şi, oprindu-mâ să ud o muşcată, l-am auzit spunând ceva despre nobleţea sălbăticiei.

La momentul respectiv, n-am dat atenţie. Unii sunt fotogenici, alţii, nu. Dar, câteva săptămâni mai târziu, m-am descoperit într-o revistă. Poză color, în toată splendoarea, cu mustăţile zburlite, coada în vânt - esenţa vie a neînfricatului câine de pază. Şi se mai spune că aparatul de fotografiat nu minte. Nici n-au idee!

După aceea, viaţa mea a luat o altă întorsătură. Au început să mă caute şi alte reviste, cel puţin acelea care au avut talentul să recunoască o stea. Ziare, echipe de filmare, diverşi admiratori mai de aici şi mai de departe, până şi un cuplu de hoţomani care se chinuiau să vândă mâncare pentru căţei, ce depăşise de mult termenul de valabilitate -toţi mi-au apărut la uşă, iar eu m-am căznit cum am putut să îi vad pe toţi. Apoi au început să sosească scrisorile.

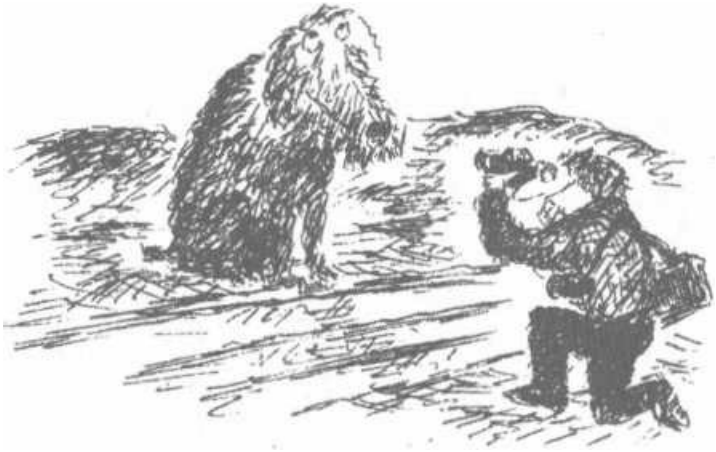

„O întâlnire întâmplătoare[11]

Nu ştiu dacă aţi primit vreodată o scrisoare de la cineva complet străin dumneavoastră, cerându-vă sâ-i povestiţi despre obiceiurile personale; eu cred că am primit sute de astfel de scrisori, dintre care unele erau impertinente de-a dreptul! Ba chiar mi s-a oferit sex protejat cu un Rottweiler (acum, dacă mă întrebaţi pe mine, nu există aşa ceva, nu cu fălcile alea). Oricum, în curând a devenit evident faptul că lumea aştepta un semn, un mesaj de la mine. Poate o afirmare a principiilor mele sau ceea ce astăzi este cunoscut sub titlul de „stil de viaţâ“. Am meditat adânc la asta.

Acum, după atâţia ani, am căpătat o adevărată slăbiciune pentru Proust. Tinde să o cam lungească, ceea ce nu prea e pe gustul meu, dar avem câteva caracteristici în comun. Suntem amândoi francezi, bineînţeles. Amândoi avem o fire meditativă. Amândoi suntem admiratori înfocaţi ai biscuiţilor - pentru el, madlene, pentru mine, modelul crocant, în formă de os, cu calciu adăugat. Aşa că m-am gândit că,

„O stea"

dacă Proust poate să împărtăşească întregii lumi opiniile sale despre viaţă, iubire, mama lui, trataţiile de la ora ceaiului şi despre căutarea fericirii, atunci eu de ce să n-o fac? Nu că mi-aş aduce prea bine aminte de mama, pentru că ea a plecat la scurtă vreme după ce ne-a născut, pe mine şi pe ceilalţi doisprezece fraţi ai mei. Având în vedere circumstanţele, nu pot să spun că o învinuiesc, deşi la vremea respectiva mi-a cam zdruncinat credinţa în tăria instinctului matern. Acelea au fost într-adevâr zile negre şi secetoase, după cum veţi vedea.

Dar mă abat de la subiect. Mă cheamă literatura, aşa că trebuie să îmi pun ordine în gânduri. în ansamblu, am avut o viaţă fermecătoare de-a dreptul, în ciuda începutului nu prea încurajator. Sfântul câinilor - St. Bernard, pentru cei

care nu ştiu — a fost bun cu mine. Dar chiar şi aşa, experienţa m-a făcut să îmi formez anumite opinii; cititorii ceva mai sensibili din fire s-ar putea să se simtă ofensaţi de unele remarce de-ale mele despre bebeluşi, pisici, igienă, pudeli şi veterinari care insistă să-ţi ia temperatura cum se făcea pe vremuri. Pentru aceste comentarii inocente nu ofer nicio scuză. Păi, atunci ce folos ar mai avea un jurnal ca acesta, dacă nu dezvăluie personalitatea autorului, chiar şi părţile mai puţin frumoase?

„Chemarea literaturii - Un mesaj pentru omenire"

1

Este vorba de sigla companiei de muzică His Master’s Voice („Glasul stăpânului", engl.), reprezentând un terier ascultând un gramofon.

La necaz

L

a naşterea mea se adunaserâ mult prea mulţi şi,

sincer, eu nu l-aş fi invitat pe niciunul dintre ei. La început nu puteam să îi vad, căci ochii se deschid de-abia după câteva zile, dar ei au ştiut să îşi facă simţită prezenţa, încercaţi să vă imaginaţi cum este să iei micul dejun cu o echipa de fotbal, toţi jucătorii bătându-se pe aceeaşi felie de pâine prăjită; poate aşa vă daţi seama prin ce am trecut eu. Haos absolut, fiecare încercând să-şi tragă spuza pe turta lui, coate de unde nici nu te aştepţi, la naiba cu bunele maniere de la masă! Bineînţeles, fiind inocent la vremea aceea, nu mi-am închipuit că toate acestea îmi vor crea probleme mai târziu, mă rog, în afara obişnuitelor înghionteli şi lovituri atunci când sosea vremea mesei. Cât de mult mă înşelam!

în total noi eram treisprezece, iar sânul matern limitat. Problema era că mama a fost luată prin surprindere - mai întâi de către tatăl nostru, în spatele hambarului, şi mai apoi de venirea noastră pe lume, în număr atât de mare, când ea nu era dotată decât pentru a avea grijă de şase odată. Evident, asta a însemnat şedinţe separate la interval de câteva ore. Mama se plângea tot timpul de oboseală, de lipsa

somnului adecvat, de iritaţii şi depresie postnatalâ. Gândin-du-ma la vremurile de atunci, nici nu ma mir

In zilele noastre auzi tot felul de nebunii despre problema copiilor singuri la părinţi. în felul lor plin de grija pentru soarta altora, oamenii îi dau înainte cu singurătatea, lipsa contactului cu rudele de sânge, prea multă atenţie din partea părinţilor, mese liniştite şi singuratice şi toate celelalte. Mie acesta mi se pare raiul pe pământ. Raiul pe pământ. Mai degrabă aş trăi aşa, decât să intru în ring zece ninde cu doisprezece adversari suferind de „laptită“ cronica de fiecare dată când am chef de o gustare. Lupta asta continuă te roade încetul cu încetul şi îţi aiureşte digestia.

amilnle numeroase ar trebui limitate doar la iepuri. Sunt convins câ Proust ar fi de acord cu mine aici.

Probabil ca sâraca mama a simţit la fel, câci nici nu ne-am ndicat bine pe propriile picioruşe, clipind curioşi spre urnea cea mare, ca a şi dispărut. A dispărut pur şi simplu, îmi aduc bine aminte. Era în toiul nopţii, iar eu eram pe jumătate adormit. M-am rostogolit după niţel combustibil, cum se întâmplă, şi m-am trezit ciofâind urechea fratelui meu. Ca sâ fiu sincer, ne-am speriat amândoi; fratele meu m-a tot privit pieziş, chiar şi după ce trecuse ceva vreme de la acest incident. Sunt tare interesat să ştiu ce ar recomanda într-un asemenea caz entuziaştii susţinători ai chestiei cu menţinerea contactului cu rudele apropiate. Fârâ îndoială, terapie de grup, cu o sesiune de pregătire în conştientizarea de sine şi o doza ţeapânâ de antibiotice pentru cel vătămat corporal.

După cum bine va puteţi închipui, în noaptea cu pricina mciunul dintre noi nu a mai pus geana pe geană; o data cu sosirea dimineţii, stomâcelele noastre scoteau sunete ciudate, iar fraţii mai slabi din fire începuseră să scheaune.

Optimist de felul meu, eram ferm convins că mama noastră dragă a plecat puţin până în spatele hambarului, în căutarea companiei unui adult şi că se va întoarce cu un rânjet satisfăcut, la timp pentru a ne servi micul dejun. Dar n-a fost deloc aşa. Orele treceau, se înteţeau ghiorţâielile şi scheu-natul, până când şi eu am început sâ mă aştept la ce-i mai râu. Fârâ mamă, înconjurat de o grămada de mucoşi, încă simţind gustul urechii frăţeşti şi fârâ nicio şansă de a obţine în scurt timp ceva mai hrănitor - asta a fost prima mea experienţa a laturii mai întunecate a vieţii.

Deseori m-am întrebat cum am reuşit să trecem de zilele care au urmat. Stăpânul şi doamna casei distribuiau din când în când câte un castronel de lapte subţiat şi nişte resturi la mâna a doua (până în ziua de azi nu pot sâ-mi stârnesc interesul pentru macaroane), dar nu erau nicicum de ajuns. Chiar şi aşa, văzându-i cum se agitâ, ai fi zis că ne servesc cine ştie ce friptura de vânat. în fiecare zi îi urmăream cum se ceartă la uşa hambarului, ea încâlţatâ cu papucii ei de pluş, iar el gătit cu cizme cu carâmb înalt. O parte din conversaţie îmi scăpa, dar pe mine mâ interesa doar ideea generală. Prea multe guri de hrănit, bani aruncaţi pe apa sâmbetei, nu mai putem s-o ţinem tot aşa, trebuie sâ facem ceva, e numai vina ta că i-ai dat drumul căţelei când era luna plinâ - în viaţa mea n-am auzit o dezbatere mai aprinsa despre distribuirea unor amărâte de oase de pui şi a unei jumătăţi de baghetă, şi asta uscata şi tare ca piatra. însă aveam de ales asta sau nimic, aşa câ tăcut şi-am înghiţit.

Apoi am început sâ primim musafiri, iar ipocritul în cizme şi-a schimbat refrenul. îşi aducea prieteni să ne vadă şi vorbea despre noi, de parcă eram moştenitorii neamului.

„Câini de vânătoare de prima mâna, zicea el, dintr-o linie veche de campioni. Gene impecabile. îţi dai seama după forma capului şi după gâtul frumos arcuit.[11]

Nu este nevoie să mai spun că minţea de îngheţau apele. Puteam sâ fac prinsoare câ nici măcar nu l-a vâzut pe tata; eu nu l-am văzut niciodată. Dar el o ţinea pe a lui, aruncând din când în când câte un comentariu despre pedigriu, care putea fi urmărit până pe timpul lui Ludovic al XIV-lea. Era o reprezentaţie care l-ar fi făcut să roşească până şi pe un agent de vânzări de maşini la mâna a doua.

Mai toţi prietenii lui vedeau adevărul, însă întotdeauna exista şi câţiva mai de la ţara, ca sâ zic aşa, astfel câ unul câte unul fraţii mei s-au răspândit spre noi cămine, trecând drept câini de vânătoare de rasâ purâ. Asta ca sâ vedeţi ce departe poţi sâ ajungi dacâ n-ai pic de ruşine. E o lecţie pe care am învăţat-o şi mi-a prins bine de multe ori în viaţă. De exemplu, îmi aduc aminte cum odatâ m-am întâlnit în pâdure cu o familie de mistreţi, dar asta este alta poveste.

Probabil vâ întrebaţi ce am simţit văzând cum toţi cei dragi mie părăsesc cuibul nostru. Pustiit, poate? Singur şi trist? Ei, nu chiar. în orice situaţie te-ai afla, exista părţi bune şi părţi rele, şi nu mi-a luat mult să-mi dau seama câ mai puţine guri de hrănit înseamnă mai multa mâncare pentru fiecare dintre cei râmaşi. Veţi zice câ sunt cam dur şi egoist, dar o burta goală îţi schimba brusc perspectiva despre viaţă. Pe lângâ asta, întotdeauna m-am considerat cel mai răsărit dintre

fraţii mei — dacâ i-aţi fi vâzut cu ochii dumneavoastră, aţi înţelege de ce anume - astfel câ eram ferm convins că, într-o bună zi, îmi voi intra în rolul meu de drept pe scena vieţii, cu trei mese zdravene pe zi şi un culcuş confortabil undeva, la căldură. Eh, oricine poate greşi!

Am început să îl urmăresc mai atent pe cel cu cizmele înalte, căci era clar câ el este şeful pe acolo; am început sâ îl llatez pe ticălosul mizerabil de fiecare dată când ajungea pe lângă mine. Tehnica mea nu era aşa de rafinată cum este acum, dar am dat tot ce-i mai bun din mine, coada agitată şi scâncetul de bucurie, tot tacâmul; eram îndeajuns de naiv să cred că fac niscaiva progrese. Mă gândeam câ sub acel exterior deloc atrăgător sălâşuieşte totuşi un suflet bun care până la urmă va prinde drag de mine. Din pâcate, omul era chiar mai mic la suflet decât ai fi crezut după cum arăta. Unii susţin câ viaţa e rea, dură şi scurtă. Descrierea i se potrivea şi lui. Era prea darnic faţă de mine cu cizmele acelea, chiar şi în vremea aia, şi de atunci am început sâ nu am încredere în picioare.

într-o bună zi însă, mi-a dat drumul din hambar - mi-am zis câ se întoarce roata norocului. Anticipam o ieşire la aer curat, cel puţin, şi poate chiar un mic tur de recunoaştere a noului meu cămin, laolaltă cu o masă rezonabila în cinstea sosirii mele în casa familiei. Ah, optimismul nebunesc al tinereţii!

M-a dus pe o parcela neîngrijita de grădină, plantată cu bălării, cutii de conserve ruginite şi vreo două anvelope de tractor, mi-a legat o frânghie în jurul gâtului, a strâns celălalt capăt de un trunchi de platan din apropiere, apoi s-a dat câţiva paşi înapoi, studiindu-mâ cu atenţie. Nu ştiu dacâ aţi urmărit vreodată un client la măcelărie încercând să se hotărască între o pulpă de miel şi una de viţel, dar exact aşa mă privea - pus pe gânduri, calculând în mintea lui ceva. Am ţopăit în sus şi-n jos, m-am agitat şi eu, aproape spânzu-rându-mă cu funia, apoi m-am lăsat păgubaş şi m-am aşezat pe pământ. Ne-am uitat unul la celălalt. îşi muşcă mustaţa. Eu încerc un scâncet demn de milă. El mormăie şi se

întoarce spre casâ, dispărând înăuntru. Ce să mai zic de comuniunea mistică dintre om şi câine?!

Şi acolo am rămas toată vara - legat, plictisit şi hrănit prost, consolându-mâ şi adâpostindu-mâ cum puteam la umbra copacului. Din când în când, stăpânul venea la mine şi mâ cerceta în felul acela pus pe gânduri, dar în afară de asta nu se mai întâmpla nimic. Lâtram mult, doar ca să fac ceva, şi urmăream furnicile. Nişte creaturi tare preocupate, mititelele astea de furnici! încă mâ mai fascinează, aşa cum se grăbesc când ici, când colo, cu ochii aţintiţi drept înainte, în coloane de câte trei. Aud câ oraşele mari sunt aşa: milioane de oameni care aleargă de la o gâurice la alta şi iar înapoi. Un mod tare ciudat de a-ţi trăi viaţa, dar fiecare cu a lui.

îmi petreceam nopţile încolăcit într-una dintre anvelopele de tractor. într-o buna dimineaţa, m-am trezit simţind o schimbare netâ în atmosfera. Plutea în aer mireasma unui alt anotimp, iar pe cauciucul anvelopei se prinsese rouâ. Se sfârşise vara.

Acum ştiu, deşi atunci habar nu aveam, ca începutul toamnei scoate la iveala instinctul primitiv ce se ascunde în inima omului, mai ales acolo de unde vin eu. Bărbaţii se aduna laolaltâ, se înarmează pâna-n dinţi şi ies la lupta cu sturzii, iepurii, becaţele sau orice mişcă suspicios în tufişuri. S-a auzit şi despre cazuri când se împuşcă între ei, fapt lesne de înţeles dacă ai avut o zi

nereuşita cu iepurii şi totuşi vrei sâ-i duci ceva nevestei sâ pună pe masă. Dar mă iau cu vorba.

Am ieşit din roata mea de tractor, m-am întins bine şi mi-am făcut ritualurile de dimineaţa, şi nu mâ aşteptam decât la o zi plicticoasa ca oricare alta, când dinspre casă : veni spre mine ceva ce nu poate fi descris decât ca o...

apariţie. Era omul cu cizmele înalte, care, în locul vestei lui obişnuite şi a pantalonilor mâncaţi pe alocuri de molii, era împopoţonat în ţinută de camuflaj complet - beretă maro-verde, jachetă din acelaşi material, un şir de cartuşe expuse pe piept, o geantă aruncată pe-un umăr, o puşcă pe celalalt -Nimrod vânătorul în costum de gală.

Când s-a apropiat, mi-a ajuns pe la nari un damf de sânge închegat, venind dinspre geantă - o mare îmbunătăţire, aş zice eu, faţă de buchetul familiar de usturoi, tutun şi sudoare - şi mi-am dat seama imediat câ pune ceva la cale. M-a dezlegat şi mi-a indicat cu cizma ca vrea sâ îl însoţesc în dubiţâ. îmi dau seama câ pentru dumneavoastră acesta nu pare a fi începutul unei zile perfecte, dar fusesem legat luni de zile, aşa câ vâ închipuiţi ca am tratat toată afacerea ca pe o mare aventura. Toate ca toate, dar până şi interesul pentru furnici are o limita!

Aşa câ iatâ-ne plecaţi la drum, la un moment dat părăsind şoseaua asfaltată, pentru a intra pe un drum de ţarâ plin de gropi. Odatâ opriţi, Nimrod ieşi din dubiţâ, dar pe mine mâ obliga sâ rămân acolo. Am auzit un lâtrat şi am scos curios nasul pe geamul maşinii.

Ne aflam într-o poieniţă dintr-o pădure şi, în afară de a noastră, mai erau parcate acolo încă trei sau patru dubiţe, dupâ zgomote fiecare cu câinele aferent înăuntru. Nimrod şi tovărăşii săi se plimbau de colo-colo, plesnindu-se unul pe altul cu palma pe umăr în maniera demnă de un bărbat adevărat, comparând armament şi dichisuri militâreşti. Apăru de undeva o sticla ce trecu pe la toţi, pe rând, şi unul dintre luptători scoase la bătaie un câmat ce fu tăiat cu un cuţit îndeajuns de mare pentru a tranşa o balena şi consumat de tovarăşi, de parcă niciunul dintre ei nu mai văzuse mâncare cu zilele. Şi de-abia îşi luaseră micul dejun. Apoi

îşi făcură iar de lucru cu sticla, lătratul încetă şi cred că, până la urmă, am aţipit şi eu.

M-am trezit dat afară din maşină, tras de ceafă, şi mi se ordonă să fug în pădure. Ceilalţi câini păreau că ştiu ce fac, aşa că m-am luat şi eu după ei. Ne-am lipit nasul de pământ şi am alergat atenţi, urmărind parcă ceva, urmaţi în ariergardă de întreaga divizie armată. Făceau destula gălăgie ca să sperie orice fiinţă care nu era surdă de-a binelea, şi orice pasăre cu ceva minte (cum ar fi un fazan, de exemplu) şi-ar fi luat zborul spre a se aşeza liniştita pe acoperişul de la gendarmerie cu mult înaintea sosirii lor.

Oricât ai vrea, nu poţi să spui ce are de gând un iepure. Unul dintre câini se opri brusc şi adoptă postura pe care ai prilejul să o vezi ocazional în tablourile şcolii rustice - capul împingând în faţă, gâtul, spinarea şi coada în linie dreaptă, una din labele din faţă ridicate de parcă patrupedul tocmai ar fi călcat în ceva. Cred că termenul tehnic este aret. în fine, m-am dus şi eu până acolo să văd ce se întâmplă şi, când acolo, un iepuraş se ghemuise sub un tufiş, tremurând ca o piftie, evident pierdut, neştiind dacă să facă pe mortul, să ridice o batistuţâ albă în semn că se predă sau să o ia la goană.

Trupele din urma noastră fremătară agitate, aruncară dintr-o dată diverse instrucţiuni, pe care eu însă le-am ignorat. Era totuşi primul iepure pe care-1 vedeam şi voiam să îl studiez mai de-aproape. îmi aduc aminte că, în timp ce mă aruncam după el, mă gândeam la un prânz îndestulător, dar cred că iepuraşul mi-a ghicit gândurile. A ţâşnit printre picioarele mele şi bmsc m-am trezit în mijlocul celui de-Al Treilea Război Mondial.

Trebuie să înţelegeţi că nu mai intrasem în luptă până atunci, aşadar, nu eram deloc pregătit pentru groaznica

hărmălaie făcută de puştile care s-au descărcat deasupra capului meu. Nici nu vă imaginaţi ce şoc a fost, aşa că nici măcar nu caut scuze pentru acţiunile mele. Instinctul a preluat comanda şi m-am ferit din calea focului mai iute decât iepurele. Dacă mă gândesc mai bine, cred că l-am şi întrecut, alergând în viteză spre un loc mai sigur, în dubiţă.

Nu aveam cum să intru în maşină, aşa că m-am ascuns dedesubt; tocmai îmi recăpătăm suflul şi mă felicitam că am reuşit să scap cu bine din ghearele morţii, când am realizat că nu sunt singur. Auzeam oameni râzând şi câteva cuvinte grele venind dinspre Nimrod, din câte mi-am dat eu seama. El era singurul care nu râdea.

A tunat spre mine să ies de sub maşină, dar eu m-am gândit că, pe moment, e mai bine să stau la adăpost, să-i dau prilejul să îşi revină. începu să lovească în maşină cu piciorul, în timp ce tovarăşii săi se veseleau din ce în ce mai

‚Un iepuraş se ghemuise într-un tufiş'

tare, şi, când îşi dădu seama că nu rezolvă nimic în felul acesta, se apleca şi mă îmboldi cu patul puştii, deschise uşa maşinii şi mă împinse cu piciorul înăuntru.

Drumul spre casă nu a fost un succes social răsunător. Ştiam că nu m-am ridicat la nivelul de abilitate şi îndemânare la care se aştepta, dar era doar prima mea ieşire. Cum era să ştiu regulile jocului? Cu scopul de a păstra armonia şi liniştea, am încercat un început de scuză, dar nu m-am ales decât cu plesneli şi cu un şir de abuzuri verbale. Desigur, ceea ce nu am realizat a fost că eu l-am făcut să pară un cretin, ceea ce şi era, de altfel, în faţa tovarăşilor săi (care nici ei nu erau mai breji, după cum i-am văzut eu, dar măcar ei aveau simţul umorului). Am descoperit că oamenii sunt foarte sensibili la modul în care se văd pe ei înşişi. Apare o micuţă crăpătură în

oglinda încrederii în sine şi se bosumflă ore în şir. Sau îşi varsă nervii pe obiectul cel mai la îndemână. în cazul de faţă, pe mine.

Aşa că, timp de câteva zile, am trecut înapoi în funie şi în dizgraţie, timp în care Nimrod şi cu mine ne-am tot analizat aspiraţiile. Era clar că el îşi doreşte un tovarăş de vânătoare, echilibrat când vine vorba de aripi şi puşti. Ambiţiile mele ţineau mai degrabă de linia domesticului, poate ceva sarcini de pază uşoară şi un acoperiş deasupra capului. Nu că aş avea ceva împotriva vânătorii din motive morale, înţelegeţi. în ce mă priveşte, e mai uşor să tratezi cu un iepure mort decât cu unul pus pe fugă. Pe mine zgomotul puştilor mă deranjează. Urechile mele sunt extrem de sensibile.

Ultima picătură a venit câteva zile mai târziu, când Nimrod se hotărâ să mă treacă printr-un dresaj elementar şi puţin antrenament de teren. Ieşi din casă etalând puşca şi o

„Drumul spre casă nu a fost un succes social răsunător"

formă incerta de blană - cred că era una dintre teribilele-i veste, strânse într-o piele de iepure.

Mă dezlegă şi îmi împinse ghemotocul sub nas preţ de câteva clipe, mormăind ceva despre mirosul sălbăticiunii, uitând că atunci când a meşterit la dubiţâ şi-a şters mâinile tocmai pe vesta cu pricina. Nu e chiar aşa uşor să te entuziasmezi de un miros puternic de motorină, dar am încercat cât am putut să par alert şi dedicat; apoi am trecut la următoarea fază a farsei.

A aruncat ghemotocul la vreo douăzeci de metri mai încolo, în nişte bălării, ţinându-mă cu mâna să nu pornesc

în urmărire. In realitate, eu nu aveam niciun gând să pornesc după ghemotoc, mai ales că în spatele meu stătea un lunatic cu puşcă cu tot, aşa că am rămas pe loc în aşteptarea unor noi elemente. Păru să ia comportamentul meu drept o tactică de reţinere exemplară, aşa că îmi rânji,

ceea ce el probabil considera un zâmbet aprobator.

-Bieng, zise. fa commence bieng[1].

Şi acum ce urmează? Aşteptam ca vesta şi hăinuţa ei de blană să iasă din bălării şi să se predea forţelor superioare? Sau poate noi ne vom furişa încet spre ea şi o vom surprinde? în timp ce ne hotărâm ce să facem, m-am întins pe pământ - după cum a reieşit mai târziu, o eroare de judecata, căci te împiedică să porneşti în goană de pe loc.

Nici măcar nu mă uitam spre el, aşa că nu l-am observat când a ridicat puşca. Dar când a tras, am zbughit-o cât ai zice „poc!“ într-unul dintre cauciucurile de tractor, cu capul ascuns sub labele din faţă.

Aţi văzut vreodată cum îşi iese din fire un om? Nu e ceva plăcut, mai ales dacă respectivul agită o puşcă înspre tine şi face spume de furie; aşa că eu m-am gândit că ar fi cel mai indicat să pun ceva solid între noi doi. Dintr-o singură săritură, am ţâşnit din anvelopa de tractor şi m-am ascuns în spatele copacului înainte ca el să mă lege din nou cu funia. Ne-am alergat în jurul copacului de câteva ori, el înjurând de mama focului, iar eu încercând să afişez o mutră spăşită în timp ce alergam cu spatele la viteză maximă. Şi nu era deloc uşor, dacă îmi permiteţi să spun, dar m-am

gândit că oricum eram mai în siguranţă cu faţa spre el - deşi, la cât de bun ţintaş era, ar fi tras pe lângă.

Probabil că am fi sfârşit într-un pact obosit dacă nu ar fi sosit la faţa locului unul dintre prietenii săi; acesta rămăsese spectator şi râdea cu lacrimi curgându-i pe obraji, urmărindu-ne cum ne jucam un fel de v-aţi ascunselea în jurul copacului. Dacă mă gândesc bine, cred ca batjocura acestuia a fost motivul pentru care mi-am schimbat adresa. Probabil, aţi observat şi dumneavoastră. Unii chiar nu ştiu de gluma.

Ceea ce a urmat a fost rapid şi destul de chinuitor. O data ce a reuşit sa mâ prindă la colţ, m-a şfichiut cu frânghia de vreo doua ori şi m-a îmbrâncit în dubiţâ. L-am auzit strigând după nevastâ-sa - cum îşi mai purta şi ea crucea, sâraca, -apoi se urcă la volanul dubiţei, scrâşnind din dinţi către mine, demarând de pe loc de parcă întârziase la înmormântarea celui mai bun prieten şi n-avea de gând sâ piardă coliva de la pomană.

M-am ferit din calea lui în spatele dubiţei, meditând la soarta mea. îmi dădeam şi eu seama câ nu mergeam la vânătoare, pentru câ nu-şi luase cu el puşca şi pălărioara caraghioasa. De asemenea, era clar câ nu ne îmbarcaserăm într-o plimbare de plăcere. Conducea cu capul îndesat între umeri, înţepenit şi furios, cu viteză mult prea mare pentru puterile lui limitate de coordonare, claxonând fârâ încetare ca un apucat, legânându-se la curbe ca un beţiv fârâ o mână şi un picior.

Şi tot aşa mergeam, la deal în cea mai mare parte din timp, până când ne-am oprit, cam brusc, ce-i drept. M-am pregătit sufleteşte pentru alte evenimente neplăcute şi, când l-am văzut coborând şi îndreptându-se spre spatele dubiţei, am tulit-o în scaunul şoferului, în caz câ avea ceva gânduri

violente. Ne-am privit unul pe celălalt, el din cadrul uşii din spate a dubiţei, eu din scaunul şoferului.

Pe jumătate mâ aşteptam la un cor de sudălmi şi de urlete; în schimb, omul scoase la iveală din buzunar un câmat de o mărime respectabilă, pe care mi-1 întinse. Ar fi trebuit să ştiu că un ticălos râu precum era el n-o să devină bmsc de o generozitate nemărginită, dar mi-era tare foame, vedeţi dumneavoastră, plus ca m-a luat prin surprindere. Aşa ca m-am luat după câmatul oferit. Omul se îndepărta cu spatele, încet, de dubiţâ, iar eu am sărit din maşină şi am adoptat cea mai înduioşătoare poză a mea, cu labele din faţă lipite una de alta, capul uşor înclinat într-o parte şi sucurile gastrice pe poziţii.

A dat din cap şi a mormăit ceva, apoi mi-a trecut câmatul pe sub nas. Era din came de purcel, îmi aduc bine aminte, cu grâsimuţâ atât cât îi trebuie şi cu un miros aromat de-a dreptul minunat. Şi cum întindeam eu gâtul spre câmat, omul îl azvârli cât colo în tufişuri. O aruncătură lungă pentru cineva care se plângea tot timpul de artrită!

Ei bine, îndrăznesc să spun că aţi ghicit deja ce a urmat. Eu m-am repezit după câmat, crezând că ăsta este exact genul meu de vânătoare, m-am aruncat în tufişuri cu nasul lucrând la maximum, încercând sentimentul că situaţia mea se îmbunătăţea până la urmă. Plăcerea urmăririi probabil m-a înrobit cu totul, căci nu am auzit zgomotele din urma mea. Pe deasupra, nu sunt tocmai discret în acţiunile mele, aşa că probabil am făcut mult zgomot cotrobăind prin vegetaţie. în orice caz, după zece minute de căutări febrile, dar fără succes, m-am oprit ca să îmi recapăt simţul de orientare, am privit înapoi şi am observat că lipseşte ceva.

„Ne-am privit unul pe celălalt."

Peisajul era dezolant. Fără motor, fără popor. Dispăruse fără urmă, în timp ce eu eram ocupat cu altele. Şi culmea, n-am mai găsit nici cârnatul!

Corect Bien. fa commence bien, „Bine, am început bine“ (fr.), aici bieng, pentru a sublinia accentul particular persoanei.

In două luntre

A bandonat. După ce am cercetat îndelung orizontul,

ÎL în speranţa că voi da de dubiţă şi de proprietarul ei diabolic, acesta a fost cuvântul care mi-a răsărit în minte... până la urmă. Am priceput aluzia şi mi-am dat seama într-un fisnal că serviciile mele nu mai erau cerute la Castelul Groazei; neavând niciun angajament presant, aveam o grămadă de timp să-mi analizez situaţia şi să plănuiesc viitorul.

Fără nicio îndoială, acesta era un punct critic, şi ceea ce am descoperit eu despre puncte critice este că ele sunt ceea ce faci din ele. Nu există bun sau rău, însorit sau întunecat, amar sau dulce şi aşa mai departe. Paharul este pe jumătate gol sau pe jumătate plin? Fiecare lucm rău care ţi se întâmplă ascunde, de fapt, un mare bine, de care îţi dai seama abia mult mai târziu? Genul ăsta de idei.

După cum am mai spus, eu sunt un optimist din fire, aşa că am început să privesc partea bună a lucrurilor. Eram liber să alerg oriunde mă purta nasul. Nu exista ameninţarea iminentă a unei lovituri în coaste sau a vreunei expediţii în pădure, cu un gmp de idioţi înarmaţi. Iar aranjamentele de cazare şi masă de care tocmai scăpasem, după cum aţi văzut, nu aveau cum să fie mai rele de atât. N-am pierdut nimic.

Cu toate acestea, exista o problemă ce începu sa mă zgândăre, în felul tipic al problemelor. Indiferent ce alte abilităţi aş fi avut eu la vremea aceea, natura nu mă înzestrase cu talentul de a vâna pentru a face rost de mâncare. Aceasta este diferenţa dintre câini şi pisici. Aruncă o pisică în mijlocul sălbăticiei (eu aş fi primul care m-aş încumeta) şi, înainte să poţi zice „peşte!“, o vezi cum se avântă într-un tufiş şi iese învingătoare cu un iepuraş sau cu o vrăbiuţă, sau ceva de genul ăsta. Cu alte cuvinte, pisica răspunde imediat chemării naturii şi îşi revine la statutul de fiară sălbatică. La pisici întotdeauna există instinctul, mă înţelegeţi? Nu sunt deloc demne de încredere şi, pe deasupra, mai au şi vreo două obiceiuri dezgustătoare - asta e părerea mea.

Meditând la problema asta, gândurile mele s-au întors la poziţia câinelui în ceea ce se cheamă generic „societatea civilizată". îndrăznesc să spun că sunteţi familiarizat cu fraza care ne-a strâns de gât ca un laţ de atâta amar de vreme, acea castană venerabila despre cel mai bun prieten al omului - inventata, sunt sigur, de un bătrânel sentimental care avea o slăbiciune pentru năsucul umed şi privirea plină de adoraţie, iar eu, unul, n-am nimic împotrivă. însă atunci când se înduioşează şi li se umezesc ochii, oamenii au tendinţa să uite un singur lucru: aranjamentul dintre om şi câine este, în parte, unul practic. Prietenia există într-adevâr, şi asta este minunat - dar nu poţi nega importanţa unui culcuş moale şi cald, a unei raţii copioase şi a libertăţii unei case confortabile şi spaţioase.

Probabil unul dintre strămoşii mei mai dotaţi de la natură a realizat lucrul acesta cu câteva mii de ani în urmă şi a ajuns la concluzia că omul este cel mai convenabil sistem de

supravieţuire. Noi, câinii, avem şi noi aptitudinile şi talentele noastre, e adevărat, dar putem

garanta că vom avea de mâncare zilnic? Nu. Putem să ne construim un adăpost confortabil împotriva intemperiilor? Din nou, răspunsul este nu. (Şi nici pisicile nu pot face asta, cu toată aroganţa lor insuportabilă.)

Şi aşa, în timpurile acelea primitive, cu mult înaintea inventării caniselor şi a asociaţiilor chinologice, strămoşul cel înţelept a luat decizia să devină un accesoriu domestic din căminul omului. La rândul său, omul, fiind extrem de susceptibil la flatare, a ales să ia asta ca un semn de prietenie, de înfrăţire, de iubire adevărată şi toate celelalte, şi aşa s-a născut mitul. De atunci, câinii se bucură de norme flexibile, cazare şi masă fără peripeţii şi, cu puţin noroc şi un efort infim, de adulare.

în orice caz, cam asta este realitatea, teoretic, deşi scurta mea experienţă de până acum a susţinut exact contrariul, din viaţa mea lipsind atât cuvintele blânde cât şi confortul de care noi toţi avem nevoie. Iar acum situaţia a luat o întorsătură de la râu la mai râu. în solitudinea mea splendida, în culmea dealului, m-au încercat câteva momente grele şi mi-a apărut în minte până şi gândul de a încerca să mâ întorc la râul pe care îl cunoşteam deja, cu cizmele lui cu tot. Spre norocul meu, atenţia mi-a fost distrasă de sunetul unei maşini, aşa că m-am întors la drumul asfaltat, mai plin de speranţă ca niciodată.

Maşina a trecut pe lângă mine, fără ca măcar să încetinească. în cursul dimineţii au mai trecut şi altele, ignorân-du-mă, în ciuda dovezilor mele de prietenie şi a săriturilor de salut. Am mai făcut o încercare aşezându-mă în mijlocul

şoselei, însă maşinile pur şi simplu m-au ocolit, şoferii claxonând din răsputeri şi arborând o mina evident enervata. După un timp asta te marchează, şi încrederea în oameni începe să pâlească. In sfârşit, mi-am dat seama că aş putea întoarce roata norocului dacă aş prinde oameni care merg pe jos, nu în maşini. Cu cei care merg poţi sâ tratezi într-un fel, lucru pe care nu-1 poţi face cu cei care gonesc pe lângă tine cu optzeci de kilometri la oră. Nu prea ai de ales cu maşinile, dacâ înţelegeţi ce vreau să spun. Aşa ca m-am hotărât sâ caut nişte pietoni.

Uşor de spus, greu de fâcut, fiindcă vechiul meu tovarăş de vânătoare a ales sâ mâ pârâsească într-un loc care mie-mi aducea cu Noua Zeelandâ, din câte am auzit eu despre ea -copaci, tufişuri, munţi şi cam atât. Presupun câ ar fi o adevărată bucurie pentru cei care admira peisajele neîntinate, dar deloc încurajator pentru un calator singuratic în câutarea unei companii plăcute şi a ceva de mâncare. lata câ, aşa, cu vântul suflându-mi direct în faţa, am purces la drum în câutarea civilizaţiei.

Orele treceau şi cred câ era deja pe la mijlocul dupâ-a-miezei când am prins un iz familiar de canal şi de vapori diesel. Poate câ pentru dumneavoastră acestea nu au o semnificaţie speciala şi cu atât mai puţin sunt atrăgătoare în vreun fel, dar mie îmi ziceau câ sunt aproape de oameni. Şi, bineînţeles, din vârful următorului deal am zărit un grup de case vechi din piatră şi cu cât m-am apropiat mai tare, cu atât am început să desluşesc semne de viaţă, graba şi îngrămădeală şi voci. Asemănător furnicilor, dacâ stau bine şi mâ gândesc, dar ceva mai zgomotos.

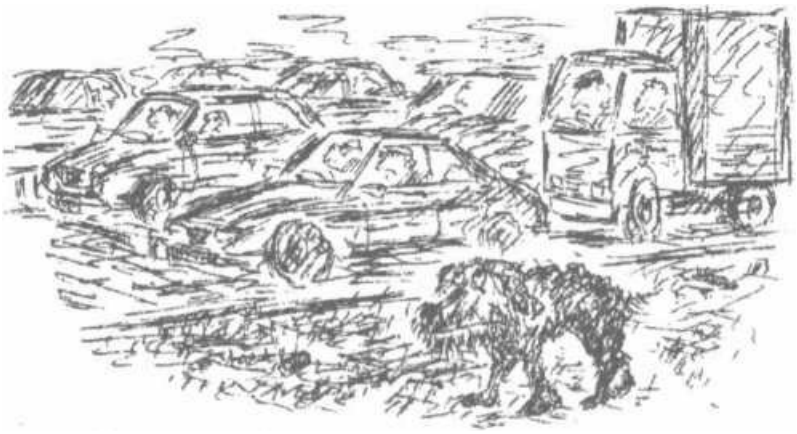

„Am purces la drum in căutarea civilizaţiei

Trebuie sâ reţineţi câ experienţele mele pânâ în acest moment, legate de casele oamenilor, au fost limitate la o cocioaba scorojită, acolo unde m-am născut, aşa că tot ceea ce-mi vedeau acum ochii era o revelaţie — zeci de case şi, bânuiam eu, sute de oameni. Eram sigur că undeva, printre aceştia, se găsea sufletul meu pereche. Iluzii precum acestea te ajuta ca la sfârşitul unei zile grele sâ fii în stare sâ aşezi o lăbuţa înaintea celeilalte şi să mergi mai departe.

Satul mi se părea enorm, cu strâzile lui ce duceau în toate direcţiile, cu aromele lui străine, minunate, purtate de briză prin toate colţurile, cu oamenii plimbându-se dintr-o parte în alta, în felul acela care denotă câ nu au prea multe griji în afară de ce vor mânca la cină. Un grup se oprise să stea de vorbă la un colţ de strada şi cu această ocazie am învâţat o lecţie de supravieţuire folositoare. Oamenii nu

sunt în stare să vorbească şi sa gesticuleze când au ceva în mână. Nu mă întrebaţi de ce, dar când doi sau trei oameni se întâlnesc ca sâ discute problemele lumii, coşurile şi sacoşele sunt aşezate pe jos, plasate convenabil astfel încât cei de înălţimea mea sâ poată investiga în voie. (Capul meu e la o înălţime undeva, deasupra genunchiului, dar mai jos de talie, suficient ca să mi-1 strecor într-un coş de cumpărături lăsat nesupravegheat.)

Când se iveşte ocazia, să nu eziţi niciodată! Am furat una din baghetele care se iţeau dintr-unul dintre coşuri şi m-am retras cu ea încet, sub o masă de pe trotuarul din faţa cafenelei din sat. Tocmai terminam şi ultimele firimituri şi mă gândeam serios să mai dau o dată iama prin coş, când îmi apăru o mână în faţa ochilor. M-a mângâiat pe cap, a dispărut şi a reapărut întinzându-mi un cub de zahăr. Mi-am ridicat privirea spre un cuplu de tineri aşezaţi la masa alăturată, care-mi zâmbeau radios şi emiteau sunetele acelea drăgălaşe şi vag ridicole pe care oamenii şi le imaginează ca atingând coarda sensibila a speciei canine. Fac la fel şi cu bebeluşii, am observat eu. Dar tonul vocilor era primitor şi o mână prietenoasă constituie o schimbare plăcută faţă de un picior încălţat în cizmă, aşa că m-am făcut şi eu cât se poate de plăcut.

Ei bine, ai fi zis că nu au mai văzut un câine până acum. Alte sunete drăguţe, mângâieri pe cap şi cuburi de zahăr venind către mine cu viteză, toate semne clare că e dragoste la prima vedere. Fiind încă un novice la vremea aceea, am luat asta ca pe o invitaţie de a-i urma atunci când au

părăsit cafeneaua, astfel că m-am ţinut după ei, gândindu-mă - nu neg - că imediat după cotitură mă aşteaptă un pâtuţ cald şi o viaţă noua. Ziceţi-mi naiv dacă vreţi, însă, din moment ce experienţa mea legată de comportamentul uman a fost limitata la abuzuri de-un fel sau altul, nu eram obişnuit cu bunătatea oamenilor şi am presupus mai mult decât ar fi trebuit.

Am învăţat că belelele apar când gestul prietenesc este luat ca atare. Aveam motive să cred sau aşa am gândit că întâlnirea mea cu aceşti tineri la cafenea era începutul unei relaţii nemaipomenite. Din nefericire, ei nu au văzut acest lucru şi, când am ajuns la maşina lor, a urmat o învălmăşeală jenantă, în timp ce eu am încercat sâ mă urc în autovehicul alături de ei, totul culminând cu mine împins afară din maşină şi portiera trântita chiar în nasul meu. Aici, undeva,

„Am hotărât să mă înveselesc ieşind la cumpărături"

trebuie sâ fie o morala despre străini care vin cu daruri la tine. Acum îmi permit sâ filozofez pe tema asta, dar la vremea respectiva a constituit o adevărată înfrângere.

Un câine mai slab din fire s-ar fi lăsat cuprins de disperare. De exemplu, am auzit că la primul semn de aver-sitate, spanielii, care oricum au tendinţa de a leşina, se arunca pe spate cu lăbuţele în sus. Dar nu eu. Flexibilitatea, ăsta e secretul. înainte şi în sus. Aşa câ am hotărât să mâ înveselesc - aşa cum fac oamenii, din câte am auzit - ieşind la cumpărături.

Mergând pe stradă, m-am oprit locului simţind un miros dumnezeiesc venind pe uşa deschisă a unei încăperi: came crudă, proaspâtâ. Costiţe de purcel, pulpe de miel, câmaţi proaspeţi de casâ, ficăţei, oase de ciorba, came de vita... şi, când am intrat înăuntru, urmându-mi nasul, nici picior de om. Dintr-o cămăruţă din spate venea bâzâitul adormitor al unui televizor; în afara de acesta, domnea o linişte de mormânt. îmi auzeam până şi paşii pe podeaua acoperita cu rumeguş, în timp ce mâ îndreptam spre minunăţiile aranjate pe o masa de lemn, sclipitor de curata.

M-am gândit ca, înainte de a alege, e bine sâ mă uit cu atenţie, fârâ sâ ştiu însă că de obicei clientul indecis pierde cele mai bune ocazii. Dar eram limitat la ceea ce puteam duce în gura şi nu voiam sâ iau la nimereală cine ştie ce maţ, când puteam să mâ aleg cu o friptură. Altfel spus, făceam un exerciţiu de alegere informata. Şi, după cum s-au derulat întâmplările, nu mi-a prins deloc bine.

Privirea mi-a fost captivată de o legâturâ de picioare de porc şi tocmai deliberam între ea şi o bucata sănătoasă de viţel, când din spatele magazinului se auzi un răcnet înfiorător. Şi apare în scenă bucătarul, cu ochii bulbucaţi de furie, privind în jur după întăriri. Din fericire, prima armă care i-a picat în mână a fost o mătură, nu un ferăstrău sau un satâr, şi nu se descurca prea bine cu ea, dărâmând un rând de borcane de sticlă - confits de raţă[1], dacă îmi aduc bine aminte - în dorinţa lui nebună de a mă lovi cum trebuie. A ţintit prost, iar eu am reuşit sâ sar peste rămăşiţele borcanelor şi să mă retrag, scăpând numai cu o mătură pe spinare. N-ar fi trebuit să ezit. Cel care ezită rămâne flămând. Vă dau acest sfat, ca să nu păţiţi la fel când mergeţi la cumpărături.

Sosise timpul sâ îmi schimb tactica. Dacă mâ luam după episodul cu măcelarul, în sat existau anume prejudecăţi în privinţa câinilor. Remarcabil, când te gândeşti la haosul pe care îl creează copiii, şi totuşi, nu sunt niciodată ameninţaţi în vreun fel. Dar asta-i viaţa! Legile se aplică pentru unii, iar pentru alţii, ba. Şi brusc m-a lovit, în timp ce-1 urmăream pe un bărbat şi căţelul său ieşind din brutărie fără a fi asaltaţi. Poate că nu toţi câinii scot la iveală spiritul războinic din om; poate că asta se întâmpla doar cu câinii neînsoţiţi. Am mers mai departe pe stradă către epicene[1] [2] şi am aşteptat afară pentru a pune în acţiune Planul B.

Ca multe idei geniale, era un plan extrem de simplu. Mă voi alătura temporar unui client care intră în magazin. O dată ce mâ voi găsi înăuntru, ne vom despărţi pentru a ne vedea fiecare de treaba lui, iar eu voi pleca încărcat, pe când cumpărătorul meu îl va distrage pe proprietarul magazinului. Părea inofensiv.

Dinăuntru pluteau spre mine nişte miresme încurajatoare. Nu chiar la fel de puternice şi de bogate precum cele de la măcelărie, îndeajuns însă pentru a rupe zăgazurile imaginaţiei; cu un simţ ascuţit al anticipaţiei, am cercetat strada căutând un complice potrivit.

Nu mai văzusem atâţia oameni până atunci şi cred câ interesul meu de-o viaţa în comportamentul uman s-a născut în acea dupâ-amiazâ târzie, cu atât de mult timp în urmă. Toate formele, toate vârstele, toate mărimile mişcându-se laolaltă, neafişând nicio urmă din curiozitatea pe care un grup de câini şi-ar manifesta-o unul pentru altul. Fârâ adulmecări, fârâ sâ se rotească unul în jurul celuilalt, fârâ ceremoniala ridicare a piciorului din spate - foarte puţin din ceea ce eu aş numi contact social, cu excepţia unei înclinări uşoare a capului sau o strângere ocazională de mână. Bineînţeles, acum m-am obişnuit, dar atunci, îmi aduc aminte, mi s-a pârut foarte ciudata aceasta lipsâ totala de interes. Nu m-aş mira sâ aibâ ceva de-a face cu supraaglomerarea urbană. Probabil că atrofiază simţurile.

Eram atât de prins uitându-mă la parada din faţa mea, încât am sărit cât colo când am simţit mâna unei femei mângâindu-mă încet pe cap. Privind în sus, am zărit un coş de cumpărături gol şi o faţa zâmbitoare, apoi au dispărut, trecând pragul în întunecimea aromata din epicene. „Prinde momentul", mi-am zis eu şi, ca o umbrâ, m-am înfiinţat în spatele ei, interpretând cât se poate de bine rolul unui câine însoţit, în misiune oficiala.

Era o epicene adevâratâ, din cele tradiţionale. în ziua de azi atât de multe băcănii nu ţin decât conserve şi cutii, şi forme misterioase învelite în celofan, dar aici era mâncare adevărata, în

general neambalatâ - cuburi de brânza, câmaţi

de ţară, şunci afumate şi un rând lung de mâncăruri gătite, aranjate în caserole. Francezii nu-şi mănâncă de sub unghie, după cum bine ştiţi, astfel că în băcănia cu pricina găseai de toate, de la crepinettes[3] umplute cu pui până la castroanele cu supă care-mi făceau ochii sâ lăcrimeze.

însoţitoaiea mea se opri în faţa raionului de legume, care pe mine nu m-au interesat niciodată, aşa că eu m-am furişat pe culoarul îngust, ignorând tentaţia secţiunii de biscuiţi în drum spre spatele băcăniei. Aici erau expuse comorile şi din toate cel mai tare m-a atras o lasagna făcută în casă. Dar nu aveam timp de contemplaţie. După experienţa anterioară chez măcelar, nu aveam de gând sâ pierd vremea; eram întins tot, ridicat pe picioarele din spate, cu labele din faţă pe tejghea şi cu maxilarele aproape închise în jurul unui kilogram din cea mai bună şuncă afumată, când iadul se dezlânţui pe pământ.

Dacă v-aţi simţi generos în acest moment, probabil aţi descrie sursa problemei ca fiind un alt câine - o chestie îngrozitoare, mică şi ascuţită, înalt cam până la genunchiul unui şobolan, cu o codiţă absurd de încovrigată ce aducea mai mult cu un vierme în chinuri şi cu un scheunat piţigăiat în falset numai bun de trezit morţii. Preţ de o clipă am crezut că şi-a prins ce era mai de preţ în aparatul de feliat şunca, dar aceasta era doar mizerabila lui imitaţie de lătrat, înfometat cum eram, mi-a fost totuşi imposibil să mă ocup de şunca, în timp ce chestia începu să mă muşte de gleznă; încercam sâ mă descotorosesc de el, când deodată apăru lângă noi, din spatele magazinului, un munte pe picioare, cu

o expresie acră pe chip şi cu un şorţ legat în jurul mijlocului. Vag îmi aduc aminte că parcă avea şi un făcăleţ. Toate puse laolaltă, era e prostie să întârzii pe-acolo.

Cam asta a fost întâmpinarea pe care am primit-o din partea negustorilor din sat şi tot ce pot să vă spun este să nu vă lăsaţi păcăliţi de cărţile poştale în care localnici voioşi rânjesc la aparatul de fotografiat. Cei doi pe care i-am întâlnit în ziua aceea i-ar fi indus coşmaruri şi lui Genghis-Han. (Se zice că obişnuia să mănânce câini, când nu mai aveau provizii. Presupun că am făcut ceva progrese de atunci.)

M-am întors la adăpostul meu de sub masa cafenelei şi am reflectat. O respingere şi două atentate asupra mea, în schimbul unei pâinici şi a unei mâini de zahăr. Dupâ-amiaza nu fusese un triumf răsunător, iar acum umbrele se alungeau pe jos, se apropia seara, şi eu nu mă aflam mai aproape de un pat şi o masă bună decât eram la începutul zilei. Eram sigur că ziua de mâine îmi va aduce noi bucurii şi oportunităţi, dar până atunci exista problema adăpostului pe timpul nopţii. Să stau sub masa asta sau să îmi caut un adăpost în necunoscut, aceasta era dilema.

Răspunsul a venit din partea proprietarului cafenelei, înarmat cu omniprezenta mătură pe care se pare că toţi sătenii o ţineau pe-aproape, probabil, în caz de invazie. Omul începu să mătură pe sub mese - spre bucuria generală a publicului, îmi închipui. Venind încet spre mine, privirile ni s-au întâlnit. Mătura se ridică în poziţie de atac. Mi-ar fi făcut plăcere să contribui şi eu cu un mic semn de apreciere a căldurii cu care mă saluta, dar n-am avut timp nici să-mi ridic piciorul. Am plecat în grabă, să-mi caut liniştea în sânul naturii.

Mâ îndepărtasem de sat, rumegând prima înghiţitură din laptele bunătăţii omeneşti, când nasul mi-a fost atras de un miros de copt, venind de undeva, din capătul unui drumeag îngust, unde cineva râstrunase un tomberon, împrăştiind conţinutul în iarba. M-am apropiat cu nările fremătânde şi mi-am dat seama că tocmai am rezolvat problema cinei. Am studiat meniul.

Nu încetez sa mâ minunez de ce aruncă oamenii. Oase, coji de pâine, măruntaie, sardine perfect comestibile - toate acestea şi mult mai multe stâteau ca nişte nestemate printre cutii şi conserve goale, hârtii şi plastic. Dând la o parte un pantof aruncat, tocmai mâ pregăteam sa suflu praful de pe primul fel - o bucăţică de piele de pui, dacâ nu mâ înşalâ memoria - când am auzit o mormaiturâ. De fapt, era mai mult un mârâit. în orice caz, era neprimitor, deloc vesel. Am ridicat privirea şi am vâzut ieşind din tomberon partea din faţa a unui câine, cu buzele trase peste colţi, rânjind nervos câtre mine, având coama zburlita, tot în alerta — exact imaginea lui Fido ^ apărând căminul şi casa stăpânilor.

îmi place sa cred ca nu sunt întru totul lipsit de curaj, mai ales când rivalul este bătrân, infirm şi considerabil mai mic decât mine, aşa cum era cel din faţa mea. Aşa câ am încercat sâ-1 ignor în timp ce terminam pielea de pui şi îmi mutam atenţia spre o coaja de brânza destul de apetisanta. Dar, dupâ cum cred câ ştiţi şi dumneavoastră, nu este tocmai uşor sâ te bucuri de mâncare când te bruiazâ cineva la câţiva paşi de urechea ta. Am auzit că acelaşi lucru poate fi spus despre dineurile la care sunt invitaţi şi bancheri. [4]

Dumneavoastră cunoaşteţi acestea mai bine decât mine, dar se pare câ şi ei au tendinţa de a mârâi ca nişte mori stricate. Aşa stâteau lucrurile şi cu prietenul nostru din tomberon.

Cu toate astea, în ciuda acestei mici iritaţii, m-am descurcat binişor şi mi-am revenit îndeajuns pentru a mâ gândi într-o lumină mai roz la un loc de dormit.

Dupâ câteva minute de explorări, am observat existenţa unui model. Din şoseaua principală a satului se desfâceau alte drumeaguri de-o parte şi de alta, la fiecare câteva sute de metri, fiecare cu câte o casâ plantata în capăt. Şi fiecare drumeag părea să aibâ propriul tomberon, toate asemănătoare cu acela pe care îl ocupase tovarăşul meu de cină. Aplicând legile logicii, am conchis câ fiecare dintre aceste

tomberoane trebuie să conţină o selecţie de diverse lucruri comestibile - nimic din ce ţi-ar face urechile să salte de bucurie, poate, dar suficient ca să hrănească trupul şi sufletul, lucruri nepâzite şi uşor de obţinut. Am adulmecat atent şi teoria mea a fost imediat confirmată; îmi aduc aminte că m-am simţit tare bine câ mintea şi nasul lucrau în tandem, ca un tot unitar, pentru un mai mare bine - al stomacului.

Având micul dejun asigurat pentru a doua zi, mi-am îndreptat atenţia spre problema cazării peste noapte şi aici am început să dau peste nişte obstacole nebânuite. Probabil, am vizitat vreo şase case, cu gândul să mâ încolăcesc în vreo anexă, însă peste tot pe unde mâ duceam întâmpinam salve de ameninţări, strigăte alarmate şi, în general, sunete dezaprobatoare. De data aceasta, nu dinspre oameni, ci dinspre neamul meu. Fiecare aşezământ avea cel puţin doi câini rezidenţi şi, dacă judecai dupâ tam-tamul pe care îl făceau, ai fi zis câ am venit să fur argintăria familiei.

Din fericire, majoritatea acestora erau legaţi, cu lanţ sau frânghie, de câte un obiect greu, de nemişcat. Asta le cam împiedica instinctele criminale şi am reuşit sâ-i pun la locul lor marcându-le teritoriul, cu piciorul ridicat la limita unde se opreau fălcile lor îmbâloşate. Asta este considerată o insultă, pe picior de egalitate cu remarcele ireverenţioase despre prostul gust în alegerea draperiilor, şi trebuie să spun câ i-a înnebunit de-a dreptul. Unul dintre ei - o arătare uriaşă, cu blana roasă pe alocuri şi colţi depăşind limita legală - s-a smuls în lanţ atât de violent în dorinţa lui de a mă ajunge, încât cred câ şi-a rupt corzile vocale. Lătratul a devenit brusc un scâncet, iar animalul arăta întru totul ruşinat. Aşa merita.

Dar aceste distracţii temporare nu mă aduceau mai aproape de un somn bun. Avusesem o zi lungă, plină de peripeţii, extrem de instructivă, aşa că eram atât de obosit, încât nu prea îmi mai păsa unde îmi pun capul. Cât timp eram departe de maturi şi falei, era bine. Am verificat încă o casă, am stârnit o ultimă simfonie isterica de urlete şi lătraturi, ca, într-un sfârşit, sâ mă fac covrig prin tufişurile de la marginea pădurii.

Noţiunea romantică despre pâdure, după cum cred că ştiţi, este aceea a unor luminişuri liniştite, colţuri umbroase, un rai numai bun pentru repaus şi reculegere. încercaţi sâ locuiţi acolo o vreme, aşa cum am fâcut eu în următoarele douâ săptămâni. Amintirea cea mai persistenta legată de pâdure este zgomotul. La prima ora a dimineţii, zarva pasarelelor şi corul lor groaznic odată cu venirea zorilor, în timpul zilei, vânătorii şi puştile lor, fojgâiala permanenta a creaturilor nocturne, bufniţe ţipând în noapte - întregul aranjament e ideea mea de Babei. Te învârţi şi te foieşti, tânjind dupâ un somn neîntrerupt.

Am ajuns la stadiul în care am început sâ fac vizite regulate în sat, doar-doar mai scap de gălăgie. Atâta vreme cât păstram o distanţa prudenta faţa de măcelar şi de celalalt partener de lupta din epicene, eram stăpân şi toţi mâ lăsau sâ îmi petrec timpul în pace. De fapt, unul sau doi dintre sătenii barbari au început sâ mâ recunoască şi să-mi ofere mâna prieteniei. Dar, ca înainte, mâna se retrăgea imediat ce încercam sâ o transform în ceva permanent.

Şi chiar atunci, când traiul de vagabond devenea mai puţin plâcut pe zi ce trecea (şi mai puţin plâcut noaptea), a intervenit soarta. A fost un punct critic, un eveniment

marcant sau poate amândouă deodată. Oricum, vă povestesc ce s-a întâmplat şi vă las sâ judecaţi singuri.

Eram în drum spre sat dupâ o noapte petrecută în pădure, exact în perioada în care întreaga populaţie de bufniţe a ales locul meu pentru o cearta. Sau poate era sezonul de împerechere, deşi eu nu ma prea pricep la bufniţe şi la obiceiurile lor, aşa că nu pot sâ spun cu siguranţa. Oricare ar fi motivul, avusesem o noapte albâ, sfâşiata de ţipetele păsărilor, şi mâ resimţeam în drum spre sat. Ameţit şi slăbit, lipsit de vioiciunea caracteristică şi de esprit.

Am auzit sunetul unei maşini în spatele meu şi am sărit în şanţul de pe marginea drumului să-i fac loc să treaca. Dar maşina se opri.

Din maşină ieşi femeia care era la volan şi mi-am dat seama imediat câ era pe gustul meu — pur şi simplu. în loc sa se zgâiascâ la mine de la mare înălţime, femeia se ghemui, astfel încât feţele

noastre erau cam la acelaşi nivel. Poate vi se pare un lucru mărunt, dar unui câine îi indică o sumedenie de lucruri — simpatie, dorinţa de a comunica pe picior de egalitate şi, sâ nu uităm, bune maniere. Hai să privim în felul următor! Dacă cineva vi s-ar adresa tot timpul de pe o poziţie superioară, mijind ochii şi privindu-vă peste nas, nu v-ar interesa. V-aţi zice că e lipsă de curtoazie şi aţi avea dreptate. Aşa câ înţelegeţi de ce am râspuns la uverturile lui Madame dând viguros din coada, latrând vesel şi punându-i o lăbuţă pe genunchi.

Am stat aşa preţ de câteva minute, comunicând la marginea şanţului, apoi pâra câ ia o hotărâre. Deschise portiera maşinii. Mi s-au pleoştit urechile şi mi s-au înecat toate corăbiile; experienţele anterioare m-au făcut să recunosc acestea ca fiind preludiul unui adio grăbit, după care maşina

„Mi s-au pleoştit urechile şi mi s-au înecat toate corăbiile"

se va depărta în apusul scânteietor al soarelui, iar al dumneavoastră sincer va rămâne să-şi trăiască viaţa ca şi până acum, peregrin singuratic.

Dar nu şi de data aceasta. M-a invitat să urc în maşină, iar eu nu am stat pe gânduri, făcându-mă totuşi cât puteam de mic pe podea, ca să nu deranjez. Imaginaţi-vâ surpriza mea, ca să nu mai spun cum s-a învăpăiat din nou focul speranţei în mine, când am fost încurajat să mă aşez pe scaunul aflat lângă noua mea prietenă.

Fiecare dintre noi are felul său de a-şi manifesta entu- I ziasmul şi bucuria. Oamenii ţopăie de bucurie şi se bat pe umăr, când simt că situaţia o cere; eu prefer să rod ceva. Nu într-un mod agresiv, înţelegeţi dumneavoastră, ci numai pentru a-mi demonstra aprobarea faţă de ceea ce se petrece. Aşa câ am trecut la lucru pe o centura de siguranţă, convenabil amplasată în vreme ce ne îndepărtam de sat, înapoi pe drumul principal, cotind la un moment dat pe un drumeag între două câmpuri de viţa de vie.

Drumul ducea la o casa asemănătoare cu cele pe care le-am tot vizitat în decursul ultimelor două săptămâni; până şi sunetul familiar al altor câini puşi pe harţă se regăsea aici. Erau doi şi nu erau legaţi, după cum am putut sâ observ de la adăpostul scaunului maşinii. Madame a trebuit sâ mâ convingă sâ ies din maşină pentru a mă prezenta comitetului de primire care, spre marea mea

uşurare, era format, de fapt, din două căţele - una era cam răpciugoasâ, aducând de departe cu un câine de vânătoare, iar cealaltă era un labrador negru, şchiopătând de un picior. Păreau destul de blânde şi, imediat ce s-au încheiat formalităţile, au tulit-o în grădina, unde s-au lungit sâ se odihnească.

Acum îmi permiteam să simt câ ar fi mai mult în program decât o scurta vizita. Madame avea o privire gânditoare culegând din mustăţile mele bucăţele de centură molfăită şi mă luă cu ea în casa, spunând ceva de celalalt membru al familiei. îmi aduc aminte că îmi doream cu ardoare sâ nu fie vorba de o pisică sau de un asasin cu cizme şi puşcă de vânătoare. E ciudat cum în momentele-cheie ale vieţii îţi trec prin minte cele mai aiurite gânduri.

Era vorba de cealaltă jumătate din conducere - neînarmat şi cu picioarele goale, ceea ce reprezenta un bun început, puţin cam confuz. Am schimbat politeţuri, dar am simţit că el nu împărtăşea pe de-a-ntregul sentimentele lui Madame, pentru câ amândoi s-au retras într-un colţ

pentru un tete-ă-tete, lăsându-mâ să arunc o privire asupra împrejurimilor.

Nu ştiu sa judec o proprietate altfel decât din punctul meu de vedere, dar locul părea să fie adecvat cerinţelor mele - grădină în faţă, grădină în spate, sălbăticia neîmblânzită se găsea la o distanţă considerabilă în spatele casei, pe podea erau întinse covoare şi, oriunde ai fi mers, dădeai de parfumul celor două căţele. Era clar că nu dormeau pe-afară. Una peste alta, mie mi s-ar fi potrivit de minune. Şi cum deja erau doi câini, ce mai contează unul în plus?

M-am îndreptat spre colţul în care se ţinea conferinţa conducerii şi am săltat o ureche. în discuţie păreau sâ apară două aspecte, Madame era fermă, de partea mea, iar cealaltă jumătate prinsă undeva între pro şi contra. Oare trei câini nu era prea mult? Şi, dacă nu, atunci cum mă voi adapta eu? Fu înaintat un argument cu jumătate de gură, cum că ar trebui să-mi găsească stăpânul, dar Madame îl elimina dintr-o lovitură, dezlănţuind într-un stil îngrijorat o tiradă despre cum am fost tratat prost, susţinând că sunt subnutrit şi n-am unde sâ dorm. Apoi se mută spre comentarii mai personale privind bubiţele mele, coastele care se văd pe sub piele şi cât sunt de neîngrijit, încheind cu o pledoarie în favoarea mea, cerând grijă şi atenţie. Muzică pentru urechile mele, nu altceva! M-am sprijinit de piciorul ei într-un gest de susţinere.

Până la urmă ea a câştigat - nevestele câştigă de obicei, am observat eu - şi au căzut de acord că voi sta o perioadă de încercare. Ei, ştiam eu ce înseamnă asta. Dacă mă feream de belele, mă purtam politicos faţă de căţele şi eram atent cum o tratez pe cealaltă jumătate, eram de-ai casei.

îmi aduc aminte de parcă era ieri cum m-am tăvălit prin iarbă după prima mea masă copioasă, urmărit de „comitetul de conducere din pragul uşii, razele soarelui încălzindu-mi burtica, pe vremea totul era bine în lume. Ce clipă!

[1]

Confits de raţă (confits de canard, fr.), came de raţă, de obicei pulpele, gătită la foc mic în

grăsime de raţă, specialitate gastronomică franţuzească

2

Epicene, băcănie (fr.)

3

Crepinette (lb.fr.), specialitate franţuzească, un tip de cămăcior turtit (de la crepine, membrană de porc, în care este învelit cămatul, fr.)

4

Fido, nume generic pentru un câine (cum ar fi Lâbuş, Rex sau Codiţă în limba română)

Manevre pe timp de noapte şi o confruntare cu igiena

Restul acelei zile mi-a confirmat primele impresii şi părea că, de data asta am căzut în picioare. După-a-miaza am făcut o plimbare pe cărarea din spatele casei, şi cu ocazia aceasta am început să îmi schimb părerea despre pădure. Are ceva merite dacă este folosită numai şi numai în scopuri recreative - o selecţie excelentă de copaci, creaturi mititele şi îngrozite care dispar în momentul când te apropii, sunete deconcertante venind din tufişuri. Am dat până şi peste cadavrul unui porumbel peste care m-am tăvălit preţ de câteva minute, acordând o atenţie specială locurilor greu de ajuns de la ceafă şi din spatele urechilor. Una peste alta, un loc distractiv de vizitat - pădurea. Dar, bineînţeles, nu aş vrea să locuiesc acolo. Iar acum nici nu era nevoie.

Ne-am întors în casă şi am primit mâncare din nou. Nu eram obişnuit cu asemenea abundenţă şi, după ce am terminat de mâncat, n-am mai putut decât să mă retrag sub masă ca să-mi fac siesta, folosind labradorul pe post de pernă. Când m-am trezit, se înserase de-a binelea. încă adormit, am devenit încetul cu încetul atent la discuţiile

purtate în şoaptă de conducere - în care, fără îndoială, se complimentau reciproc pentru norocul ce-a dat peste ei când m-au găsit şi m-au adus în casa lor.

în realitate, urechea mea săltată a captat un altfel de mesaj, ceva mai ameninţător. Era luat în discuţie chiar locul unde voi dormi şi părea să existe o preocupare deosebită şi total inutilă dacă să mi se permită să dorm în casă. Cred că miasma de porumbel descompus pe care o emana blana din jurul gâtului meu avea ceva de-a face cu treaba asta; s-a menţionat şi opţiunea de a mă lăsa liber să mă întorc la adresa dinainte dacă aşa aş fi dorit. Eu credeam că am arătat destul de bine, că eram extrem de mulţumit şi liniştit acolo unde eram, adică sub masă, dar uneori oamenii sunt teribil de insensibili: am fost scos afară în toiul nopţii şi dus într-o altă clădire de lângă casă.

Recunosc că era o îmbunătăţire faţă de ce am avut până acum - o pătură groasă, un castron cu apă, biscuiţi înainte de culcare, mângâieri şi manifestări ale prieteniei lor - dar nu era tocmai ca în casă. Iar eu voiam să stau în casă, cu capul sprijinit de solidul labrador, dormind ca unul care face parte din acea familie.

Dar din nu-ştiu-ce motiv, astâ-seară nu era momentul pentru aşa ceva şi - când mi-au închis lumina - am rămas acolo doar eu, cu ochii la stelele pe care le vedeam prin uşa modestului meu apartament. Am reflectat, cum faci în momente ca acesta, la extraordinarele întorsături ale vieţii. Eşti sus acum, după un minut eşti jos, atât de aproape şi totuşi atât de departe, bogatul tablou al trăirilor personale şi chestii de genul acesta. „Ce ar fi făcut Proust în asemenea circumstanţe?[14] m-am întrebat eu. Presupun că ar fi urlat

după mamă-sa, dar, pe de alta parte, nu cred câ el ar fi ajuns vreodată într-o anexă ca aceasta. Din câte îmi amintesc eu,

el stătea întotdeauna în casă.

Am crezut că merită să încerc unul sau două urlete demne de milă, cu tot cu un vibrato lacrimogen la final, şi am aşteptat să văd dacă se aprind luminile în casă. Evident că luminile s-au aprins şi imediat a ieşit conducerea din casă, îngrijorată că m-o fi mâncat vreun şoricel. Când m-au găsit întreg şi nevătămat, şi gata să-i urmez înapoi în casă, starea de simpatie s-a schimbat rapid. Au fost aruncate cuvinte grave, ferme şi mi s-a spus să stau cuminte.

Sunt situaţii în care orice argument este inutil - am auzit că instalatorii şi avocaţii intră în această categorie, şi mi-am

„Două inimi de piatră, înfofolite în halatele lor de casă.“

dat seama imediat că situaţia de faţă este una dintre ele. Am oftat adânc, şi, deşi oftatul meu este o reală operă de artă, prelung, uşor trist şi infinit de emoţionant, acesta nu a avut niciun efect. Două inimi de piatră, înfofolite în halatele de casă, m-au lăsat de unul singur. Am aţipit storcându-mi creierii cum aş putea să îi conving că se înşalâ amarnic.

Ştiţi cum este, când uneori te culci cu gândul la o problemă. Subconştientul trece la treabă până a doua zi dimineaţa când voilăl Soluţia ţi se prezintă singură. Exact asta am păţit şi eu: m-am trezit cu un plan în minte.

Evident, am greşit supraestimând inteligenţa umană. Pe ansamblu, nu poţi nega anumite realizări, cum ar fi invenţia costiţelor de miel şi centrala termică, dar majoritatea oamenilor sunt ciudat de insensibili la nuanţe. Aluzia, indiciul diplomatic, afirmaţiile indirecte - deseori acestea îi lasă reci, şi om, şi câine se trezesc uitându-se unul la altul, printr-o ceaţă de neînţelegere. Aşa şi cu mine şi conducerea. Păreau oameni destul de drăguţi, dar nu prea se prindeau când era vorba de o subtilitate. Erau necesare semnale mai clare, însă ele trebuiau executate cu oarecare delicateţe. Uneori se poate întâmpla să fii prea direct, şi totul se termină în lacrimi, după cum a descoperit o cunoştinţă a mea, un bull-terier, când a început să roadă mobila din casă pentru că nu se simţea iubit. Nu, fineţea este cheia, şi cred că veţi fi de acord că schema mea e un model de şarm şi isteţime.

Când am ieşit din budoarul meu a doua zi dimineaţa, aerul de afară era plăcut şi răcoros, cu o intensitatea numai potrivită pentru a-mi aduce la nas o varietate de arome din vecinătate. La est am detectat alţi dulăi şi un miros ademenitor de pui de găină vii, amestecat cu urma lor, şi am

reţinut lucrul acesta pentru ca mai târziu, când problemele domestice se vor fi rezolvat, sâ le fac o vizită. Vedeţi dumneavoastră, puiul este o combinaţie fericită între sport şi alimentaţie. Atunci când este urmărit, puiul de găină aleargă şi piuie în cel mai mulţumitor fel posibil, şi, odată ce ai înlăturat penele, este şi deosebit de gustos. O pasăre extrem de utilă, spre deosebire de cea mai mare parte a celorlalte.

Având un plan bine stabilit, m-am îndreptat spre casă. Când mi-am lipit urechea de uşă, n-am auzit nimic; obloanele erau trase şi nu era niciun semn de activitate înăuntru. Am hotărât sâ nu latru, în favoarea unor metode mai puţin convenţionale, şi am început sâ zgârii pragul uşii. Mi-a luat câteva minute, dar am reuşit să le trezesc pe cele două căţele - având în vedere că soarele era sus pe cer, ar fi trebuit sâ fie în picioare de mult; au ridicat capetele ca nişte soprane de mâna a doua şi au început sâ urle ca apucate: exact ceea ce îmi doream. Astfel, în capul lor se vor sparge toate, ele singure vor atrage reproşurile conducerii, iar eu voi fi afară, cu botul închis, bun ca pâinea caldă şi mut de parcă nici n-aş fi acolo.

N-a trecut mult şi uşa s-a deschis, lăsând să năvălească afară cele două fete, copleşite de emoţie, urmate de cei din conducere, amândoi frecându-şi ochii, clipind somnoroşi în soarele dimineţii. Pasul unu încheiat cu succes. Când am fost sigur că le-am captat atenţia, m-am întors în anexă, mi-am luat pătura şi am tras-o până în faţa uşii casei, dând prietenos din coadă în tot acest timp. „Poftim, mi-am zis eu. Dacă asta nu vă indică dorinţa mea sinceră de a vă pătrunde în casă, nu ştiu ce altceva ar putea.“ Dar, ca să fiu absolut

sigur, m-am legănat spăşit până la Madame, i-am prins mâna uşor în gurâ şi am tras-o înapoi în casă, scoţând tot

felul de sunete drăgălaşe şi persuasive, speram eu. I-am dat drumul, mi-am asumat poziţia în şezut sub masă — spatele drept, lăbuţele lipite una de alta, capul înclinat într-o parte, nobilul şi manieratul câine de vânătoare - şi am aşteptat să vad urmarea.

Amândoi se ghemuirâ în faţa mea şi am mai revărsat o tirada de scâncete drăgălaşe. Era clar că erau topiţi după mine, când am observat ca Madame strâmba uşor din nas; apoi a folosit un cuvânt necunoscut mie la vremea respectivă: toilettage. Ei bine, după mintea mea de atunci, putea fi numele unei mărci de cereale sau numele soacrei ei, aşa câ m-am menţinut pe poziţie şi am încercat să le transmit entuziasmul meu cât de bine am putut. în lumina evenimentelor ce au urmat, poate ar fi fost mai bine sâ păstrez

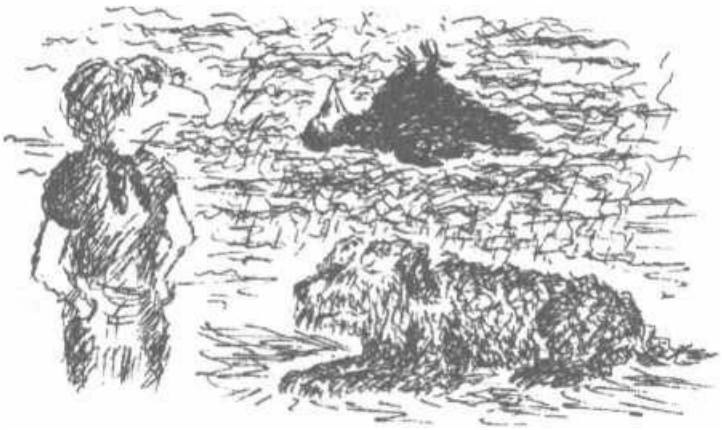

-Am observat că Madame strâmbă uşor din nas'

distanţa până când miasma de porumbel mort va fi dispărut,

dar cu toţii suntem înţelepţi o data ce faptul e consumat.

Important este ca eu şi pătură am fost lăsaţi sâ stăm în casâ şi am luat asta ca pe un mare pas înainte. M-am alăturat

lor în agitaţia unanimă a bucătăriei, în timp ce se gătea şi se lua micul dejun; eram cam nehotărât daca sâ rămân sub masă sau sâ trag o fuga prin grâdinâ, când am fost chemat la maşină. Părea că eu şi cealaltă jumătate plecam într-o expediţie.

Am poposit într-un sat pe care mi-1 aduc vag aminte din călătoriile mele şi ne-am oprit în faţa unei case care, chiar şi de la distanţă, mirosea puternic a dezinfectant. Situaţia se

înrăutăţi când intrarăm în clădire şi instinctiv am dat în marşarier spre ieşire, dar am fost prins din faţâ şi din spate de doua tanti zdravene, tinerele, dus în camera ororilor, unde am fost ridicat cât eram de mare şi introdus într-o cadă de baie.

Ceea ce a urmat nu poate Fi descris decât ca traumatic. Ud până la piele, mânjit cu sâpun, clătit şi săpunit, şi clătit din nou, iar ăsta nu a fost decât începutul. A urmat o sesiune interminabila în care au folosit o maşină de tuns iarba de dimensiuni liliputane, apoi un atac cu foarfecele, retezându-mi firele de blană din urechi, mustaţa, coada şi alte părţi sensibile ale corpului meu. Ruşinea finala a constituit-o pudrarea cu ceva parfumat, ca miros undeva între „Seară în Paris“ şi insecticid.

Gol puşcă, parfumat şi extrem de jenat, am fost în sfârşit dus în sala de aşteptare pentru a fi colectat. îmi aduc aminte că acolo mai era un pudel, privindu-mă de sus din geanta stăpânei, strâmbându-se cu aroganţa spre mine, ca atunci când ştii că eşti în siguranţă şi nu te poate atinge nimic. „Ei, las’ că vezi tu, mi-am zis eu. N-o să mai rămână din tine decât strâmbătura şi patru lăbuţe, când termină doamnele astea cu tine.“ Nu prea agreez pudelii, după cum probabil v-aţi dat seama, dar am simţit un fior de simpatie pentru mititica asta.

Aşadar, asta era toilettage; în ce mă priveşte, rivalizează cu şedinţele de educare a comportamentului, canisele, termometrele rectale şi celibatul supravegheat, fiind una dintre cele mai mari greşeli ale omului.

Dar mă aştepta o altă surpriza. Am fost adus înapoi acasă şi m-au întâmpinat, de parcă tocmai câştigasem la loteria naţională - biscuiţi, mângâieri, strigăte de bucurie şi admiraţie, fotografii, tot meniul, ca pentru un erou, nu alta; toate acestea erau foarte derutante pentru mine. Toate ca toate, dar n-a fost decât o şamponare şi un tuns, chiar dacă teribil de neplăcute. Oare manifestările acestea extaziate se derulau în fiecare dimineaţă în baia de protocol a conducerii? N-aş paria că nu. Aveau o afinitate ciudată pentru igiena.

Finalul grandios al dimineţii aproape că mi-a furat o lacrima. Cealaltă jumătate s-a dus la maşină şi s-a întors în casă cu un coş imens, rotund, pe care îl lăsă pe podeaua bucătăriei. în coş fu pusă pătura mea, şi abia atunci mi-a picat fisa. Chinurile mele groaznice nu au fost în van. Au fost paşaportul spre bucuriile din interiorul casei. Acum puteam să-mi ocup postul de lătrător-şef, apărător al perimetrului împotriva şopârlelor care îndrăzneau să ne calce pragul şi... eram rezident permanent. Lăsam în urmă

viaţa mizeră şi cizmele care mă pocneau în coaste. Aveam în faţă o viaţă privilegiată - luxe et volupte.

O realizare demenţială, şi m-am gândit că aş putea sărbători tăvălindu-mă prin ce mai rămăsese din porumbelul din pădure, ca să scap de mirosul de curat, dar am renunţat. Dacă totuşi cei din conducere mă preferau curat, atunci aşa voi rămâne. Până mâine, oricum. Porumbeii sunt mai buni cu cât sunt mai vechi.

Nume de câine

Din experienţă, am învăţat că botezul unui câine nu este nici pe departe o chestie atât de simplă precum vă imaginaţi. Un nume te ţine o viaţa şi se fac greşeli groaznice, de obicei neintenţionate sau din dorinţa de a-ţi dovedi umorul. De multe ori mâ gândesc cu simpatie la doua cunoştinţe de-ale mele, un mops pe nume Gertrude Stein[1] şi Fang[2], un căţel chihuahua. Fără îndoiala, foarte caraghios din punctul de vedere al omului, dar o jignire zilnica pentru cei doi câini. Nu este comic să treci prin viaţa ca obiect bun de ridiculizat. Te arată cu degetul şi există un grad ridicat de amuzament vulgar.

Vedeţi? Tocmai simţul acesta al umorului, niţel deplasat, îi îndepărtează pe unii. Nici nu-şi dau seama ce răni îţi lasâ în suflet! Cu Fang s-a ajuns la o asemenea situaţie încât, după ani de zile în care lumea a râs de el, câţelul a devenit aproape un pustnic. Ziua şi-o petrecea ascuns sub un pat,

„Un nume oficial”

iesind numai pentru a da curs nevoilor naturale sau pentru a-şi muşca stăpâna de glezne.

Spre norocul meu, conducerea părea să aibă nişte păreri sănătoase în ce priveşte alegerea numelui. în dimineaţa cu pricina, stăteam întins în curte, iar Madame îmi masa delicat burtica, în timp ce propunerile pentru numele meu zburau dintr-o parte într-alta. Eu nu luam parte activ la această discuţie, dar eram îndeajuns de interesat pentru a sta treaz, înainte să ajung la ei, oamenii mi s-au adresat numai prin mormâieli, lovituri şi blesteme, aşa că gândul că voi avea un nume oficial era ceva cu totul nou.

Spre exemplu, nu m-am gândit niciodată la aspectul lungimii numelui până când nu am auzit-o pe cealaltă jumătate expunându-şi preferinţa pentru un nume dintr-o

singură silabă. „Este mai uşor pentru câine să îl recunoască tie la distanţă mare, zise el, şi este

mai uşor şi pentru om să II pronunţe. Imaginaţi-vâ cum ar fi să strigi Beauregard sau Aristotel pe timp de furtună. Pur şi simplu plămânii nu ar face faţă. în plus, continuă el, numele lungi se scurtează oricum în uzul de zi cu zi. Vă aduceţi aminte de Vercingetorix d'Avignon al III-lea, acel beagle premiant? Slăpânii îi ziceau Fred."

Madame îmi vorbea dulce în felul său, spunându-mi ce băieţel bun sunt eu, iar eu îi răspundeam dând din coadă, ridicând o lăbuţă, când Madame se opri brusc din drăgălăşeniile ei şi se aplecă spre mine:

- Băieţel? zise ea. Băieţelu'.

Ei bine, era clar că nu vorbeşte cu jumătatea cealaltă; era bine ştiut că trecuse de mult de faza de băieţel, aşa că am accelerat bâţâitul cozii şi am dat din cap politicos, aşa cum faci când ţi se vorbeşte. Asta a părut să o lămurească:

- Vezi? zise Madame. îi place. O sâ-i spunem Băieţelu'.

Dacă este să fiu absolut cinstit, pentru mine era totuna.

Aş fi răspuns la Heathcliff[1] sau Cezar Augustus, sau Mitterrand, dacă asta însemna mâncare bună, făcută în casă, un tratament civilizat şi un masaj pe burtică, dar, cum ei păreau încântaţi de alegere, am rămas Băieţelu' de atunci. Le sunt dator, zău aşa! Este un nume onest, scurt şi funcţional. Asemenea celor mai reuşite specimene de teckel[2] [3].

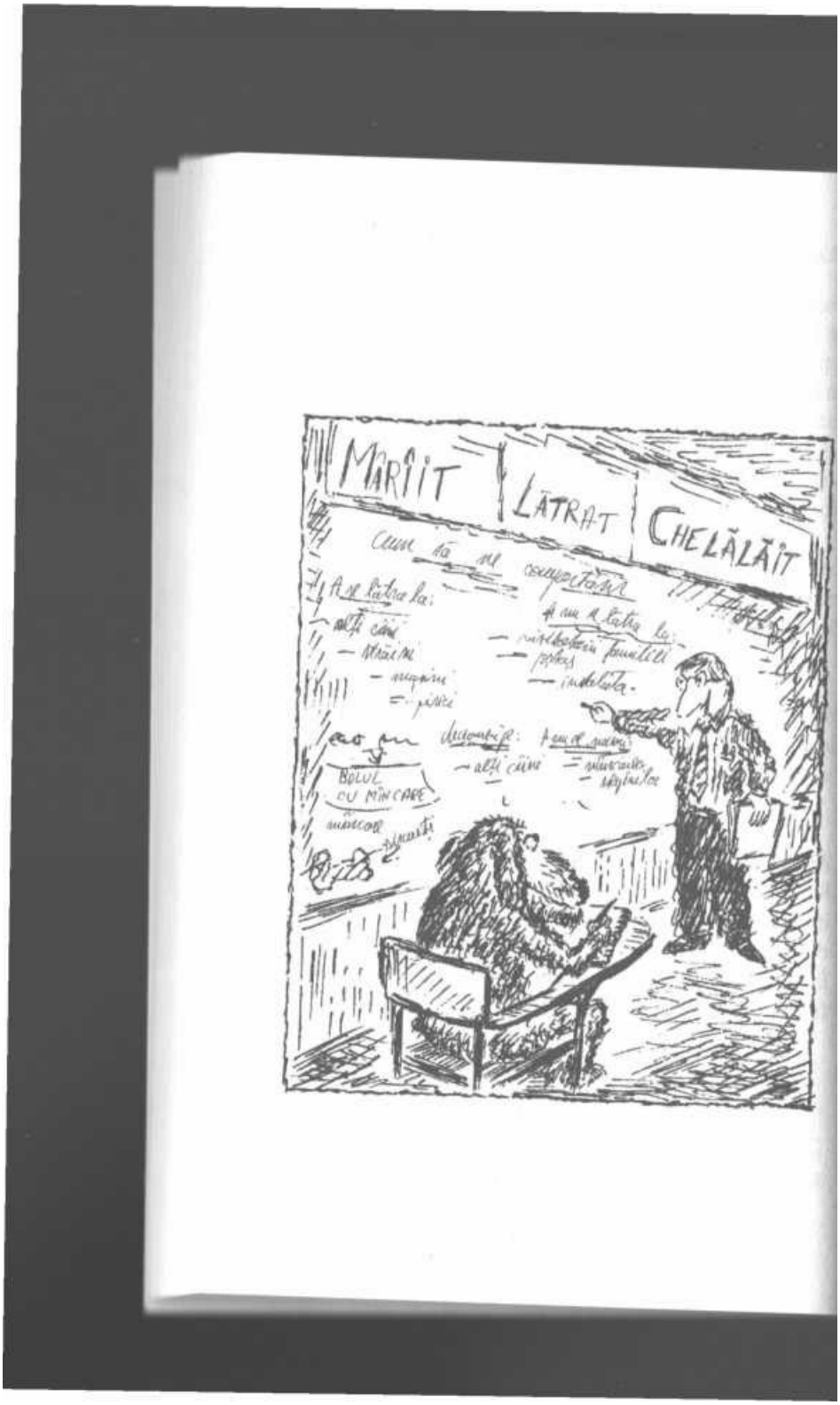

[1]

Gertrude Stein (1874-1946), scriitoare americana avangardista, o excentrica a cărei casă din Paris

a fost un salon unde, în perioada interbelică, se întâlneau artişti şi scriitori faimoşi.

- Fang, „colţ“ (engl.), posibilă trimitere la romanul lui Jack London, Colţ alb, povestea unui câine sâlbatic, pe jumătate lup, care este îmblânzit până la urmă şi trăieşte o viaţă fericită alături de stăpânul său.

2

Heathcliff, personaj din romanul La răscruce de vânturi

3

Teckel, rasă de câini, cunoscuta sub denumirea populară de şoricar

O educaţie echilibrată

In zilele acelea de început eram o nestemata în ţărână, cu un potenţial uriaş, dar cumva deficient în graţiile sociale. Nu mai mâncasem din castron. Faţă de funcţiile organismului aveam o atitudine cavalerească, care i-a făcut pe cei din conducere să ridice din sprâncene. Nu eram obişnuit să navighez pe lângă mobilă. Lumea gastronomică era pentru mine un teritoriu necunoscut şi nu mă simţeam deloc în largul meu pe lângă comercianţi. Cu alte cuvinte, îmi lipsea fineţea. Nimic surprinzător dacă stăm să ne gândim că primele câteva luni le-am petrecut într-un fel de carceră, doar din când în când fiind vizitat de un om a cărui idee de savoir-faire era să-şi scoată cizmele din picioare înainte de a se vârâ în pat.

Cu toate acestea, nu voi mai zăbovi asupra originilor mele modeste decât pentru a spune că nu m-au pregătit defel pentru viaţa aceasta cu mese regulate, obiceiuri sanitare şi o coabitare armonioasă cu două căţele. Aveam multe de învăţat.

Din fericire, chiar şi pe vremea aceea, îmi fusese hărăzit un acut simţ al observaţiei. Pe lumea aceasta există oameni care privesc, dar nu reţin nimic; aici îmi vin în minte seterii irlandezi, şi am auzit acelaşi lucru şi despre recepţionerele din clădirile de birouri, deşi n-am întâlnit niciuna până acum. Dar eu privesc, şi privesc îndeaproape. Absor obiectul supus privirii mele. Reţin şi diger. îmi place să ere' că sunt un student etern al comportamentului - fie că e vorba de furnici, şopârle, alţi câini, oameni; sunt fascinat de toţi şi de toate, iar studiul ritualurilor şi al ciudăţeniilor acestora m-a ajutat foarte mult în dezvoltarea mea intelectuală. Am învăţat cum să mă descurc în lume, am atins un echilibru şi un statut social, şi am ajuns să am toate atributele de care ai nevoie pentru a trăi în armonie cu omul.

Pentru început, am fost foarte atent la comportamentul colegelor mele de cameră. Acestea erau labradorul, în toaleta de mătase de un negm colbuit, şi căţeaua mai în etate, mai mult carpetă decât câine, despre care s-a zis în mai multe rânduri că seamănă cu mine - evident nişte oameni cu un simţ al raţiunii cel puţin suspect. Cele două, am presupus eu, şi-au petrecut câţiva ani buni învăţând ce şi cum, iar eu,

folosindu-le ca model în problemele de rutină şi purtare, am crezut că voi prinde şi eu aptitudinile domestice necesare, impresionând conducerea şi astfel ocupându-mi locul în fruntea tuturor.

Aţi încercat vreodată să locuiţi cu două doamne mai în vârstă, cu tabieturi foarte bine stabilite? Probabil că nu, şi, dacă aş fi în locul dumneavoastră, nici nu aş încerca. Sunt cicâlitoare şi au tendinţa de a se simţi ofensate din cele mai mărunte chestiuni. Am să vă dau un exemplu, ceva ce mi s-a întâmplat la puţin timp după ce am poposit în această casă şi din care m-am ales cu un picior scrântit o săptămână întreagă.

V-am spus că nu mai mâncasem dintr-un castron. Ei şi asta are schepsisul ei, pentru că - dacă eşti prea nerăbdător să ajungi la mâncare, te arunci ca fraierul cu capul înainte şi, cu cât eşti mai grăbit, castronul alunecă pe podea departe de tine. Am învăţat să îl împing într-un colţ de unde

nu are cum să-mi mai scape, însă la început tehnica mea era să îmi înfig o lăbuţă în castron şi să-l ţin bine ancorat pe loc. Poate că ar trebui să menţionez că nu sunt unul dintre acei pretenţioşi care o iau la plimbare între două îmbucături. Nu plec de lângă castron până nu termin absolut tot, ceea ce în gândirea mea reprezintă bun-simţ şi bune maniere, şi mănânc cu multă poftă (unii ar zice cu lăcomie, dar trebuie să luaţi în calcul şi copilăria mea plină de lipsuri).

în orice caz, terminasem de mâncat şi lingeam ultimele rămăşiţe de pe lăbuţă, când am observat că lângă mine se afla un castron lăsat nesupravegheat, pe jumătate plin! Nu suport risipa, aşa că mi-am înfipt lăbuţa în castronul alăturat şi tocmai mă pregăteam să am grijă de conţinut, când apare

senioara din plimbările ei; gâsindu-mâ cu nasul şi lăbuţa mâncarea ei, mi-a aplicat o muşcătura teribilă pe pulpa d: spate. Au urmat mârâituri de indignare, iar eu am fost obligat să mă îndepărtez, ţopăind elegant pe trei picioare. Şi aşa s-a dus orice urmă de simpatie pe care aş fi nutrit-mişcârii feministe. Femeile sunt mai mult decât capabile) să-şi ducă şi singure de grijă, sexul slab, vezi Doamne, i eu am cicatricele care o dovedesc.

Dar în ciuda naturii lor posesive faţă de mâncare tovarăşele mele erau inimoase, blânde şi îmi erau de mar ajutor, orientându-mă prin vâltorile vieţii domestice de z cu zi. Hai să vă povestesc despre câteva lecţii pe c le-am învăţat!

Este permis să latri atât la câinii din vecini, care s-a[r] îndepărtat de traseul lor prestabilit, la domnul care sună la uşă o dată pe lună, încercând să îţi vândă un abonament' la revista de yoga, cât şi la străinii care apar la poarta. Nu este permis sa latri la telefon de fiecare data când suna, 1 electricianul care a venit sâ-ţi repare lumina sau la u" miriapod pe care îl descoperi întâmplător în coşul tău la t dimineaţa. Nu este indicat să mârâi sau sâ îţi araţi colţii, la fel cum nu este recomandat sâ sapi prin răsadurile de flori să ascunzi oase prin genţile musafirilor sau să te tăvăleşti pe canapeaua din sufragerie.

Sa tragi vânturi este considerat un obicei foarte prost, iar la aceasta categorie trebuie sâ spun câ labradoml excelea Din păcate, o dată ce ţi-ai câştigat reputaţia în domeniu, este foarte greu sâ mai fi tratat altfel decât cu o suspiciune reflexa, de multe ori pe nedrept. îmi aduc aminte cum într-o searâ de iamâ, când lemnele trosneau voioase în

> cămin şi prietenii se adunaseră în jurul mesei, iar noi, câinii, ne vedeam de ale noastre în veselia generală, starea de bine a fost întinată de o adevărată torpilă, probabil rezultatul consumării unei cantităţi imense de brânză. Ne-a fost imposibil să ignorăm incidentul, iar conversaţia s-a întrerupt brusc, în timp ce toată lumea căuta sâ identifice vinovatul.

Acum, se întâmplă că eu mă găseam foarte aproape de persoana cu pricina - un domn mărunţel şi extrem de iritat, ziarist - dar credeţi că şi-a recunoscut vina? Sigur că nu. Cu siguranţa exersată care vine, sunt convins, din multe asemenea scăpări anterioare, mărunţelul a făcut semn cu paharul de vin în direcţia labradorului şi a zis exact aşa: „Domnule poliţist, vă rog, arestaţi acest câine!“. Săraca, a fost imediat expulzată afară, victimă a propriei reputaţii.

N-aş vrea sâ credeţi că educaţia mea domestică se limita la evitarea conflictelor cu cei din

conducere. De asemenea, am mai învăţat şi cum sâ le intru în voie, cum sâ adun bile albe pentru zile negre - după cum ştim, se mai pot întâmpla accidente, mai pot interveni neînţelegeri - că totuşi cine ştie când voi avea nevoie de ele!

Creatura umană răspunde bine la dovezile spontane de afecţiune. Acestea pot fi directe, de genul îmi reazem capul de genunchiul stăpânului şi îl privesc cu adoraţie sau salutul de dimineaţa când dai din coadă cu putere, până la manifestări mai complicate, indicaţii mai subtile ale bucuriei, încrederii, fidelităţii şi dorinţei de a mulţumi. De exemplu, transportul şi livrarea obiectelor preţioase nu încetează niciodată să bucure stăpânul. Ca urmare a unui neînsemnat faux pas[1] din partea mea, am încercat să îmi răscumpăr, cam

„Creatura umană răspunde bine la dovezile spontane de afecţiune*

cu inima îndoită, aducând la picioarele lui Madame rămăşiţele unui şoarece pe care le păstram de ceva vreme, în timp ce Madame se afla în bucătărie frecând maioneza. Ea a fost imediat copleşită de gratitudine - cel puţin, cred că era gratitudine. L-a chemat şi pe celălalt membru al conducerii j şi amândoi au privit ofranda minunaţi. Sincer, o scenă mai degrabă emoţionantă, care în mod sigur a meritat efortul infim, căci am fost iertat imediat. Am obţinut aceeaşi reacţie şi în alte cazuri, când am adus şi am prezentat diverse alte obiecte ca semn al preţuirii mele - pemuţe, pălării, tichete de avion considerate pierdute şi diverse articole de lenjerie, uitate de musafiri în camera de oaspeţi, cartea preferată, faxuri urgente din ţâri îndepărtate sau coada unui şarpe de casă. Natura darului chiar nu părea să conteze. Important era că m-am ostenit să îl aleg personal.

învăţ repede când îmi iese şi mie ceva, aşa că nu a trecut mult timp până ce am devenit expert în rutina vieţii de zi cu zi; acum puteam să-mi îndrept atenţia către lumea exterioară. Bineînţeles, aici am fost nevoit să mă bazez mai mult pe cei din conducere; probabil că acum este un moment prielnic să vă fac un mic portret al fiecăruia.

Am descoperit că nu sunt ca alte cupluri, în sensul că amândoi stau acasă. în circumstanţe normale, aşa am auzit, dimineaţa, imediat după micul dejun, oamenii pleacă nervoşi la lucru. Ei au birouri unde se ţin activităţi serioase şi extrem de importante - întâlniri de afaceri şi birocraţie, şi toate celelalte. Chez nous lucrurile stau altfel. Se feresc de munca salarialâ şi uneori chiar mă întreb de ce. Madame pare perfect aptă, mai ales în bucătărie, dând dovadă de o mare măiestrie; mă gândeam că un serviciu într-o cantină ar fi tocmai potrivit pentru ea.

Ah, la prima vedere, cealaltă jumătate nu are niciun har. L-am urmărit în încercările lui de grădinărit şi când repara câte ceva prin casă. Toate eforturile lui se încheiau cu sânge sau dureri: înţepături de la şurubelniţă, răni de la lopată sau de la foarfece, degete arse cu ustensilele de bucătărie, picioare cotonogite fiindcă cine ştie ce greutate i-a căzut pe picior şi chiar şi orbire temporară cauzată de un spray insecticid pentru tufele de trandafiri ţintit prost - acestea sunt doar câteva dintre dezastrele sale. Slavă Domnului că nu e şi vânător! Nu este deloc îndemânatic, cu excepţia unei singure acţiuni ce implică tirbuşonul. Dar chiar şi acest mic talent ar putea fi folosit în scopuri comerciale - barurile au nevoie de barmani, până la urmă, nu? - dar el nu dă

niciun semn de ambiţie, preferând să se închidă de unul singur

într-o încăpere, timp îndelungat, unde ascute creioane şi se zgâieşte la pereţi. Foarte ciudat, dacâ mă întrebaţi pe mine.

Cu toate acestea, ei par destul de fericiţi, iar aranjamentul îmi convine şi mie. Sunt convins că aţi descoperit şi dumneavoastră câ nu de multe ori îi placi pe ambii partene~ dintr-un cuplu şi aici eu mâ consider extrem de norocos -mâ simt bine cu fiecare din ei şi cu amândoi împreuna.
Sunt punctuali în ce priveşte mâncarea, sunt ferm convinşi câ aerul curat şi un pic de exerciţiu fac minuni pentru sânâtat şi extrem de săritori când mâ simt mai râu. Pun prea mult accentul pe igiena, ceea ce nu prea e pe gustul meu, dar nimeni nu e perfect, iar în ce priveşte grija şi atenţia cu care mâ înconjoară, chiar nu am nimic de zis. Dacâ îmi este permisa o singura critică — având în vedere câ aceasta este cartea mea, cred câ îmi este permisă - aceea este câ nu reuşesc sâ îşi regleze viaţa socială, care pe mine mâ exasperează din când în când.

Adesea susţin în gura mare câ iubesc viaţa liniştita, câ sunt mulţumiţi sâ vegeteze, sâ admire frumuseţile naturii şi că, imediat ce globul auriu al soarelui aluneca dupâ orizont, le place să se cuibărească în pat cu o ceaşcă fierbinte de cafea cu lapte(asta in cuvintele lor ,nu ale mele).Ce iluzii

lipsite de sens! Sunt nişte rataţi dacâ se consideră a fi la un pas de pustnicie! Nici nu-mi mai aduc aminte când a fost casa goală toata ziua. Dacă nu vin în vizită vecinii sau muncitorii cu betoniera lor cu tot - care par mai degrabă sâ ne vegheze, decât sâ lucreze - atunci apar nişte refugiaţi din strâinâtăţuri, o colecţie spumoasă de oameni cu reputaţie îndoielnica, obsedaţi de băutura, petreceri târzii, muzică la maximum şi bârfe.

Nu câ m-ar deranja. Nu ne plictisim niciodată şi dacâ, la fel ca mine, aveţi o curiozitate sănătoasă în ce priveşte mersul lumii, nu există loc mai potrivit ca locul meu de sub masa din sufragerie, unde învăţ şi eu trăgând cu urechea la ceilalţi.

Fac asta de câţiva ani buni; mi-a adus ceea ce aş putea numi o educaţie eclectică, o cultură extinsă. De exemplu, eu ştiu că anul 1985 a fost un an deosebit de bun pentru Châteauneuf; câ primarului de la una dintre primăriile locale îi place sâ se îmbrace în uniformă de soră medicală şi sâ cânte la trompetă; că toţi politicienii şi avocaţii sunt nişte ticăloşi; câ scriitorii sunt nişte sfinţi şi artiştii nu fac decât sâ le îngreuneze traiul, iar editorii îi exploatează ca nişte brute ce sunt; câ Channel Tunnel[2] reprezintă sfârşitul Angliei aşa cum o cunoaştem noi; câ în satul vecin brutarul a fugit cu o dansatoare exotică din Marsilia; că regimul cu foie gras şi vin roşu îţi prelungeşte viaţa; că Uniunea Europeană este condusa de nişte bufoni scârboşi; câ familia regală a Marii Britanii se mută la Hollywood şi multe altele. Toată existenţa umană se regăseşte aici şi e teribil de fascinant dacă reuşeşti sâ rămâi treaz.

Uneori, şi mai interesantă este evaluarea critică din bucătărie o dată ce musafirii au plecat, iar aici revenim la conducere.

încerc să nu pierd aceste schimburi subtile, în timp ce se numără sticlele goale şi se aruncă în chiuvetă vasele murdare; conversaţia ia o întorsătură familiară, care pe mine, unul, mă face sâ mâ

simt bine. Totul începe cu o scurtă

diferenţă de opinii pe fondul calităţii felurilor servite: Madame îşi exprimă dezamăgirea în ceea ce priveşte mâncarea gătită de ea, iar cealaltă jumătate îi indică farfuriil goale şi mormanele de oase drept dovadă contrară. Apoi urmează o discuţie prelungită legată de momentele cele mai interesante ale serii şi tot felul de remarce personale despre diverşii invitaţi, pe care nu are sens să le menţionez aici. Actul al treilea este un vot unanim pentru a evita orice contact social, cel puţin şase luni de acum înainte. Dar apoi avem un bis, realizarea că deja au fost acceptate contrain-vitaţiile. Şi tot aşa până la culcare. Vedeţi ce vreau să spun? Spun un lucru („Niciodată nu mai facem asta“), apoi fac exact pe dos („Ne vedem marţea viitoare**).

Dar acest flux continuu de musafiri a fost teribil de instructiv pentru mine, după cum veţi vedea în paginile ce urmează, şi, ţinându-mi urechile ciulite şi ochii deschişi, am învăţat încetul cu încetul tot ce ştiu acum. Aţi putea spune că spiritul de observaţie şi trasul cu urechea mi-au oferit o bază intelectuală solidă. Totuşi, pentru aspectul practic, nu există substitut pentru experienţa din şcoala vieţii. Vă descriu un incident cu instalatorul, incident ce a avut loc sub chiuvetă.

Henri este numele lui şi apare destul de frecvent pe la noi, către sfârşitul dimineţii; primul lucru pe care-1 face e să-şi aranjeze sculele pe podeaua din bucătărie. Se pare că asta este o fază vitală a procesului de reparare a ţevilor, un fel de încălzire înainte de a trece la investigarea misterelor valvelor, coturilor şi sifonului. Şi uite aşa, Henri îşi aşazâ mai întâi ciocanele, cheile franceze, mopsurile, bormaşina şi lanterna, cascheta specială, echipată cu un bec în faţă pentru a lumina şi colţurile unde este mai greu de ajuns, apoi se uită la ceas şi pleacă în pauza de masă. Adevăratul instalator, zice el, nu poate lucra pe stomacul gol. Madame rămâne singură cu echipamentul, mormâind printre dinţi că lasă totul baltă şi se mută la cort, cum face ea de obicei, iar cealaltă jumătate, cum face el de obicei, îşi găseşte ceva urgent de făcut, cât mai departe de bucătărie, evident.

Cum este şi normal, eu nu îi acord mare atenţie instalatorului, dar de data aceasta eram intrigat. De câteva zile, din dulapul de sub chiuveta din bucătărie venea un iz interesant şi din ce în ce mai puternic. Nu eram sigur a ce anume miroase, dar l-am auzit pe Henri spunând că, în opinia lui de profesionist, undeva pe ţeava era înţepenit un animăluţ mort sau poate chiar un cuib de animâluţe. Niciodată nu mă dau în lături de la o mortăciune, atâta timp cât nu e vorba de mine, aşa că m-am hotărât să supraveghez activităţile şi să văd cu ochii mei ce anume se ascundea în tractul intestinal al bucătăriei.

Henri se întoarse din pauza de prânz, iar conducerea se făcu nevăzută, un obicei al lor când sunt confruntaţi cu o potenţiala catastrofa. De când cu nefericitul accident cu flotorul din baia de la etaj, cred că se aşteaptă la ce-i mai râu când Henri se apucă de lucru, şi trebuie să recunosc că Henri are un palmares destul de inconsecvent: a jucat 32, a câştigat 10 şi a pierdut restul partidelor, iar asta numai de când ţin eu scorul. Şi cum ziceam, cum conducerea dispăruse fără urme, râmăseserăm doar noi doi în bucătărie.

Henri îşi aranja casca şi aprinse lampa din faţă, se puse în genunchi sub chiuveta şi demară procesul de diagnosticare, ceea ce însemna că lovea cu ciocanul tot ce vedea cu ochii, în timp ce lucrează, Henri vorbeşte de unul singur, aşa că

am avut privilegiul de a urmări toată treaba, plus comentariile aferente, deşi nu era foarte interesant - dec" dacă vi se par interesante nişte ţevi ruginite şi deformate.

Probabil Henri a găsit ceea ce căuta, pentru că la un moment dat a pufăit zgomotos şi a scos un „voHâ!“ şi inc" unul, pe un ton satisfăcut, apoi a ieşit cu spatele de sub) chiuvetă pentru a scotoci prin colecţia de instrumen înşirate pe podea. I-am luat locul sub chiuvetă şi imediat mi-am dat seama unde se afla corpul străin — pe la jumătate sifonului. Eram surprins că nu îi mirosea şi lui Henri, da. ăştia sunt instalatorii — numai forţă şi ciocane, şi foarte pu' talent în nări.

Eram aproape sigur că era vorba de un şoricel şi tocm mă gândeam la un loc potrivit unde aş putea să-l îngrop, când cineva m-a bătut pe umăr; m-am răsucit şi am dat cu ochii de Henri şi de casca lui cu bec. Cred că era nerăbdător să plec din calea lui, pentru că m-a tras afară de sub chiuvetă de picioarele din spate, mi-a aruncat o insultă (deşi, tehnic, ‘ ceea ce mi-a zis era adevărat) şi m-a împins la o parte.

In momentul acela instinctele mele au preluat controlul, o dorinţă sălbatică, primitivă de a lua parte la atac. în plus, ăsta era mai mult dulapul meu decât al lui. M-am înghesuit pe lângă el ca să fiu martor la extragerea şoarecelui. Henri mi-a dat un cot ca să mă îndepărteze. M-am împins din nou pe lângă el. Şi tot aşa preţ de câteva minute bune. Era o luptă a voinţelor şi, până la urmă, insistenţa mea a învins, cum se întâmplă de obicei. Câinii se concentrează mai bine decât oamenii, sunt mai încăpăţânaţi şi sunt convins că ştiţi asta, mai ales dacă aţi avut ocazia să urmăriţi vreodată pe cineva încercând să convingă un Jack Russell ^ să iasă dintr-o vizuină de iepure.

Cred câ, dacă ar fi avut spaţiu, Henri ar fi ridicat din umeri, dar el doar a dat din cap către mine, făcându-mi semn să mă trag mai aproape, şi s-a pus pe treaba cu o cheie franceză. Suflet simplu şi naiv ce sunt, am crezut câ diferenţele noastre teritoriale au fost rezolvate şi mi-am pus bărbia pe umărul lui, ca să văd mai bine ce urmează. Mare greşeală! Henri a mai rotit o dată cheia, s-a tras la o parte şi m-a lăsat să mâ bucur de unul singur de şoarece şi de câţiva litri de apă stătută şi urât mirositoare, drept în faţă. Bineînţeles câ a dat vina pe mine pentru inundaţia rezultata. Morala poveştii: în spaţii închise, să nu ai niciodată încredere într-un instalator.

Este genul de întâmplare care te marchează emoţional şi îmi pare nespus de râu să spun câ au mai tost şi altele. De exemplu, poştaşul nu este de acord ca eu să zburd pe lângă dubiţa lui, aşa câ ţine la îndemână un săculeţ cu pietriş ca să arunce în mine şi să mâ alunge. Sau ciclistul care a încercat sa-mi facă o cărare în creştet cu ajutorai pompei de la bicicleta, în timp ce mergea! Şi-a pierdut echilibrai şi a căzut lat, retrăgându-se cu orgoliul rănit şi găuri în pantaloni, cu sânge şiroindu-i pe picior. Şi acesta a fost un final fericit; au fost ocazii când lucrurile nu au mers ca pe roate - îmi vine în minte episodul cu antrenamentul găinilor. Mâ voi ocupa de acesta mai târziu, dar cred că înţelegţi unde bat. Viaţa e plină de capcane, iar oamenii sunt imprevizibili. Lumea este un loc primejdios. [3]

[1]

Un faux pas, „o nefâcuta" (fr.)

2

Channel Tunnel, „Tunelul Canalului[4] (ad litteram), tunelul construit

3

Terier Jack Russell, câine de vânătoare de talie mică, folosit pentru vânatul la vizuină (iepuri, de exemplu)

4

pe sub Canalul Mânecii între insulele Marii Britanii şi continent

Arta comunicării

Sunt, sau aşa mi s-a mai spus, o comoară la casa omului, sunt un tovarâş plăcut, un bun ascultător, un înţelept, o sursă permanenta de amuzament şi o alarmă mobilă împotriva hoţilor. De-a lungul anilor însă, am descoperit că aceste virtuţi nu sunt de ajuns pentru unii oameni. Din experienţa mea, femeile sunt cele nemulţumite şi au câteva caracteristici în comun - toate, cred eu, pentru ca în copilărie au citit prea multe poveşti cu prinţese. Nu exista exemplu mai bun de asemenea specimen decât Madame Bilboquet, una dintre mândriile locale, o doamna corpolenta de o vârsta rezonabilă, femeie devotata cauzelor bune şi vinului roşu de Porto, lucru pe care ea îl considera a fi tres anglais.

Madame Bilboquet poarta haine largi în culori pastelate şi emană un parfum de flori uscate ce au fost păstrate prea mult timp într-un sertar. Poşeta ei are gust de pudra de talc. Colecţionează figurine de porţelan reprezentând porcuşori durdulii şi văcuţe ieşite la pâscut. Scrie scrisori pe hârtie preimprimatâ cu iepuraşi ţopăind vesel în colţul de jos al fiecărei pagini. Cunoaşteţi genul. Fârâ îndoiala, e o femeie

tare cumsecade, dar are această tendinţa nefericită de a exagera niţel cu aruncarea de complimente în toate părţile.

Ştiu ce mă aşteaptă când o vâd cum mâ fixează cu ochii calzi şi umezi, zâmbindu-mi dulce. Dacă nu execut câteva manevre de evaziune, ştiu sigur că mâ va mângâia pe cap în felul acela delicat, preţios şi ezitant, de parcă ar fi ridicat de pe jos o rândunica moarta. Apoi oftează. Şi uite aşa începe, j - Nu-i aşa ca e un dulcel? le zice ea pe un ton rezervat nenorociţilor de iepuri pe care îi creşte. Mâ întreb, oare la ce se gândeşte acum?

In majoritatea timpului mâ gândesc la sex sau de unde-mi vine tainul următor, însă, bineînţeles, ea nu trebuie să ştie

toate astea. Sunt tentat sâ curm toate aiurelile ei, mirosindu-mi părţile delicate. Dar n-o fac. Intru în jocul ei. Nu ştii niciodată la ce sâ te aştepţi cu Madame Bilboquet. Am descoperit câ uneori ţine biscuiţi în ceea ce ea numeşte portmoneu. Aşa că îmi iau o faţă cât mai melancolica şi mâ pregătesc pentru inevitabil. Şi indiscutabil, după încă un oftat siropos, hopa! iese şi ingredientul misterios:

— Ce bine ar fi dacă ar vorbi!

Acum vâ întreb pe dumneavoastră. Femeie în toata firea, emiţând nişte neghiobii care l-ar baga în pământ de ruşine şi pe un pudel - şi cu toţii ştim ce tântâlâi sunt pudelii. Realitatea este câ eu nu am nevoie să vorbesc. Eu pot să mă exprim şi să-mi manifest sentimentele foarte clar pentru toţi cei care au cât de cât chiar şi un simţ rudimentar al observaţiei. Conducerea înţelege ce spun. Vecinii înţeleg. Acum vreo doua zile, a trecut pe la noi un inspector de la Fisc. Nu e Einstein, dar până şi el m-a înţeles. A plecat cam grăbit, cu un crac de la pantaloni niţel udat, dar asta este cu totul altă poveste.

Nu vorbesc, ce-i drept, dar îmi place sa cred câ sunt un maestru în arta comunicării. Am un lătrat puternic şi uşor de recunoscut, un mod elocvent de a adulmeca şi un scheunat de groază ce îmi serveşte la descurajarea oricăror temerari care încearcă sâ mâ îmbâieze. Am, de fapt aşa mi s-a spus, un sforăit dintre cele mai expresive. Iar mârâitul meu este un model de răutate, un mormăit profund care stârneşte teroarea în inimile păsărelelor şi a comis-voiajorilor ezitanţi. Din nefericire, fac roşu în gât, aşa câ nu o fac prea des.

Aţi observat probabil câ aceste abilităţi, deşi impresionante prin gama de note pe care o acoperă şi prin varietatea lor de forme, sunt toate bazate pe sunet. Şi, haideţi sâ fim cinstiţi, majoritatea câinilor scot sunete când au ei chef, deşi poate nu atât de bine sincronizate şi calibrate ca ale mele. In orice caz, sunetul, zgomotul nu e calea de a obţine ceea ce vrei, nu întotdeauna. întrebaţi-1 pe oricare politician. Vă va spune cum complimentele directe şi, dacă ai stomacul pentru aşa ceva, pupatul bebeluşilor vor produce rezultate excelente; astfel, în cariera politică ele sunt de preferat urletelor. La fel stau lucrurile şi pentru câini, şi pentru oameni. Şarmul învinge acolo unde lătratul nu reuşeşte. Ascultaţi ce vă spun!

După mine, cheia o reprezintă ceea ce sociologii numesc limbajul trupului. Lăbuţa ridicată, coada agitată, privirea fixă şi plină de adoraţie, tremurul de plăcere - acestea sunt mult mai expresive decât cuvintele, atunci când sunt folosite de un expert. îmi place sâ cred că eu sunt un expert; am avut suficiente ocazii sâ exersez.

Permiteţi-mi să vă dau un exemplu, ceva ce mi s-a întâmplat acum câteva zile. Plouase toata dimineaţa şi conducerea s-a gândit să iasă din casă şi să ia prânzul] undeva. Aceasta este, în general, reacţia lor la înrăutăţire vremii. Ştiu, sunt lipsiţi de consideraţie, dar asta e. Aşa că am rămas singur acasă cu cele două căţele - nişte scumpe; dragele de ele, dar fără prea mult spirit de aventură. Nu prese alătură distracţiei, dacă ştiţi ce vreau să spun. Cred că în perioada lor de creştere au fost supuse prea multor antrenamente şi şedinţe de educare; nu şi-au revenit nici până acum.

Ca întotdeauna atunci când sunt închis în casă de unul singur, am făcut un tur de recunoaştere - am verificat bucătăria, poate a mai căzut ceva pe jos şi Madame nu a observat, am testat uşile şi firele electrice, am rearanjat covoarele, pe scurt, m-am făcut util cum am putut. Apoi, din senin, m-am gândit să arunc o privire şi la etaj, unde sunt' ţinuţi musafirii de peste noapte. Din nu-se-ştie care motiv, aceasta a fost desemnată zonă interzisă. Dumnezeu ştie ce fac ei acolo sus, dar mie mi s-a explicat foarte clar că nu am voie acolo.

Aşa că am luat-o în sus pe scări şi ce descopăr? Uşa camerei de oaspeţi a fost lăsată întredeschisă, iar eu sunt liber să o inspectez în linişte.

Ei bine, dacă aţi văzut o baie, le-aţi văzut pe toate. Nişte camere golaşe, neconfortabile, ce răspândesc miros de săpun şi de curăţenie. însă dormitorul era o altă mâncare de peşte — covor ce acoperă toată podeaua, o puzderie de pemuţe, un pat imens. O, şi ce pat bun! Nici prea înalt, nici prea jos, dichisit din plin cu perne şi acoperit cu ceea mai târziu am aflat ca era lenjerie lucrată de mână, extrem de valoroasă. Pentru mine nu era decât un cearşaf alb, pe de altă parte lenjeria fină nu este unul din hobby-urile mele. Pe mine mă ulrag mai mult carpetele de blană în decorul interior.

Cu toate acestea, patul prezintă o atracţie clară — dacă Îmi petrec nopţile într-un coş, pe podea?! Aşa că am sărit direct în pat.

La început, am fost puţin zăpăcit de moliciunea pe care o simţeam sub tălpi, amintindu-mi de întâmplarea când am calcat din greşeală pe labrador. Imediat ce mi-am ajustat mişcările, mi-am dat seama că pot explora întreaga suprafaţă în hopuri mici, deosebit de plăcute; m-am îndreptat spre capul patului, unde erau comasate toate pernele.

în opinia mea, acestea erau prost organizate, aliniate toate într-un rând, potrivite poate pentru corpul omenesc, dar nu şi pentru un câine. Nouă ne place să fim înveliţi bine când dormim. Cred că este o dorinţa subconştientă de a ne întoarce în burtica mamei, deşi eu, unul, nu aş mai vizita vreodată acel loc. După cum probabil vă aduceţi aminte, am fost nevoit să-l împart cu alţi doisprezece şi nu am nişte amintiri prea plăcute din acele vremuri. Chiar şi aşa, instinctul de a mă înconjura cu diverse lucruri a rămas, aşa că m-am apucat să trag pernele în mijlocul patului, construind din ele un fel de cuib circular. Şi aici m-am aşezat, foarte confortabil de altfel, şi am aţipit.

Ceva mai târziu am fost trezit de zgomotul unei maşini şi de lătratul celor două căţele, jos, la uşa de la intrare. Era clar că, intr-adevăr, cei din conducere s-au îndopat ca lumea, iar acum veniseră acasă. Nu aveţi de unde să ştiţi, dar posesorii de câini vor ca atunci când se întorc acasă să vadă întreaga familie venită în întâmpinarea lor. Asta îi face sâ se simtă iubiţi şi apreciaţi. De asemenea, poate declanşa şi un sentiment vag de vinovăţie pentru ca şi-au abandonat temporar tovarăşii credincioşi. La rândul său, acesta poate duc la ceea ce ei numesc trataţii; eu le numesc biruri plătite conştiinţei: nu fac altceva decât să compenseze pentru neglijenţă cu premeditare. Oricum ai privi-o, realitatea es' că merita sâ te prezinţi la uşă dând din coadă, cu voioşie în priviri, comportându-te ca şi cum viaţa ar fi fost un deşe arid fără ei. Aş fi rămas toată dupâ-amiaza pe patul cel moale, dar am ţopăit pe scări şi m-am pus în rând cu celelalte în întâmpinarea celor doi membri ai conducerii.

Totul a mers bine până seara când Madame a urcat în camera de oaspeţi ca sâ aşeze un vas cu flori proaspete şi un bol cu soluţie pentru ţânţari în vederea sosirii unor musafir* a doua zi. E foarte atentă cu chestiunile acestea mărunte; se ştie cât de pretenţioasă este în alegerea apei de băut -minerala sau plată - pe care o pune la capul patului. Vedeţi, ea vrea ca musafirii să se simtă bine; mie mi-e teamă că tocmai asta îi face sâ nu mai plece! Prin contrast, cealaltă jumătate votează pentru a ne lua cât mai repede au revoir de la ei, ceea ce arată cum căsnicia este doar un mare compromis. Dar sâ revin: Madame era la etaj, în apartamentul nupţial.

Am auzit ţipete alarmate, am pus lucrurile cap la cap şi am presupus că reamenajarea patului era cauza acestui stres. Drept urmare, m-am încolăcit în coşul meu mai repede decât un şarpe în scorbură. Când a coborât, m-a găsit prefăcându-mâ că dorm, cuprins de somnul celor care au conştiinţa împăcată. Acum, noi suntem trei şi exista o şansă ca una din cele două căţele să fie învinovăţită pentru asta şi sâ fie condamnată la pâine cu apă, în timp ce eu, adevăratul infractor, îmi vedeam de ale mele. în ziua de astăzi, arestarea si închiderea nevinovaţilor e la mare preţ, iar eu speram că incidentul de azi va deveni doar unul dintre multele capitole in analele nedreptăţii.

Cu ochii bine închişi şi urechile ciulite, am ascultat-o pe Madame cum se agita indignată şi îi dădea înainte cu urme de lăbuţe pe cearşafuri, perne rupte, molfăite şi una sau două alte mici imperfecţiuni care se pare că ne vor descalifica din concursul pentru cea mai frumoasă casă a anului.

Am auzit-o venind spre coşul meu şi m-am aventurat sâ deschid un ochi. Madame mă împungea acuzator cu arătătorul, etalând dovezile împotriva mea, scuturându-mi în faţă cearşaful crâmpoţit, făcând atâta scandal de parcă vomitasem în cea mai buna pălărie a ei (ceea ce am şi făcut o data, dar am avut circumstanţe atenuante). Am încercat sa fac pe prostul, afişând o moaca nonşalanta şi foarte mirata de ceea ce se petrece, însă am uitat să iau în calcul mărimea labelor mele şi noroiul rămas pe ele dupâ plimbarea de dimineaţa. Luând în mâna una din lăbuţele incriminatoare, a comparat-o cu una dintre urmele ramase pe cearşaf şi cu asta basta. Eram vinovat şi ferm convins câ vor urma repercusiuni serioase ale faptelor mele. Trebuia sâ mâ mişc rapid.

în viaţă am învăţat o chestie: totul este negociabil. Nicio crimă, oricât de groaznica, nu poate fi răscumpărată. Poţi sâ furi mâncare de pe masă, poţi sâ ronţăi cărţi, sâ muşti capetele puişorilor de găină, poţi sâ faci orice atâta timp cât tehnica ta de conciliere este bine fundamentata. îi mai zice şi câdere la pace sau negociere, şi le-a permis multor răufăcători, mai mari decât mine chiar, să scape nepedepsiţi, fără sâ-şi păteze blazonul. Dacă nu mâ credeţi, puneţi mân pe un ziar.

Pedeapsa la noi în casâ, ca şi în contextul legal, de altfel, depinde nu numai de gravitatea actului comis, dar şi de starea şi dispoziţia judecătorului şi a juraţilor, şi cred ca acesta este aspectul cel mai important. Sunt zile când o infracţiune minora poate duce la corecţii corporale şi exil temporar; cu alte ocazii, pentru aceeaşi ofensă nu primeşti decât o mustrare verbala şi eşti monitorizat atent timp de o jumâtate de ora, cu suspendare a pedepsei pentru buna purtare. O chestie alunecoasă, justiţia asta. N-ai cum să ştii cum se înclina balanţa.

In astâ-seara, atmosfera era cam încărcată. Nu atât natura crimei, cât efectele prânzului copios cred că au creat această stare, efecte ce nu apar de obicei decât mai pe seară: o durere de cap persistenta, indigestie şi balonare, acompaniate de stare accentuata de iritabilitate. Am estimat câ judecătorul avea de gând sâ decreteze pedeapsa maximă, aşa câ am contraatacat pe toate fronturile. Era nevoie de repertoriul complet. Venise vremea pentru dinamica avansată a corpului sau ceea ce eu prefer sâ numesc, în termeni mai simpli, cele şapte gesturi de împăcare. Vi le descriu şi dumneavoastră, în speranţa câ nu veţi avea niciodată nevoie de ele.

UNU

Rostogoliţi-vâ pe spate, cum face cockerul spaniei, şi daţi neajutorat din picioare. Aceasta va fi un indiciu al remuşcărilor care v-au cuprins şi totodată va bloca primul instinct al omului înfuriat de a vă administra lovituri dureroase la poponeaţâ. Nimeni nu poate sâ lovească acea parte a corpului dacă staţi în poziţia sus-menţionatâ, cel puţin nu foarte tare.

DOI

După tonul vocii, vă veţi da seama când ce-i mai râu a trecut şi puteţi să vă ridicaţi şi să vă apropiaţi de judecător şi juraţi. Trebuie să faceţi asta cu un mers legănat puţin mai special - capul lăsat în pământ de ruşine, restul corpului şerpuindu-se rugător. Mici scâncete sunt recomandate în acest punct, dar numai dacă vă pricepeţi la aşa ceva. Mare atenţie, nu vă arătaţi dinţii sau colţii sub nicio formă!

TREI

Şezi. Ridică lăbuţa dreaptă şi pune-o pe cel mai apropiat genunchi. Din nu se ştie ce motiv, majoritatea oamenilor consideră acesta un gest înduioşător, iar şansele unei plesneli peste ureche se împuţinează văzând cu ochii.

PATRU

Luați lăbuța de pe genunchi și puneți în locul ei capul. În cele mai multe cazuri, aceasta va provoca o mângâiere involuntară, și de aici vă dați seama că i-ați dus de nas. Dacă nu funcționează, continuați cu restul programului.

CINCI

Stabiliţi poziţia actuală a mâinii stăpânului. După ce vă asiguraţi că nu este amplasată pe un pahar de vin roşu, împingeţi-o uşor printr-o mişcare verticală a capului. Am menţionat vinul roşu pentru că mi s-a întâmplat să fiu învinovăţit de un incident nefericit, care a rupt vraja momentului.

ŞASE

Ar trebui să fiţi iertat până acum. Reţineţi: nu vă lăsaţi văzut sărbătorind prea repede. Eu mai rămân sprijinit afectuos cateva minute — de un picior sau un braţ, depinde ce e mai la îndemână. Nu contează care; gestul de iubire contează.

Şi ăsta, nouă cazuri din zece, ar fi de ajuns. Numai în situaţii disperate, când orice fel de truc s-a lovit de reproşuri severe şi ameninţările usturătoare persistă, numai atunci apelez la ultima soluţie şi lansez arma mea secretă.

Poate ar fi bine sâ vâ spun puţin din istoria ei. Cu câţiva ani în urmă, unul dintre mulţii mei admiratori mi-a făcut cadou o copie de cauciuc a unei pocnitori de Crăciun: era roşie, la fiecare capăt avea râmurele verzi de plastic, imitând vâscul, o piesă de colecţie, ce mai! Se întâmplă ca această imitaţie de pocnitoare sâ fie foarte uşor de cărat în gură - are o formă numai bună, moliciunea este ideala. Presupun că nu aţi ţinut niciodată în gură pulpiţa unei veveriţe; eu da, şi poc-nitoarea asta de cauciuc are exact aceeaşi consistenţa. Fermă, dar totuşi moale, dacă înţelegeţi ce vreau sâ spun. Cealalatâ asemănare cu picioruşul de veveriţă este că pocnitoarea piuie când o strângi în dinţi. Asta mă amuză teribil şi, din motive pe care nici nu pot sâ mă gândesc să le expun, face oamenii sâ râdă. Nu dă greş niciodată. Aşa ca in extremis, când mai e un pas până la catastrofa totală, mă las bătut şi aştept pedeapsa binemeritată? Mă fac una cu pământul, sub privirile dezaprobatoare ale conducerii? Bineînţeles că nu! Aduc pocnitoarea.

ŞAPTE

Chiar şi în acest moment este cerută o anume delicateţe. Piuitul continuu irită urechea umană, după cum am avut ocazia să observ când televizorul este pornit, aşa că stau cu pocnitoarea în bot, afişând o expresie cât mai jalnică şi piui din jucărie la intervale neregulate de timp. Funcţionează întotdeauna. Absolut întotdeauna. Dumnezeu ştie de ce, dar în câteva clipe dispar norii de furtuna, iar eu intru din nou în graţiile conducerii, mulţumită piuitorii care înlătură mânia. Omenirea ar putea învăţa o lecţie din asta, şi, dacă vă găsiţi vreodată într-un litigiu, sfatul meu este să vă asiguraţi că aveţi o pocnitoare de cauciuc în buzunar.

Mano a mano cu pisica din garaj

Lumea, aşa cum poate ar fi zis Jean-Paul Sartre dacă i-ar fi trecut prin minte acest gând, este împărţita în două categorii: cei care iubesc pisicile şi cei care nu le iubesc. Eu sunt un membru fondator al celui de-al doilea grup, ceea ce nu ar trebui să vâ surprindă dacă vă povestesc cum am dat eu prima dată de pisici. Am cunoscut pisicile încă din pruncia mea, când, după cum v-am mai spus, vremurile erau grele şi nu prea era mâncare — pentru noi, câinii, cel puţin. Era cu totul altă mâncare de peşte în ceea ce priveşte pisica din casă.

Hepzibah după nume, rea din fire, pisica îşi petrecea zilele dormind în casă şi, după cum arăta, era supraali-mentatâ. Era mai mare chiar şi decât noi - o creatură monstruoasa, cu ochii ca mărgelele de sticlă, acoperită de blană pufoasă de culoare neagră vârstată cu maro, cu un colţ galben ieşindu-i puţin din gură şi un set complet de gheare, pe care cu toţii le-am simţit pe pielea noastră la un moment dat. în fiecare seară la vremea mesei, pisica se unduia până în hambarul unde eram noi şi inspecta meniul bucătarului — ştiind că, uneori, probabil dintr-o mare eroare, ni se dădea

ceva mai apetisant decât obişnuita pâine mucegăită şi /gârciuri. Oricând se întâmpla să primim ceva mai bun, Hepzibah hop şi ea, zgâriind în dreapta şi-n stânga, pentru a ajunge ea prima la mâncare. Şi ştiţi ce cred eu? Cred că o l'acea doar de amorul artei; nu se poate să îi fie foame - era cât o canapea.

Până în ziua de azi, după traumele suferite în copilărie, nu mai pot privi o pisică altfel decât ca pe un duşman şi nu încetez niciodată să mă minunez de popularitatea de care se bucură Felis domesticus. Ce este o pisică, până la urmă, dacă nu o minge antisocială de păr cu iluzii de grandoare?

Totul a pornit acum câteva mii de ani, cu egiptenii; asta vă poate spune orice istoric. Din nu se ştie ce motiv - le-a stat mintea din cauza climei sau poate au înnebunit construind atâtea piramide - au ridicat statutul pisicii de la obişnuita cursă de şoareci la un obiect de cult, protectoare a pisoiaşilor faraonului şi icoană peste icoane. Bineînţeles, pisicile, fiind oricum arogante şi egocentrice, au luat acesta ca un drept dat şi au domnit peste nisipurile deşertului, ocupând un loc de cinste la dineurile regelui Tutankhamon, primind atenţii şi îngrijiri speciale, având lăbuţele muiate în uleiuri sacre; au renunţat la goana după şoricei, lepădând acest stil de viaţă pentru un trai lenevos, o pacoste în general. Şi de atunci nici că s-au schimbat!

Când a decăzut dominaţia faraonilor - era previzibil că aşa se va întâmpla, dacă te uiţi la conducătorii lor prost îndrumaţi - aţi fi crezut că lumea a învăţat o lecţie simplă despre cauză şi efect: şi anume că aceia care idolatrizează pisicile au un sfârşit lamentabil. în cel mai bun caz, ajung înfăşaţi într-un bandaj, parcaţi într-un mormânt prost

ventilat. Şi încă ceva: n-o s-o găsiţi pe Tiddles[1] încovriga la picioarele lor în eternă loialitate. Pisicii dacă i-ai dai jumătate de şansă, o zbugheşte după mângâierile şi mâncarea altcuiva.

Ei bine, ziceţi dumneavoastră, acelea erau vremuri întunecate, primitive, omul s-a schimbat mult de atunci. Cunoaşterea s-a extins în salturi inimaginabile, iar acum ave~ zei moderni. De exemplu, televiziunea sau fotbaliştii. Dragă cititorule, daca aceasta este părerea dumitale, trebuie să te asigur că mişcarea pisicească nu numai câ a supravieţuit, dar a prosperat, tentaculele sale pufoase au ajuns peste tot.

Luaţi de exemplu artele. Exista tablouri cu pisici, volume întregi de proză şi poezie dedicate pisicilor, standi şi standuri de felicitări oribile cu Pisilicâ zâmbind îngâmfat Exista până şi un music-hall despre pisici, aşa aud. Sincer sâ fiu, chiar vreau sâ vad spectacolul; gândul câ bârbaţi şi femei se fâţâie de colo-colo costumaţi cu mustăţi de nailon şi cozi false întruchipează genul meu de absurd. îndrăznesc sâ cred câ în Egipt spectacolul se desfăşoară cu casa închisă.

Toate acestea - ar fi mai multe de spus, dar nu vreau sâ insist pe acest subiect — ca să vâ explic poziţia mea vizavi de pisica. Nu sunt un fan al ei. Când vulpea nu ajunge la struguri, zice câ sunt acri; puteţi considera câ ăsta este şi cazul meu sau daţi vina pe oribila Hepzibah, dar când mâ gândesc la creaturile astea umflate, stăpâne absolute pe mobilierul din casă, cu cinele lor din pui pasat cu tot, îmi clocoteşte sângele în vine şi încep sâ mâ îndoiesc serios câ umanitatea şi-a stabilit priorităţile cum trebuie.

Mâ bucur sâ spun asta, câminul nostru este unul luminat şi în afară de câte o pisică furişându-se prin pâdurea dm spatele casei spre cine ştie ce treabă a ei, chiar nu mă deranjează. în mod sigur nu mă aştept să găsesc vreuna pe teritoriul meu, cu atât mai puţin în garaj. Dar intr-o dimineaţă, nu cu mult timp în urmă, treceam prin faţa uşii deschise a garajului, croit sâ exersez puţin cu populaţia de şopârle, când deodată nasul mi-a zis sâ mă opresc. Incon-l'undabil, îmi ajungea la nas miros de pisică.

E o prejudecată populară, creată bineînţeles fără pic de ruşine printr-un circ întreg cu spălatul, linsul şi puricatul blăniţei, câ pisicile sunt deosebit de curate, nu miros şi dau dovada de un extrem de ascuţit spirit civic când vine vorba de... gunoaie. Asta e o minciună gogonată. Pune un motan bătrân într-un spaţiu închis, cum ar fi garajul; vei fi nevoit

să-ţi ţii respiraţia. Atât de râu este!

Mi-am vârât capul pe uşă şi am aruncat o privire. Pentru a vă ajuta sâ vă imaginaţi mai bine scena, ar trebui să va spun câ, într-adevar, garajul nu a câştigat şi nici nu cred ca va câştiga vreodată vreun premiu pentru ordine şi curăţenie, în mijloc e maşina, înconjurată de saci de îngrăşăminte, furtunuri de grădină, o maşină de tuns iarba, trei sau patru scaune de grădină, puse la odihnă între două angajamente, cutii de spray insecticid pentru trandafiri, ghivece de lut şi pe un perete nişte rafturi cam şubrede care adăpostesc orice, de la cutii de vopsea la ferăstrău. în ciuda tuturor talentelor lor, nu i-aş fi suspectat pe cei din conducere de furtişag, dar îngrămădeala asta de lucruri arată de parcă a fost săltată cu mare grijă dintr-o feronerie la miez de noapte, apoi aruncata la întâmplare în garaj. Şi undeva pe aici, ascuns prin dezastru, se găsea şi contravenientul nostru.

Am intrat, mişcându-mâ cu o răutate infinită, şi am cercetat garajul. Nu mişca nimic. Probabil se lipise de un perete, îngheţat de groază, sau poate o fi avut vreun ata cerebral în spatele sacilor de îngrăşăminte; în orice caz, nu se vedea în niciunul dintre locurile mai la vedere. Pisicilor le place să se ascundă sub maşini, de aceea de multe ori le vezi cu câte o dungă elegantă de ulei de motor pe spate. Aceasta însă era sub acoperire.

Totuşi, după miros ştiam că este aici, aşa că m-strecurat prin învălmăşeală în direcţia rafturilor din spate, cu nasul pe urmele lui şi toate simţurile aţintite asupra a qui vive, o armă fatală gata să lovească. Atunci l-am văzut. Mai precis, o parte din el.

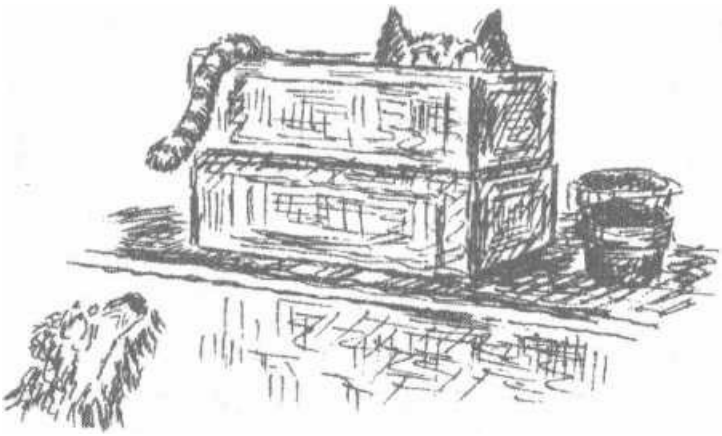

‚Am observat că tava de deasupra părea să aibă coadă“

Raftul cel mai de sus este folosit pentru a depozita tăvi de lemn pentru însămânţat, puse una peste cealaltă, am observat că tava de deasupra părea să aibă coadă. O coadă stufoasă, de culoarea morcovului, puţin cam murdară, asemănătoare cu periile pe care oamenii le folosesc să cureţe o scurgere înfundată şi, în viziunea mea, tot aşa dezgustătoare. Atârna de-o parte a tăvii. „Aha! mi-am zis eu. Urmăreşte coada şi dai de pisică."

Planul meu era să trag brusc de coadă şi să văd astfel dacă vizitatorul nostru morcoviu reuşeşte să bată recordul mondial la zbor liber, ieşind din garaj fără să atingă pământul. Spre marea mea iritare, oricât mă întindeam, mai îmi trebuiau câţiva milimetri ca să ajung la capătul cozii. Mă plimbam nervos dintr-o parte în alta, gândindu-mă la noi tactici şi hotărât fiind să păstrez elementul de surpriză, când m-am simţit privit. E un dar al meu, un fel de percepţie extrasenzorialâ pe care mi-am dezvoltat-o pe vremea când trăiam prost şi eram nevoit să mă feresc de măturі, până acum nu m-a lăsat baltă niciodată.

M-am uitat în sus şi am dat cu o ochii de o privelişte de sâ-ngheţe laptele. Apăruse peste marginea cutiei şi capul mâţei, de mărimea unui pepenaş, garnisit cu două urechi mozolite şi nişte ochi de culoarea câcărezelor de iepure. Sunt bun la suflet, aşa că voi spune doar atât: nu ar fi câştigat la un concurs de frumuseţe, şi cu asta închei subiectul. Câteva clipe, ne-am privit unul pe celalalt în tăcere, apoi m-am decis să-i arăt că nu aveam de gând să-mi iau chiriaşi. M-am ridicat pe picioarele din spate şi i-am aplicat tratamentul complet. Mi-am rânjit colţii, am mârâit, am lătrat, am făcut spume la gură însetat de sânge. Nu vă

puteţi imagina cât de sălbatică era scena; dacă aţi fost la un cocteil literar unde invitaţii nu au restricţii la băutură, atun aveţi o idee. Ştiţi ce a făcut dumnealui? A căscat şi a închi ochii, după toate indicaţiile adormind buştean.

Cam răguşisem după atâta lătrat şi, ca să fiu de-a drep* sincer, nici nu eram prea sigur care ar fi următorul meu p:_ când curentul trânti cu zgomot uşa garajului. Asta l-a trezit pe micul monstru şi într-o clipită a zbughit-o din tavă şi s-a adăpostit după maşina de tuns iarba - era atenţia întruchipa*

Acum era şi mai urât, dacă aşa ceva este posibil, iar al pe care a luat-o chiar nu îl ajuta cu nimic în privinţa aceast Coada se înălţa ca un băţ spre tavan, spinarea arcuită, blan ^ i se zburlise în toate direcţiile, de parcă tocmai a înghiţit nişte lapte electrocutat, iar urechile zdrenţuite erau strâns lipite de capul mâncat de molii. îmi aduc aminte ca mi-a trecut prin cap că n-ar prinde niciun post de figurant în music-hall, dar brusc situaţia se schimbă.

Ne-am măsurat câteva clipe - eu săream şi mă unduiam încercând fără succes sâ-i ard una cu laba - înainte ca el să priceapă că este depăşit. L-am pus pe fuga. A zbughit-o printre cutiile de vopsea şi sticlele goale, dărâmând totul în cale, alergând spre uşă - care, v-am mai zis, s-a închis de la curent. Acum l-am adus unde voiam. M-am oprit să-mi trag răsuflarea înainte de runda a doua.

Şi aici am mai învăţat ceva, vă sfătuiesc să ţineţi cont de următorul lucru în caz de nevoie. Să nu ai încredere în rivalul încolţit, care nu mai are unde să fugă. Se zice că e adevărat pentru şobolani, aşijderea pentru delegaţii oficiali ai guvernului prinşi cu mâna în pungă sau cu pantalonii în vine. Se aruncă asupra ta ignorând orice posibilă urmare,

provocând enorm de multă durere părţilor nevinovate. Exact usta am păţit şi eu.

îl adusesem pe intrus cu spatele în corzi, ca să zic aşa, lipit de uşa garajului, fără a mai avea vreo şansă de scăpare. Dacâ s-ar fi predat, l-aş fi pocnit un pic, apoi i-aş fi dat drumul; dar el a ţâşnit din colţ ca posedat şi s-a prins de botul meu — surprinzător de multă forţa pentru o piticanie grasâ. Avea şi ghearele scoase. Cred câ instinctul a trecut la cârma, pentru câ în următoarea secundă bubulina morcovie a zburat prin aer şi, dupâ ce a fâcut un arc sinuos, a aterizat pe capota maşinii. Nedemnă postura, ziceţi, dar nu dumneavoastră o încasaţi.

în acest moment, intră în scena conducerea care, alertata de zgomotul produs de negocierile noastre, a venit în apărarea pisicii, deschizând uşa de la garaj. Motanul o zbughi ca un purice pe role, cu mine dupâ el la pas ceva mai moderat, şi se refugie în crengile cele mai înalte ale unui migdal. Mi-am luat postul sub pom, mârâind şi pufnind, şi zbârlindu-mi mustăţile, prefâcându-mâ ofticat de toată situaţia, căci, în realitate, eram mulţumit sâ las lucrurile aşa cum erau acum. Dar n-a fost sâ fie.

Unul dintre dezavantajele vieţii la ţară este câ niciodată nu poţi sâ scapi de curiozitatea vecinilor, care vor prinde orice ocazie de a se opri din ce au de lucru şi de a te privi pe tine ce faci. Mâ ridicasem pe picioarele din spate, pre-facându-mâ destul de convingător câ am de gând sâ mâ urc în pom, când din via mai din vale de casâ se auzi un râcnet.

- Attention, zice vocea, âla e motanul lui Madame Noiret! E bătrân şi fragil! îndep rtaţi câinele!

Ne-am uitat cu toţii în spate, conducerea, pisica şi eu, pentru a ni se dezvălui în faţa ochilor o figura mai din popor,

aşezata la volanul unui tractor, ce dădea din mâini ca un apucat, aşa cum fac francezii în momentele de criză. Am lătrat. Motanul a scuipat şi s-a mai cocoţat vreo două ramuri spre vârful migdalului. Cealaltă jumătate m-a prins de ceafă. Intrusul a sânt din tractor şi a început să urce

voiniceşt drumeagul venind spre noi.

A insistat să dea mâna în semn de salut, dându-mi şan sa scap din prinsoarea stăpânului şi să mă îndepărtez de ei. Am refuzat invitaţia conducerii de a intra la loc în casă şi am stat undeva departe de ei, aşteptând ca gravitaţia să îşi facă numărul cu pisica. Motanul era cocoţat chiar în vârful pomului, într-un echilibru foarte precar, bâlângânindu-se în vânt; mi-am imaginat cum i se rupe craca de sub picioare -migdalii nu sunt nişte pomi prea solizi - şi cum bomba portocalie se izbeşte de pământ. Aşa sfârşesc toţi năvălitorii.

La baza pomului, mare alarma şi costemare. Pisica trebuie salvata, cineva trebuie sâ-i dea vestea şi lui Madame Noiret, une ciise dramatique, ce ne facem? Eu ştiam ce am de gând sâ fac; sâ scap din arest şi să aştept dihania sâ cada din pom. Părea câ nu mai e mult, căci vântul prinsese a sufla mai cu putere; eram extrem de interesat sâ aflu daca într-a-devar pisicile cad întotdeauna în picioare.

Cealaltă.jumătate a îngânat ceva legat de o întâlnire urgenta şi a început sâ se îndepărteze subtil, dar omul nostru cu tractorul avea alte planuri:

- Aduceţi o scară, zise el, şi recuperaţi pisica, în timp ce eu mă duc sâ o chem pe Madame Noiret. Allez! Ne vom întoarce cât de repede. Şi dispâm vioi, cu sufletul sâu milos cu tot

Tragându-şi anevoie picioarele, cealaltă jumâtate s-a dus in garaj şi s-a întors cu o scară pliabila pe care, măcar de

data aceasta, a reuşit sâ o ridice fârâ sâ-şi mutileze degetele. A sprijinit-o de trunchiul migdalului, înjurând de mama locului în tot acest timp, iar Madame îl dădăcea sâ aibă grijă şi să vorbească frumos cu pisica. Urcă pe scară şi vârful pomului se îndoi sub greutatea lui într-un mod extrem de promiţător, iar morcoviul de motan se ţinea cu ghearele de cracă şi scuipa furios.

Eram foarte bine poziţionat pentru a surprinde ce s-a întâmplat în următoarele minute. Cealaltă jumătate întinse mâna spre naufragiat, îngânându-i vorbe dulci, dar nenorocitul îl muşca şi-l zgâriie instantaneu. Brute nerecunoscătoare, pisicile, zău aşa; cealaltă jumâtate a găsit şi el vreo două fraze care sâ descrie neamul pisicesc, în timp ce coborâ la loc, cu zgârieturi până la cot, la ţanc pentru a-i întâmpina pe Madame Noiret şi pe tractoristul victorios.

Bineînţeles, doamna era tare afectata, frângându-şi mâinile, plângând şi strigând la mica ei rază de soare dintre crengi sâ se liniştească, Maman e aici, oferindu-i tain dublu de ficat de viţel la cină dacă se dâdea jos şi tot aşa. Dar morcoveaţa nu înghiţea toate astea; după ce au văzut cu toţii halul în care a ajuns braţul celeilalte jumătăţi, brusc, nimeni nu se mai oferea sâ urce în migdal.

Dacâ era după mine, l-aş fi lâsat acolo până la toamnă, când ar fi câzut o data cu frunzele moarte, dar Madame Noiret era din ce în ce mai agitata:

- E numai vina dumitale, i se adresă ea celeilalte jumătăţi. Câinele dumitale l-a stresat pe sărmanul meu Zouzou. Ce aveţi de gând sâ faceţi acum?

La care el răspunse - destul de rezonabil, mi-am zis eu, având în vedere că fusese rănit pe câmpul de lupta:

Madame, pisica dumneavoastră era la mine în garaj. Scara mea vă stă la dispoziţie. Eu mă duc să-mi bandajez mâna, apoi cred că am să îmi tom ceva de băut ca să îmi mai revin. O zi bună la toată lumea.

Ei, asta nu era deloc bine! Madame Noiret se umflă ca un balon furios, apoi cern să folosească telefonul nostru. în faţa unui comportament inuman ca acesta, zise ea, se vedea forţată să apeleze la cele mai înalte foruri. Poate că englezii nu se preocupă de soarta animalelor neajutorate, susţinea ea, dar francezii, fiind un popor civilizat, o fac. Vom chema pompiers şi îi vom lăsa pe curajoşii pompieri să îl salveze pe Zouzou.

Mottoul conducerii este orice pentru o viaţă liniştită, aşa

că s-au dus cu toţii în casă pentru a telefona la pompieri şi a se uita urât unii la alţii. Acum eram deja plictisit; am plecat în căutarea labradorului ca să ne petrecem vremea împreună până la sosirea băieţilor în albastru, cu macaralele lor şi, speram eu, cu extractorul hidraulic special pentru pisici. Pompierii francezi sunt foarte moderni; aveam în minte imaginea lui Zouzou scos din pom cu ajutorul unui forceps gigant.

Dar cum se întâmplă, n-am avut parte de punctul culminant la care ne aşteptam. Au sosit conştiincios şi pompiers, toată lumea a ieşit în faţa casei sâ-i primească în frunte cu

Madame Noiret, strigând uşurată, copleşind cu binecuvântări pe oricine era îmbrăcat într-o uniformă albastră, indicând dispreţuitor cu degetul spre stăpânul meu. Era o tanti enervantă, prea făcea pe şefa şi chiar că a meritat ce a urmat mai departe.

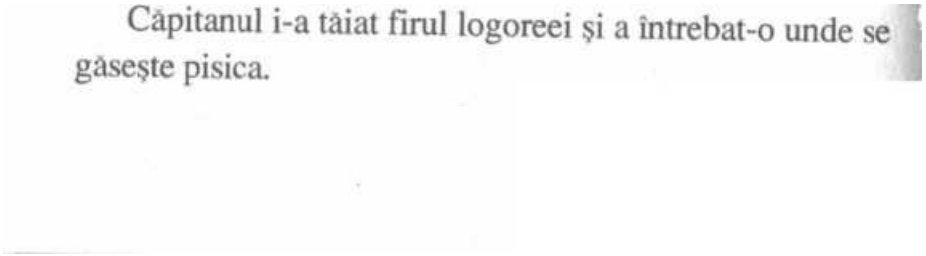
Căpitanul i-a tăiat firul logoreei și a întrebat-o unde se găsește pisica.

„Pomul era gol“

- Urmaţi-mâ! îi îndemnă Madame Noiret. Aduceţi oamenii şi echipamentele speciale. Şi vite! Nu avem niciun moment de pierdut!

Procesiunea se îndreptă spre migdal, Madame Noiret tot strigând după Zouzou în felul acela greţos în care se adresează oamenii pisicilor lor. Urmă o tăcere încărcată şi extrem de jenantă. Pomul era gol. Zouzou, arătând în final o rămăşiţă de bun-simţ, coborâse tiptil din migdal, în timp ce restul erau ocupaţi cu altele.

Dar ce e mai haios acum urmează. Madame Noiret, fiind aceea care-i chemase pe pompieri, a

fost nevoita să plătească pentru că a deranjat inutil întregul echipaj. A început să protesteze şi o ţinea tot aşa, cum fac toţi, de altfel, când simt că le simt ameninţate portofelele, dar n-a avut cum să scape. Căpitanul i-a scris chitanţa pe loc.

în pofida rănilor sale, cealaltă jumătate a zâmbit pentru

tot restul zilei.

------ .. ■ .....—

Tiddles, nume generic pentru pisici (engl.)

Degustarea

Dacâ, asemenea mie, aveţi o înclinaţie spre gândirea

logică, vâ faceţi toate poftele şi sunteţi lipsiţi de conştiinţă, s-ar putea ca un anumit aspect al comportamentului uman să vâ testeze răbdarea. Se vorbeşte despre acesta întotdeauna pe un ton ipocrit, ca moderaţie - nu prea mult din asta, nu prea mult din cealaltă, regim şi abstinenţă, şi abţinere, băi reci înainte de micul dejun şi lecturi regulate din texte morale şi optimiste. Dacă aveţi prieteni din California, probabil ştiţi genul. Personal, eu sunt un mare adept al filozofiei „trăieşte şi lasă-i şi pe alţii să trăiască**, atâta vreme cât îţi ţii poftele numai pentru tine. Urmează calea abstinenţei, dacă asta vrei neapărat; tu eşti fraier şi cu asta basta!

Din păcate, nu poţi evita acest comportament chiar de tot, iar această curioasă neîncredere în plăcerile vieţii devine cât se poate de evidentă în problema băuturii. Oamenilor le place să bea. Mi-am dat seama de asta la puţină vreme după ce am poposit în casă - casa celor o mie de sticle (majoritatea goale). însă a bea nu este niciodată acel proces simplu şi spontan, cum s-ar crede, fiindcă întotdeauna intervine şi problema timpului. Nici nu vă pot spune de câte ori am

observat acest lucru: când le oferi o băutură, ce fac majoritatea oamenilor? Se uită la ceas, de parcă ora ar avea ceva de-a face cu setea. Invariabil, acceptă, însă nicioda" fârâ a se codi simbolic, stare de obicei evaporatâ p-invocarea fusului orar. Undeva în lume cineva îşi pune un scotch cu gheaţă. Acestea fiind stabilite, totul e bine.

Apoi mai sunt şi motivele, deşi nu ştiu de ce se m căznesc; eu nu am niciodată nevoie de vreun motiv ca sa ma înfrupt din plin. Dar ei au nevoie de aşa ceva, se folosesc de orice ocazie. Zile de naştere, cununii şi priveghiuri, Anul Nou, plecarea soacrei, aniversarea morţii calului favorit al lui Napoleon - lista este lunga şi ingenioasa; am văzut sticle golite pur şi simplu pentru câ a cântat cucul. Totuşi, din

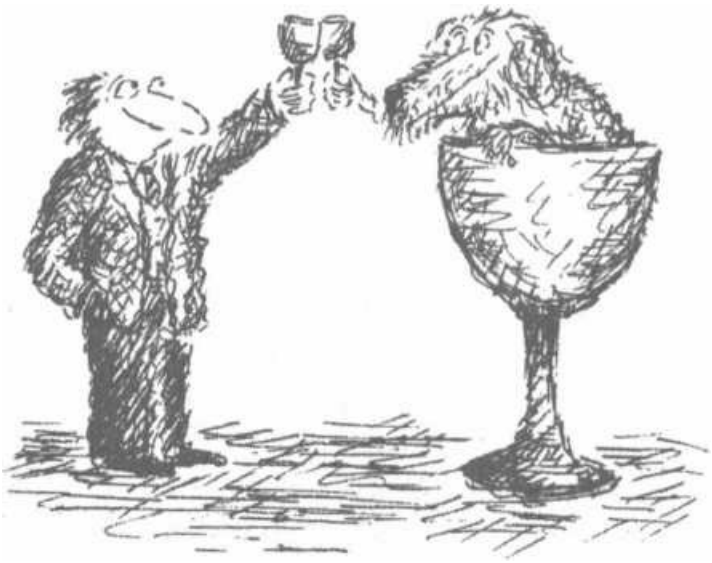

„Eu nu am niciodată nevoie de vreun motiv ca să mă înfrupt din plin“

experienţa mea, nu există motiv mai transparent decât o degustare de vinuri, un caz clar de exces nu prea bine deghizat ca activitate profesională, dacă mă întrebaţi pe mine. Dar mai bine citiţi mai departe şi judecaţi singuri.

Eroul ocaziei respective era un tip mărunţel şi crăcănat, cu buzunarul plin de tirbuşoane, cunoscut de admiratorii săi ca Nasul Gaston. El este cel care le furnizează vin localnicilor, vin pe care susţine că îl produce din via de pe domeniile familiei sale, disponibil doar pentru câţiva privilegiaţi. Asta îi merge cu proprietarii din zonă, care oricum tind să creadă orice îi flatează; în plus, oamenilor le place obiceiul său de a le aduce mostre de vin direct acasă, astfel ei evitând şofatul spre casă după câteva ore lichide la podgorie.

Nu sunt sigur cum a reuşit Gaston - n-aş scoate mita din calcul - dar într-o bună zi i-a convins pe cei din conducere să îşi deschidă larg porţile conacului şi să fie gazda unei degustation extraordinaire. Au fost invitaţi toţi prietenii; petrecerea era anunţată pentru ora douăsprezece la amiază, şi nu uitaţi carnetul de cecuri! Vedeţi dumneavoastră, ideea este să ameţeşti clientela şi s-o aduci într-o stare în care va face comenzi extravagante.

Gaston a sosit cu puţin înainte de începerea evenimentului. După cum l-am descris, este un bărbat mărunţel - în afară de nas, nasul e impresionant - şi, urmărindu-1 cum se agită intrând şi ieşind din casă cu preţioasele lui sticle, era ca şi cum ai urmări un jocheu căutându-şi calul. Puse totul pe masă: rânduri de sticle, pahare speciale, găletuşe pentru scuipat vinul şi şerveţele pentru cei mai bâloşi de fel. Scoase la iveală tirbuşonul de ceremonii, şi Gaston începu să fredoneze încet o melodie, în timp ce destupa sticlele.

Fiecare sticla era o mica minunăţie, dacă îl ascultai pe el; Gaston dispărea din când în când în bucătărie cu câte un dop pe care i-1 flutura lui Madame pe sub nas, în vreme ce ea încerca să

pregătească mâncarea. Până şi cealaltă jumâta îşi luâ o pauză de ascuţit creioane, ca să se facă util şi, în scurt timp, sufrageria câpâtâ aspectul unui stand de rac ritoare la sărbătoarea satului.

Presupun că setea încurajează punctualitatea: la amiaz toţi şcolarii în ale vinului erau deja adunaţi şi gata de lecţie. Majoritatea, feţe cunoscute - Eloise, artista cu blocul de desen dupâ ea; femeia care are o ferma de melci ceva mai sus pe vale şi soţul ei, băutorul cu o problema de scris; Angus, refugiatul scoţian; Jules şi Jirn din sat; şi expertul aflat în vizită, Charles, un gentleman englez care lucrează în domeniul vinului, cu tot cu nasul sâu borcânat şi roşu de beţivan. Cu alte cuvinte, o adunătura tare colorata, selectată din drojdia societăţii locale, sorbind cu zel primul pahar al zilei.

Afara era foarte cald; m-am decis sa rămân la umbră, sub masa din sufragerie, cu speranţa vreunei contribuţii de sus. Madame se întrecuse pe sine în bucătărie şi, printre alte bunătăţi oferite, se găseau pateuri, sâlamior, şuncă, tarte cu diverse brânzeturi pe deasupra. Din experienţele mele trecute, ştiu câ vinul moleşeşte mâinile. Degetele îşi pierd îndemânarea; pentru cei care aşteaptă cu răbdare, se prezintă un meniu întreg de felurite delicatese zburătoare. Din păcate, în viaţă nimic nu e pe gratis şi, în cazul de faţă, am fost obligat sâ ascult unele dintre cele mai stupide chestii pe care le-am auzit de când m-am lăsat de televizor.

A început destul de calm: Gaston le-a ciripit despre regulile pentru degustaţi on, importanţa urmăririi îndeaproape a

procedurii astfel încât cerul gurii să fie pregătit pentru a aprecia evoluţiile subtile ale gustului, rolul crucial al narilor !ji alte câteva perle asemănătoare. A urmat o scurtă perioadă de tăcere, cât timp probabil invitaţii îşi spuneau rugile deasupra paharului, apoi - aici am sărit în sus ca ars, crezând că lucrările instalatorului au început să o ia razna - s-au făcut auzite efectele sonore.

Au gâlgâit vinul, acesta este cuvântul. Au gâlgâit la unison, au făcut gargară, au scos sunete care mai de care mai ciudate. Apoi au scuipat. Am auzit de copii care au fost trimişi la culcare drept pedeapsa pentru chestii mult mai neînsemnate decât comportamentul oamenilor acestora de la masă, însă ei păreau teribil de încântaţi de ei înşişi, iar micuţul Gaston îi felicita pe fiecare în parte, pentru ceea ce el numea tehnică de profesionist. Acum cred că ar fi zis asta şi dacă invitaţii ar fi băut vinul cu paiul, în pielea goală în mijlocul sufrageriei - atâta vreme cât la finele zilei primea comenzile lor. După umila mea părere, complimentele pe care ţi le face un agent de vânzări sunt cele mai false din lumea asta.

Zgomotele de supt şi sorbit continuarâ în acelaşi ritm, deşi am observat că, pe măsură ce se scurgea timpul, lumea uita să mai şi scuipe. Deodată, după o sesiune prelungită şi zgomotoasă de plescăituri şi gargară, am avut onoarea să ascultăm câteva comentarii academice din partea lui Charles, gentlemanul care lucra în industria vinului.

- Mură, zise el, trufe, arome, are ceva din ferocitatea şi sprinteneala nevâstuicii, o complexitate perplexă, dar... şi aici i-a terminat pe toţi, deşi erau destul de terminaţi şi aşa, nu e niţel cam prea crud ca să fie trezit la ora asta?

a ~ Mais non, piui Gaston, îndreptându-se şi semeţindu-, atât cât putea la înălţimea lui. Acest vin

este precoce într-i mod atât de plăcut! E solid, are trup, picioare, umeri, an rezistenţă, pedigriu şi o personalitate formidabilă. Şi are $i ambiţie.

Şi acestea fiind spuse, paharele au fost umplute încă dată, în timp ce la dezbatere s-au alăturat şi alţi „cunoscători Discuţia avea toate atuurile pentru a deveni o ciorovăia* interesantă, cu întregul contingent francez strângând rândurile împotriva „milord“-ului englez. Acesta a începui prin a se uita pe sub gene, de-a lungul nasului, şi a făcut greşeala de a vorbi despre gloriile vinului de Bordeaux, ce ce a fost un adevărat cadou pentru ai noştri, evident. Prin$_{uo}$ chicote, Jules şi Jim l-au întrebat cum a fost recolta în Wimbledon anul acesta; discuţia degenera promiţător,
câni Eloise se trezi din transa;

- Este clar câ spiritul vinului este de chihlimbar arsj spuse ea. II vâd: are o aură.

Aceste cuvinte, reţineţi, veneau din partea uneia cărei n-a pus niciodată mâna pe o pensula.

Bineînţeles, într-o companie mai puţin pretenţioasa decât] cea de faţă, o remarcă precum aceasta ar fi fost tratata ca semn sigur al unei intoxicaţii de gradul trei, şi Eloise ar fi fost trimisa într-o camera întunecoasa, împreuna cu săruri şi] cu un pahar cu apâ. Dar, minune, înţelepţii prezenţi au luat-o in serios şi au risipit speranţele mele de a fi martorul unei L schisme galâgioase în relaţiile internaţionale, aşezându-se | comod pentru a discuta aura vinurilor. Ce sâ mai zic?!

Cu toate câ studiez condiţia umană, exista o limita a I volumului de nonsensuri pretenţioase pe care pot sa le

ascult; cam acum era vremea pentru plimbarea mea de dupâ-amiazâ. De obicei, îmi fac plimbarea în compania conducerii; cum parca prinseseră rădăcini în scaune, cu nişte rânjete fixe aşternute pe faţă, pe când conversaţia devenea din ce în ce mai stupidă, m-am decis să îi las să-şi vadă de treburile lor.

Chiar aveam chef de o expediţie solitară; voiam de ceva vreme să fac o vizită la o fermă din vecinătate, unde aflasem Că s-a aciuat un câine nou. Am văzut-o de pe poteca din pădure. Şi era o păpuşă de fată, mignonă, dar cu forme perfecte, şi aş fi trecut mai din vreme pe la ea, sâ-i prezint respectele mele, dacă cei din conducere nu m-ar fi condus In altă direcţie. Aşa câ i-am lăsat pe inteligenţi să-şi expună concluziile, iar eu m-am furişat afară din casă. O misiune în vie este exact ce-ţi trebuie, ca să-ţi limpezeşti mintea după rigorile intelectuale ale degustării vinurilor.

în asemenea ocazii nu este bine să te grăbeşti. Poate sunt demodat, dar nu-mi place să vin la o întâlnire răsuflând din greu, cu limba atârnând de-un cot. Nu e bine să pari prea domic, înţelegeţi? în plus, prin pădure nu circul niciodată prea repede, de teamă să nu-mi scape ceva. îmi place să pândesc, cu toate simţurile treze, să domin sălbăticia şi să scotocesc după creaturi mici, care piuie.

Pădurea se transformă în fiecare zi, poate nu pentru ochiul omenesc, dar în mod sigur pentru nasul bine informat. Miros pe unde au trecut câinii de vânătoare, dacă un mistreţ a traversat cărarea, aflu dacă au ieşit iepurii din vizuine, detectez prezenţa oamenilor. Şi, sub toate

acestea, se simte mirosul uscat, tare al acelor de brad, amestecat cu aroma ierburilor sălbatice şi, dacă am o zi norocoasă, cu

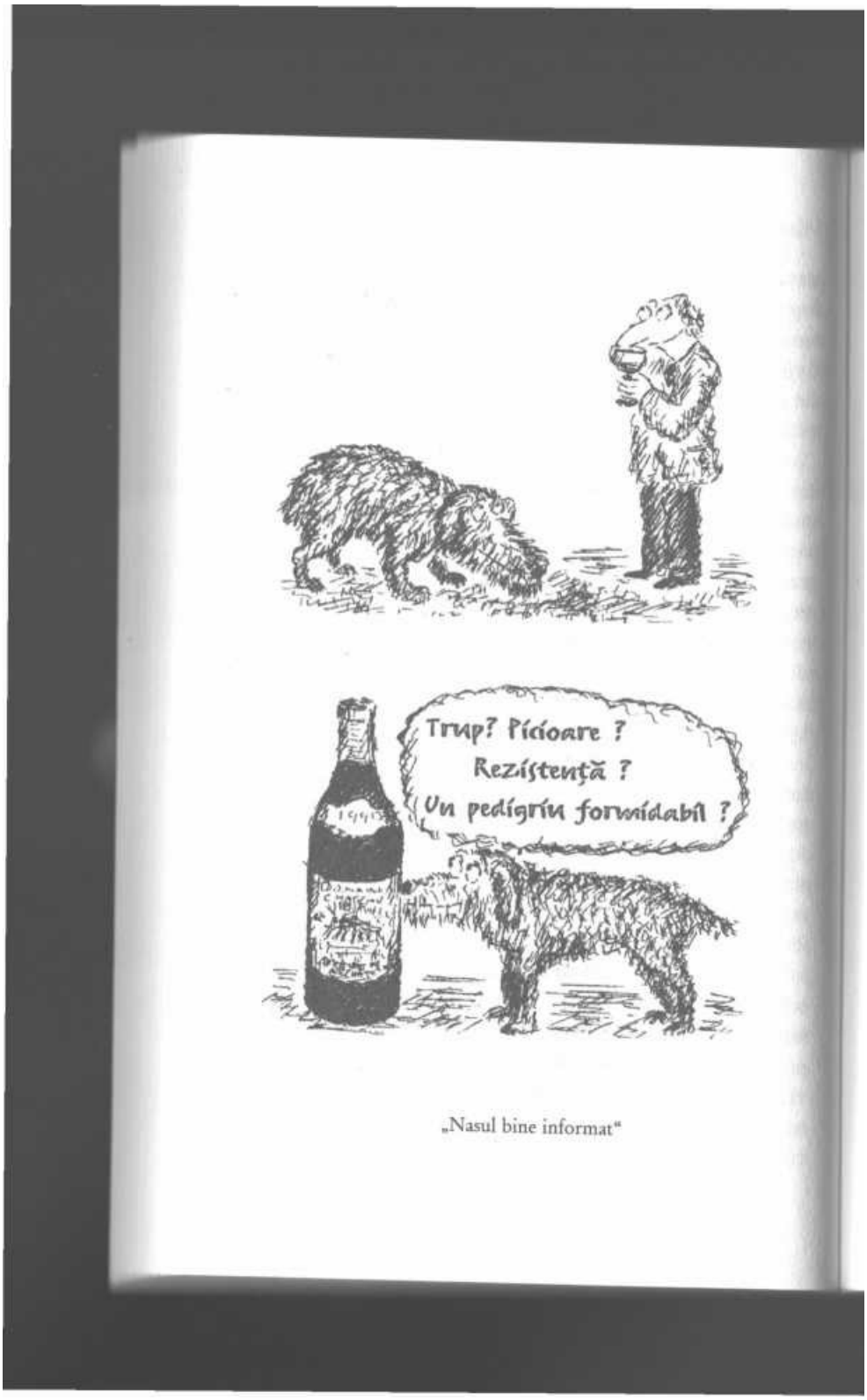

„Nasul bine informat"

buchetul parfumat al unui sendviş cu şuncă, uitat în pădure de vreun drumeţ. Natura este plină de surprize.

Mi-am croit drum printre copaci, oprindu-mă sau ţâşnind ici şi colo, unde sunetele şi mirosurile se cereau cercetate, până când am ajuns pe o pantă, deasupra fermei, de unde mi se deschidea o panoramă minunată. Am privit în jos şi am zărit-o pe mica mea prinţesă legată la umbră, sf'orâind uşor în somn - imaginea inocenţei. „Ei bine, mi-am zis eu, sunt pe cale să mă ocup şi de problema asta“, dar m-am abţinut un moment - ca să fiu sincer, nu din cauza vreunui sentiment romantic sau din galanterie, ci pentru că voiam să mă asigur că nu e niciun tăntâlău înarmat prin preajmă care să-mi facă felul.

Aveam undă verde, aşa că m-am apropiat în vârful lăbuţelor. La o cercetare mai atentă, era chiar mai mică decât am crezut iniţial, frumos rotunjită, cu o bărbuţă drăgălaşă; mirosea proaspăt, a trup tânăr. Am trezit-o împingând-o delicat cu botul în coapsă. A sărit în sus, a scos un ţipăt, m-a muşcat şi s-a înghesuit în spatele unui ghiveci enorm de Hori - în caz că nu sunteţi familiarizat cu ele, acestea sunt semne clare ale atracţiei imediate. Ciudate sunt căile iubirii!

Am început să ne cunoaştem. Mai degrabă, eu am încercat din răsputeri să o cunosc mai bine; a început şi ea să se prindă de cum mergeau lucrurile, însă ne confruntam cu un obstacol serios. Eu eram de două ori mai înalt decât ea şi, fără un ajutor din afară, nu prea avem cum să stabilim o legătură, dacă înţelegeţi unde bat. Este vital să ţineţi minte acest lucru, în lumina evenimentelor ce s-au succedat, dar puteţi să mă credeţi pe cuvânt: atracţia exista, dar între noi interveneau consideraţii de ordin practic.

Nu sunt genul care se dă bătut fără să lupte; se lăsa searsl şi eu încă mai încercam să rezolv logic problema, când! interludiul se încheie brusc într-o notă dramatică. Vă gândiţi,! aha, că în final i-a fugit pământul de sub picioare. Ba delocl Eram aşa de preocupat, încât nici nu mi-am dat seama că suntem observaţi, până nu am primit un şut fulgerător în coaste şi am auzit strigătele furioase ale proprietarului care tocmai se întorsese acasă de la şedinţele de lucru manual să ne găsească pe noi doi în ceea ce el a presupus, cu mintea lui afurisita, că este un flagrante delicto.

Nu era momentul să zăbovesc. M-am retras în locul meuj panoramic de pe dealul din spatele casei, m-am ascuns după un tufiş şi am reflectat niţel. Atât de aproape şi totuşi aşa] departe! îndrăgostiţi hărăziţi unul altuia, despărţiţi de un joc] al sorţii, dorinţe neîmplinite şi, de parcă nu ar fi fost de ajuns pentru o singură zi, începeam să simt un gol copleşitor înl stomac, fapt ce mi-a adus aminte că am sărit peste prânz* Cum seara se tranforma în noapte, m-am îndreptat şi eu spre] casâ, amintiri dulci-amărui cedând locul gândului că acasă! mă aştepta bucătăria, cu toate deliciile ei. Nu sunt pentru] chestia cu „mor de dorul tâu“. Cel puţin, nu pe stomacul gol. 1

In mod normal, după lăsarea întunericului, pădurea nu este un loc aglomerat, aşa câ am fost surprins să văd luminii de lanterne în faţa mea, venind pe cărare şi printre copaci.] M-am oprit locului. Când dai de străini noaptea, e bine să fii j precaut. Pot fi vânători, şi eu n-aveam chef să fiu luat drept 1 ceva comestibil. Din când în când se mai întâmplă şi , accidente, plus câ este ştiut

că vânătorii mai întâi trag cu I puşca şi de-abia după aceea îşi cer iertare pentru greşeala I făcută. Aşa a păţit şi motanul lui Madame Noiret mai ieri.

Doamna a suportat cam greu vestea, dar măcar de data asta nimeni nu putea să dea vina pe mine.

M-am abătut niţel de la cărare, ca să evit întâlnirea cu lanternele, şi, în fascicolele de lumină, am reuşit să disting un grup de siluete. Se clătinau prin tufişuri, se loveau de copaci şi se împiedicau graţios de câte o piatră sau picau în fund cu acea smucitură subită tipică celor cărora li se înmoaie picioarele fără preaviz. Unul dintre ei a ţipat de durere, căci aterizase pe un colţ de piatră, şi atunci am recunoscut vocea, iar când m-am apropiat mai tare am văzut că era într-adevâr Nasul Gaston, laolaltă cu banda lui de „cunoscători" veseli. Evident că programul zilei a inclus şi o plimbare prin natură, după degustarea vinurilor.

M-am gândit să mă alătur lor câteva minute înainte să mă duc acasă; m-am apropiat de la spate de Gaston, care îşi masa locul rănit, şi am lătrat politicos, spre a-i dezvălui că sunt şi eu pe acolo.

Ce primire! Uitând cu totul de lovitura încasată, Gaston îi strigă pe ceilalţi - pe toţi zmeii, e Baieţelu', l-am găsit, Madame va fi încântată, slavă cerului şi multe altele - şi, în mijlocul mângâierilor, a veseliei şi a entuziasmului general, mi-am dat seama că, de fapt, ei veniseră să mă caute, crezând că m-am pierdut. Se prea poate ca ei să fi rămas de-a pururi în pădure, dacă nu i-aş fi găsit eu, dar asta n-are nicio legătură. Am fost înduioşat de grija pe care mi-o arătau şi, drept răsplată, m-am asigurat că sunt toţi prezenţi şi întregi, apoi i-am condus acasă.

Madame a fost într-adevăr încântată să mă vadă şi, după câteva momente de reproşuri prefăcute, a fost servită cina. O, şi ce masă bună; surpriza a fost puiul cu sos de Marsala

(care mie unuia îmi place la nebunie), ca să mâ facă să uit peripeţiile acestei zile grele. Probabil vă gândiţi că imed' după masă am sărit în coş şi s-a dat stingerea.

în niciun caz, şi aici revin la remarcele mele de mai devreme, legate de felul în care băutura generează tot timp¯motive, oricât de şubrede ar fi ele. Regăsirea mea a fost lu drept motiv de sărbătoare şi să fiu al naibii dacă degustâto neînfricaţi nu au luat-o de la capăt cu sticlele, cu micul Gaston în frunte înarmat cu tirbuşonul fermecat, restuţj îngrâmâdindu-se în jurul lui, ca nişte cămile după o lună de sete în Sahara. Ultimul lucru pe care îmi aduc aminte sâ-1 fi auzit înainte să-mi pice capul a fost că vinul rose nu alunec bine, dar n-aş prea pune asta Ia inimă. Vinurile bune întotdeauna aluneca pe unde trebuie.

Chinurile cu găina

In viaţă ai parte uneori de nişte dimineţi fantastice,

atunci când soarele luminează doar vârfurile copacilor, aerul este tare şi puţin cam rece, sub tălpi simţi rouă din iarbă, toml ţi se pare posibil; în ansamblu, te bucuri de o stare de bine. Te simţi plin de energie, gata să le iei pe toate în piept, în dimineţi ca acestea, când sângele îmi aleargă clocotind prin vine, îmi place să dau o raita prin vie în speranţa că poate voi da peste ceva mic şi insignifiant, pe care să-l sperii în voie. Cineva mi-a spus că acelaşi lucru se petrece şi pe coridoarele marilor corporaţii, când preşedintele consiliului director îşi face rondul de dimineaţă, căutând secretare şi tineri directori adjuncţi, în general îmbătându-se singur de parfumul puterii. Este exact acelaşi principiu, numai că eu caut ceva cu blăniţâ sau pene în loc de costume de culoare închisă.

Via este răcoroasă şi umedă, culoarele verzi de-un stat de om se întind pe coasta dealului şi, măcar o dată, nu e niciun vânător la orizont. Nu prea îi înţeleg pe vânători, în primul rând pentru că lipsa lor de camuflaj strică totul pentru noi, ceilalţi. Un singur vânător plecat la pândă face destul zgomot mergând pe vârful picioarelor, încât să sperie toate creaturile de aici şi până în partea cealaltă a muntelui.

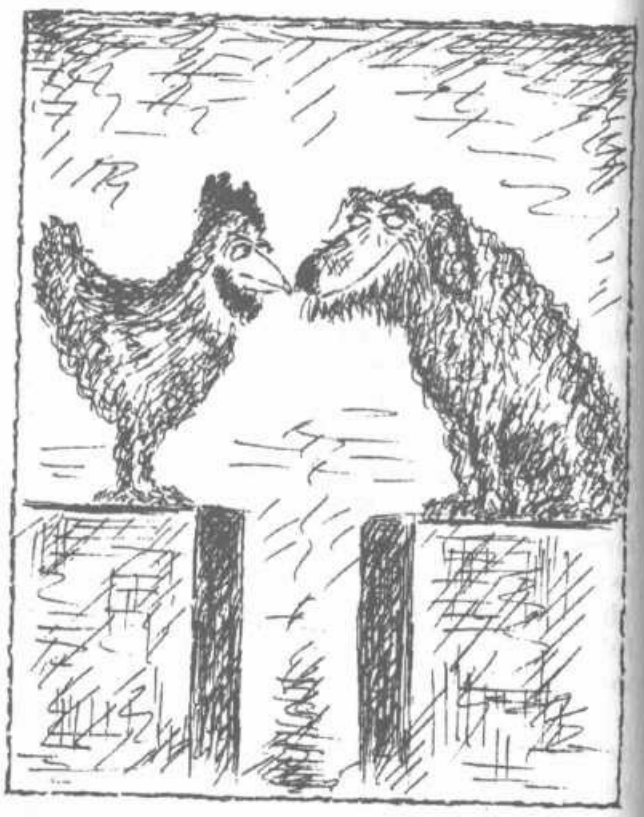

Dumnezeu ştie cum reuşesc cei care hibernează iama să aibă şi ei un moment de linişte cu toată vânzoleala şi înjuraturile care se aud. Probabil câ prietenii noştri intraţi în hibernare au asurzit de-a binelea. E uluitor cum natura se adaptează la schimbările de circumstanţe.

în timp ce meditam eu la acest aspect, am zărit în capătul viei o adunătură de găini şi m-am oprit un moment pentru a-mi continua firul gândurilor despre procesul evolutiv. Iatâ o pasăre cu aripi, dar care este incapabilă sa zboare şi ale cărei singure realizări sunt cotcodâcitul şi ouatul fârâ discernământ. Foarte ciudat, când te gândeşti la asta! Şi, cu acest paradox, am lăsat orice reflecţie deoparte şi am redevenit animalul de prada ce sunt de fapt, mişcându-mâ ca o fantoma câtre potenţialele mele victime.

Cred câ erau patru sau cinci care râcâiau pământul şi-şi săltau capetele mecanic - seamănă cu oamenii pe ringul de dans, daca mă uit mai bine; am sărit din ascunzătoare şi m-am repezit la aceea care arata a fi cea mai înceată dintre toate.

A zbughit-o cu celelalte, demonstrând o iuţeală surprinzătoare, cârâind şi făcând atâta tărăboi încât ai fi zis ca deja am înfâşcat-o, nu alta; am ieşit din vie ca la curse. îmi dau seama câ, dacâ ai de ales între a alerga mai repede sau a fi decapitat, parcă eşti altfel motivat. Tot ce pot să spun este câ găinile acestea fugeau mai tare decât caii pursânge; eram la câţiva metri în urma lor, când au trecut în viteză pe sub un arc de piatră în curtea unei ferme pârâginite., Acum sunt la mâna mea“, mi-am zis eu. Gâina care nimereşte într-un spaţiu închis e o gâinâ pierduta. Viteza nemaifiind necesara, m-am deplasat galeş după ele pentru a alege primul fel al zilei.Crd ca Voltaire a lansat indemnul sa nu iti numeri gainile;cata dreptate avea!Aveam gainile chiar in

faţa mea, dar în curte, lângă o stivă de lemne mai era şi o matahală deloc arătoasă: ţinea în mână o drujba, ochii îi sclipeau ca unui nebun, cu tenul de culoarea sfeclei, cu capul j acoperit de un clop şi cu nişte bocanci imenşi în picioare.! Am recunoscut tipul din tinereţile mele - un avertisment viu[1] împotriva relaţiilor incestuoase şi a consumului exagerat de alcool înainte de micul dejun. Cum naiba de sunt lăsaţi i liberi, nu ştiu, dar uite că asta e! jl

Am luat un aer nonşalant, de parcă ieşisem la o mică plimbare, fârâ niciun gând de a-i molesta preţioasele gali-'f nacee, şi i-am făcut semn din cap. S-a uitat urât la mine, apoi] şi-a mutat privirea spre umflata pe care o alergam. Găina cu

asemenea sprinturi, era clar câ efortul şi emoţiile şi-au spus cuvântul.

„Am luat un aer nonşalant"

Ei bine, aproape ca auzeai rotiţele cum se freacă una de alta în capul matahalei, căci omul se chinuia să pună lucrurile cap la cap. Cu greu a făcut saltul mintal, chibzuind că ar fi o relaţie cauzală ce leagă prezenţa mea de nefericita găină; a lăsat din mână drujba şi a întins mâna după cel mai la îndemâna par. Spre deosebire de el, eu am mintea ca briciul aşa că m-am răsucit pe călcâie şi pe-aici ţi-e drumul, înapoi în vie. Când până la urmă m-am oprit să arunc o privire peste umăr, ciudăţenia stătea în poartă, cu parul în mână, privindu-mâ şi gândind probabil lucruri extrem de neplăcute la adresa mea. Mi-am promis să nu mă mai apropii vreodată de acea arătare.

Vă puteţi imagina cât de alarmat am fost în aceeaşi seară, când la uşa de la intrare se auzi un bubuit: cine credeţi că era în pragul casei noastre, dacă nu arătarea ciufută, mândrul proprietar al galinaceelor? Venise să discute cu cei din conducere şi chiar din primele replici mi-am dat seama că nu era vorba de o vizită de curtoazie.

Dar, şi aici trebuie sâ-i dau Cezarului ce-i al Cezarului, conducerea a făcut tot posibilul să trateze cu cât mai multă diplomaţie întregul incident, poftindu-1 înăuntru, oferindu-i un păhărel, prefăcându-se că ignoră dârele de noroi, paie şi găinaţ pe care le lăsa în urmă pe podea. Eu m-am ţinut deoparte, pitit în bucătărie, cu urechile ciulite spre ei.

Au fost făcute prezentările şi Roussel, aşa se numea arătarea, s-a lansat în trista lui poveste. în această dimineaţa, zise el, a suferit pierderea uneia dintre cele mai prolifice găini - o găină pe care el însuşi a crescut-o de când era ou şi până la maturitate, şi de care a devenit foarte ataşat, o găină de un rar caracter şi cu dispoziţie afectuoasă - o regină între găini. Acest specimen nepreţuit a dat ortul popii ca

„Tragedia pierderii suferite[11]

rezultat al unui atac de inimă. Roussel îşi trase nasul în pahar de vreo două ori, dându-ne prilejul să apreciem magnitudinea tragediei şi a pierderii suferite.

Conducerea a emis sunete politicoase, exprimând şoc şi oroare pentru cele întâmplate, dar îmi dădeam seama ca săracii nu realizau încă de ce sunt şi ei incluşi pe lista de priveghi. Ştiam câ se va lămuri şi asta în scurt timp.

Roussel îşi permise sa se lase convins sâ mai bea un păhărel, îşi înghiţi lacrimile ca un adevărat bărbat şi trecu la subiect. Atacul de inimă care a retezat firul vieţii uneia dintre cele mai nobile realizări ale naturii a fost cauzat de suprasolicitare, zise el, în timp ce încerca sâ scape din fălcile nemiloase ale unui dulâu sălbatic şi needucat. Un câine care, ah, locuia chiar în aceasta casa. Beh oui[1]. Chiar în aceasta casâ.

M-am retras mai bine în bucătărie, în timp ce mesajul începea sâ prindă contur în mintea conducerii. Conducerea, din punctul meu de vedere pe bună dreptate, l-a rugat pe Roussel sâ le arate dovezi. Totuşi, spuseră ei, în vale erau zeci de câini, majoritatea având cazier pentru o crimă sau alta. De ce este el aşa sigur câ suspiciunile sunt îndreptate spre adevăratul vinovat?

- A, nu se lăsă Roussel, ba din contră, pentru a-şi accentua spusele se aplecâ mai în faţa şi agita furios din sprâncene, eu am văzut acest câine în propria curte. Vi-1 pot descrie.

Şi exact asta face; trebuie sâ spun că nu vreau sâ mai fiu nevoit vreodată să stau şi sâ ascult cum un mincinos făţarnic şi răzbunător îmi ponegreşte caracterul şi îmi descrie fizicul în remarce care mă pun într-o lumină negativa. Omul era un

îmbroboditor neruşinat, ca sâ nu zic mai mult, susţinând câ în dimineaţa cu pricina m-a zărit cu botul plin de fulgi. De ce nu s-o fi gândit sâ introducă în istorioară şi tacâmuri, şi baveţicâ, dacă tot înflorea în halul ăsta povestea — sunt convins câ ar fi făcut-o dacă i-ar fi trecut prin cap. Era sperjur pe faţă, nimic altceva, iar mie nu-mi venea sâ cred câ îl luau în serios.

Dar ştiţi ce? Chiar l-au crezut! Conducerea a înghiţit tot; din când în când Madame se înfiora de groaza celor auzite, iar cealaltâ jumâtate fâcea exerciţii conciliante cu sticla de vin la fiecare cinci minute. O scena dezgustătoare, daca mâ întrebaţi pe mine. Mai bine îl dadeau afară.

In schimb - n-o sâ vâ vină sâ credeţi, dar este adevărul gol-goluţ - au sfârşit prin a plăti pentru pierderea umflatei, lucrul pe care el îl urmarea încă de la început, sunt convins de asta. Când arâtarea îşi puse dopul pe cap, semn câ se pregăteşte sa plece acasâ, deja erau prieteni de-o viaţa. Şi aici ar fi trebuit sâ se încheie toată târâşenia, poate aş fi primit un reproş minor din partea conducerii şi scăpăm ieftin... dar nu.

Bâutura îi dăduse puteri arâtârii şi îi dezlegase limba, iar banii din buzunar îl îmboldeau sâ meargă mai departe, astfel câ Roussel se opri la uşâ şi fâcu o propunere care-mi îngheţa sângele în vine:

- Câinele dumitale, zise el, ar putea fi învăţat cu găinile. Exista o metoda ce nu dâ greş, iar cum domniile voastre aţi fost atât de înţelegători cu mine când îmi era mai greu, mi-ar face plâcere sâ îl educ eu însumi.

Exista momente în viaţa când vezi de departe cum vine urgia spre tine şi nu poţi sâ faci nimic. Am încercat totul -

cei şapte paşi magnifici, şchiopâtare, o criza de tuse, m-am ascuns sub pat tremurând - nicio şansă. Sadica arătare vrăjise conducerea să creadă că el chiar este interesat de educaţia mea. Pentru mine insa era foarte clar. Nu-i ajungea compensarea financiară - voia răzbunare. Am auzit ca şi în divorţ se întâmpla la fel.

A doua zi dimineaţa, ca un făcut, până şi vremea plângea pentru mine: ceml era înnegurat, iar sub el eu eram tras fără voia mea peste dealuri şi câmpii către academia de dresaj a lui Roussel, livrat direct în mâinile profesorului meu. Le spuse celor din conducere sâ revină într-o ora când,

susţinea el, vor găsi un câine cu totul schimbat, eliberat de toate viciile şi vindecat pentru totdeauna de „găinarii[11]. Ştiţi ce au fâcut? I-au mulţumit. Ştiu, nu va vine a crede. Nişte bijuterii, cei din conducere, însă uneori mă întreb dacă au vreo competenţa în evaluarea caracterului unui om.

Roussel m-a dus într-un şopron şi a închis uşa. Mi-am adus aminte imediat de primul meu cămin: erau identice până şi noroiul de pe jos, şi accesoriile decorative. Un loc înghesuit, jegos, populat cu moştenirile familiei - galeţi ruginite, o bicicleta străveche, saci putreziţi, butoaie fârâ o doagâ şi o varietate de articole preistorice pe care era evident câ Roussel le păstrează drept moştenire nepoţilor săi. Am căutat în jur vreo portiţa de ieşire şi m-am trezit hipnotizat de priveliştea oferită de umflata de ieri, trântita pe o masa de tinichea. Capul, cu creasta moleşită, îi atârna peste marginea mesei şi unul din ochii lipsiţi de viaţă mâ aţintea trist. Un tablou groaznic aţi spune, şi chiar aşa era, dar nu pricepeam de ce găina era tuflita pe masă în loc sâ fiarbă molcom pe

aragaz. Chiar şi găinile bătrâne sunt gustoase, deşi trebuie sâ le fierbi mai mult timp.

Roussel o luă de picioare şi o zvârli dintr-o parte în alta -arătând lipsă de respect faţă de comoara lui pierduta - apoi se apropie de mine şi-mi întinse trupul inert sub nas. Din curtoazie mai mult decât dintr-un interes real, m-am întins pentru a cerceta mai bine; arătarea smuci găina şi aproape că mă pocni cu ea direct în cap. M-am retras cât de repede am putut, totuşi ciocul mi-a şters nasul, lăsând în urmă o durere enervantă.

De-abia atunci am înţeles natura lecţiei. în stilul său limitat, Roussel spera că administrarea câtorva lovituri cu un instrument penat va reuşi să eradicheze instinctele care crescuseră în mine de-a lungul multor generaţii. Inutil, bineînţeles, dar el nu voia să înţeleagă, ci continua să alerge după mine agitând mortăciunea, pe când eu m-am ferit cum am putut. I-a luat ceva timp să-şi dea seama că m-ar nimeri mai repede dacă m-ar lega: iată adevărata măsură a prostiei omeneşti!

Ostilităţile au fost întrerupte o perioadă rezonabilă în vreme ce omul căuta prin şopron după un lanţ sau o funie, devenind din ce în ce mai furios, scotocind prin relicvele adunate; în tot acest timp eu mă ţineam cât mai departe cu putinţă. Cred că până la urmă şi-a amintit unde a depozitat chestiile bune de legat - probabil în seiful de sub pat - şi a părăsit şopronul, mormâind oribil, trântind uşa în unma lui, lăsându-mă singur cu găina moartă.

Situaţiile disperate cer măsuri disperate. Vă aduceţi aminte că v-am povestit că şopronul era pavat cu noroi? Am profitat de absenţa lui Roussel pentru a săpa într-un colţ până când am făcut o groapă îndeajuns de încăpătoare pentru găină - evident nu şi pentru una din gheare, care se încăpăţâna sâ nu stea sub

pământ; probabil începuse sâ se instaureze rigor mortis sau poate eram extrem de presat de timp... cert că n-am mai săpat şi acel ultim centimetru. în orice caz, nu era o problemă, pentru că m-am aşezat pe mormânt şi aşa m-a găsit Roussel când s-a întors cu o bucată de funie.

Planul meu avea totuşi un mic defect, pe care cei mai atenţi dintre dumneavoastră probabil că l-au ghicit deja, şi acesta mi s-a dezvăluit când Roussel s-a apropiat de mine ca să mă lege. M-am mişcat din colţ, pentru a nu fi prins lăsând la vedere gheara găinii.

Aş vrea să fi văzut şi dumneavoastră expresia care i s-a aşternut pe chip lui Roussel, dar vă scutesc de asemenea detalii. E suficient sâ spun că a fost luat prin surprindere. Aruncând funia cât colo, se aplecă sâ dezgroape mortăciunea pentru ca lecţiile sâ meargă mai departe. Asta da scenă: Roussel scurmând în pământ, cu fundul la uşă - aşa l-au văzut cei din conducere când au venit sâ mă ia înapoi.

N-am zăbovit să văd şi urmarea. Imediat ce uşa s-a deschis, am ţâşnit afară, tăind câmpiile şi dealurile înapoi acasă, fără altă dovadă a caznelor mele decât o rană minoră pe nas. Când a revenit şi conducerea, am fost iertat, ca de obicei, şi îmi face plăcere să spun că prietenia ce începuse sâ se înfiripe cu Roussel a fost brusc terminată. Din când în când îl zăresc la orizont, iar el aruncă după mine cu pietre de dragul amintirilor ce ne leagă, însă precizia nu este unul dintre atuurile sale.

Am învăţat ceva din toate astea? Sigur că da: sâ nu te apropii niciodată de un om înarmat cu o găină moartă. Cred că totuşi ceva similar apare şi într-un volum cu titlul Arta războiului, volum ce tratează evitarea conflictelor cu ajutorul unor forţe superioare. Autorul este Sun Tzu, dacă vreţi sâ ştiţi.

[1]

Beh oui, stâlcire a lui mais oui (personajul e beat), aici cu sensul „chiar aşa“ (fr.)

Bucuria mingilor

vem un prieten care ne vizitează din când în când;

este unul dintre puţinii oameni care împărtăşeşte plăcerea mea de a mă relaxa sub masa din sufragerie. Formalitatea ţeapănă a scaunului şi discursul politicos nu sunt pentru el. Câteodată, după ce a terminat de mâncat, se prelinge încet pe scaun şi mi se alâturâ sub masă; se stabileşte o legătură între noi. Poate nu va vine sâ credeţi, dar avem fotografii drept dovada. El susţine ca îl ajută la digestie, deşi eu cred mai degrabă ca, după duelurile conversaţionale de deasupra mesei, el cautâ o companie liniştita şi senina. în orice caz, suntem spirite de-aceeaşi factură.

întâmplător, el este o eminenţa în lumea tenisului de câmp din Marea Britanie - este şeful copiilor de mingi la Queen’s Club sau poate unul dintre bucâtarii-şefi de acolo, nu sunt chiar sigur. Oricare ar fi ea însă, poziţia sa îi conferă accesul la cele mai înalte sfere ale Turneului Reginei (care se ţine anual). Se învârte printre jucători şi membri ai familiei regale, şi îi este permis să folosească toaletele pentru VIP-uri, ceea ce se pare că este o imensă onoare, rezervată puţinilor privilegiaţi. Am aflat toate astea în decursul unei şedinţe prelungite sub masă, după un prânz copios.

‚Imi place să am ceva de ros când îmi vine cheful"

După cum cred ca am menţionat deja, îmi place sâ am ceva de ros la îndemână atunci când îmi vine cheful. Viu, dacă se poate, însă asta presupune să-l fi prins mai-nainte; ! din nu se ştie ce motiv, conducerea nu o consideră o variantă 1 populară. Şi aşa, faute de mieux, trebuie sâ mă mulţumesc cu un obiect cum ar fi un băţ, păturica labradorului sau pantoful vreunui invitat. în mare, nişte opţiuni plicticoase, deşi ţin minte că odată am reuşit sâ pun laba pe ursuleţul unui copilaş. Puştiul nici n-a prea obiectat, şi la final au izbucnit pretenţiile lacrimogene asupra rămăşiţelor, urlete şi isterie cât cuprinde, urmate de carceră pentru învingător. Ca sâ nu mai spun că materialul din care era făcută jucăria mi-a iscat un atac de bilă. în ziua de azi, totul este făcut din înlocuitori, şi lâsaţi-mâ sâ vă spun că înlocuitorii se digeră foarte greu.

Dacă aţi încercat vreodată caracatiţă într-un restaurant italian de mâna a doua, atunci ştiţi ce vreau să spun.

La puţin timp după incidentul cu ursuleţul, am primit cadou prima mea minge de tenis, pe care am înfăşcat-o imediat. Rotundă, cauciucatâ şi îndeajuns de mică pentru a li ţinută în gură, astfel că pot totuşi lătra pe o parte, mingea 1 a devenit parte din mine săptămâni de-a rândul. Vă imaginaţi ce rănit am fost când într-o bună zi a poposit la noi refugiatul din Queen’s şi, după ce a aruncat o ocheadă la mingea mea, a decretat dispreţuitor:

- Nu se ridică la standardele campionatului, zise el. Pe deasupra, nu mai are peri, e molfăită şi deformată.

Ei bine, aţi putea spune asta şi despre câţiva dintre musafirii pe care i-am văzut perindându-se prin casa noastră,

‚Nu se ridică la standardele campionatului"

dar eu nu sunt tipul insultelor gratuite. Voie bună pentru toată lumea, asta este regula mea în viaţa, mai ales dacă mft ajuta să capăt vreun biscuit.

Mă refâcusem cât de cât după remarcele urâte Ia adre jucăriei mele, când, ce credeţi? a sosit un colet pe numele meu - era vorba de o cutie mârişoarâ. Era destul de ne bişnuit ca poştaşul să vină în persoana să mi-o aduc oferindu-mi totodată comentariile sale inutile pe seam faptului că eu nu pot semna de primire. în timp ce se feliei singur pentru gluma făcută, eu am folosit prilejul şi arii ridicat piciorul la un sac de poştă pe care îl lăsase pe moment în faţa uşii. Răzbunarea este umedă.

Am revenit numai ca să găsesc cutia deschisă şi pe ce din conducere citind o scrisoare în care era descrisă origin conţinutului acesteia. Cutia conţinea mingi de tenis, zeci de mingi de tenis, abia ştanţate, nişte ghemotoace cu peri de un galben-viu. însă acestea nu erau nişte mingi obişnuite. în scrisoare se spunea că sunt de o inimaginabila importanţă şi faimă, fiind mingi care au apărut la televizor. Au fost folosite în finala masculină în Turneul Reginei, strânse special pentru mine de omul nostru de acolo, când încă nici nu se răciseră bine de atâta ghemuri.

Pentru început, am stat, le-am privit şi m-am umflat în blană. După ce mi-a fost dată o singură minge, o cutie întreagă mă face să mă simt cu adevărat putred de bogat. Cred că politicienii francezi au o reacţie similiarâ când sunt aleşi în lorurile cele mai înalte şi brusc li se permite să se afunde în castele, limuzine şi caviar, toate pe banii statului. Nici nu mă mir că se ţin cu dinţii de putere mult după ce au trecut de vârsta la care necesită internarea într-un azil de bătrâni. în locul lor aş proceda la fel.

Mă jucam cu mingile încercând sâ-mi aleg una pentru azi, când am rămas pironit locului, uluit de mesajele variate care ajungeau la nasul meu. Dacâ aţi urmărit un meci de tenis - şi sunt convins

că unii fac asta atunci când nu au ceva mai bun de făcut - probabil, aţi observat că jucătorii ţin întotdeauna una sau două mingi de rezerva în buzunarul de la pantalon. în spaţiul acesta închis, supraîncălzit, are loc un fel de osmoza, şi mingile împrumuta câte ceva din caracterul pulpei transpirate a atletului. Dacă sunteţi în posesia unui nas precum al meu, este posibil să puteţi identifica proprietarul coapsei — nu după nume, evident, ci după locul său de baştină.

Mi-am folosit abilităţile deductive şi am reuşit să împart mingile în două grupuri. La stânga, aveam lumea veche -complexă, matura, cu o linie teutonica, prelunga şi un iz de bere fără alcool. în partea cealaltă, aveam un semnal

„Mi-am folosit abilităţile deductive"

puternic venind dinspre un continent întunecat, fierbinte ş prăfuit, cu un parfum răcoritor de savană. Acum, după ct am zis, nu vă pot da nume, dar dacă vă gândiţi puţin la turneul din acel an, cred că veţi descoperi că Analiştii era'" unul din Germania şi celălalt din Africa de Sud. Avantaj, moi. Fascinant, nu-i aşa?

Şi acesta, în opinia mea, este unul dintre puţinele aspec* interesante ale tenisului. în ce priveşte sporturile, se aplică acelaşi principiu de bază. îmi pare că esenţa oricărui joc es' să intri în posesia mingii şi să găseşti un colţ, unde să o faci praf liniştit. în schimb, ce credeţi că fac oamenii aceştia îmbrăcaţi ca nişte paiaţe (ca să nu mai spunem că primesc ş(o groază de bani pentru asta)? O lovesc, o aruncă, o ba o azvârl într-un coş, o bagă într-o gâurice şi, în general, fac o sumedenie de bufonerii cu mingea. Apoi fie se îmbrăţişez şi dau mâna, fie fac o criză de isterie şi se bosumflâ într-un colţ. Şi iată, sunt bărbaţi şi femei în toată firea; n-ai zice! Cunosc puşti de cinci ani care ştiu să se stăpânească mai bine.

Nu vreau să mă consideraţi cu totul lipsit de instincte sportive. De exemplu, propria versiune a cunoscutului joc „prinde mingea" înseamnă pentru mine ore întregi de plăcere nevinovată şi îi ţine departe de bar pe toţi adulţii care iau parte la joc, ridicând ştacheta moralei. Pe deasupra, eu câştig de fiecare dată, şi aşa şi trebuie să fie.

în primul rând, îmi aleg un loc la înălţime. Poate fi capul scărilor, un zid, trambulina unei piscine - orice loc care îmi conferă avantajul înălţimii. Scările sunt cele mai bune datorită beneficiilor

cardiovasculare pe care le câştigi, dar voi reveni mai târziu asupra acestui aspect.

Mă aşez în poziţie cu mingea în gura şi mă aplec cu capul în jos în maniera unui vultur ce contemplă moartea iminentă a micului său dejun. Mai devreme sau mai târziu, această poză nemişcată şi întru câtva extraordinară atrage atenţia oamenilor. „Ce face Bâieţelu'?“ se întreabă. Sau: „I s-o fi făcut râu?“

Sub privirile uimite ale publicului adunat ad-hoc, des-cleştez încet maxilarele şi las mingea să cadă. Pe scări în jos, de pe zid sau direct în piscină, uite-aşa se duce mingea. Rămân absolut nemişcat, fără să-mi iau ochii de la mingea care zburda la vale. Un moment tensionat, zbâmâind a concentrare.

Tensiunea se prelungeşte până când cineva are suficienta minte să prindă sensul jocului, adică să prindă mingea şi să ini-o aducă înapoi. Dacă publicul este mai greu de cap — şi credeţi-mâ, am dat peste câţiva indivizi care habar n-aveau pe ce lume trăiesc - latru scurt pentru a indica începutul

„Un moment tensionat, zbârnâind a concentrare”

jocului. Mingea e prinsă şi îmi e înapoiata cu mare fast. Le dau jucătorilor un răgaz, să-şi revină, apoi repet procedu Am menţionat scările mai devreme. Acestea sunt de preferat din pricina zgomotului şi a exerciţiilor fizice ase ciate cu ele, în contrast cu programul obişnuit al musafirilo.,$_j$ îndoirea coatelor pe masă şi ridicarea greutăţilor cu furculf şi cuţitul. Mingea cade cu multiple bufnituri, iar cel care mi-o înapoiază trebuie să urce toate treptele până la mine Exerciţiu extrem de benefic pentru picioare şi plămâni, după cum ar susţine orice medic.

Recunosc, au fost şi zile când nu am fost în formă. Min-, gile pot adopta traiectorii nefericite şi uneori se pierd în decor. Sau, de cele mai multe ori, spectatorii sunt mult prea preocupaţi cu răcoritoarele, ca să fie atenţi la joc. Şi aici cred că vă pot da un exemplu de implicare şi de voinţa de a câştiga în ciuda tuturor obstacolelor.

Era într-una dintre acele seri în care nimic din ceea ce fac nu tulbură ora vesela, când lumea acordă atenţie numai paharelor. M-am întins, am aruncat mingea, am lătrat scurt, dar nimic —

veselia era în toi. Ba chiar m-am umilit alergând singur după minge - ceea ce este, după cum vă vor spune toţi tenismenii, o soartă mult mai aprigă decât dacă trebuie să-ţi plăteşti racheta din propriul buzunar. în loc să izbucnesc în lacrimi şi să cer sâ-1 văd pe manager, aşa cum fac toţi, am ajustat jocul.

Musafirii adunaţi - cred că erau opt sau zece, în diverse stadii de incoerenţă - erau cu toţii aşezaţi la o masă scundă, bombănind întruna despre greutăţile vieţii în timp ce mol-făiau hors-d'oeuvres şi-şi întindeau paharele pentru a fi

umplute a 'nşpea oară. Niciunul dintre ei nu m-a observat lunecând spre masa prin pâdurea de picioare şi mâini.

Şi deodată - bang! o lovitura de maestru - am aruncat mingea într-un castron cu tapenade care, dacâ nu ştiţi, este o pasta uleioasa obţinută din măsline şi capere. Se împrăştie într-un mod spectaculos, toţi cei care se gâseau mai aproape de castron sfârşind într-o erupţie neagră.

Cred câ puteai auzi şi cum bâzâie musca. Mişcarea a meritat represaliile care au urmat a doua zi, căci, până în ziua de azi, de fiecare dată când iau în gură mingea preferată, toata lumea mâ priveşte cu infinit respect, demn de un campion. Şi dacâ nu aţi încercat până acum minge de tenis data prin tapenade, v-o recomand. Reţeta la comanda.

Fata din vecini

u mâ ruşinez uşor. Mă simt în largul meu în în

căperi aglomerate, relaxat cu străinii şi plin de graţie când primesc complimente. Exista o singura excepţie. „O, ia uita-te la Bâieţelu'! Parca e unul de-ai casei!“ De fiecare data când aud stupizenia asta, pe care - de altfel -am auzit-o de sute de ori, mi se zburleşte părul pe mine. întrebarea pe care mi-o pun este următoarea: care anume? Care anume sunt eu? Nu am cum să fiu Madame din cauza deosebirii de sex, aşa că nu pot decât să presupun că sunt comparat cu jumătatea cealaltă, iar ăsta nu este un compliment. Cealaltă jumătate este un tip admirabil din multe privinţe, un prinţ printre amatorii de drumeţii şi mânâ-spartâ când vine vremea mesei. Dar el va fi primul care va recunoaşte câ este miop, spân, câ nu ştie sâ îşi coordoneze mâinile şi picioarele, că nu ştie cum sâ procedeze cu iepurii şi că este predispus la lungi atacuri de lene. Cred câ acum mă cunoaşteţi destul de bine, ca să înţelegeţi de ce nu sar în sus de bucurie în faţa acestei comparaţii.

Cu toate acestea, e ceva adevăr în acea teorie conform căreia câinii şi stăpânii lor au în comun anumite defecte de personalitate, ba chiar şi anumite ticuri; toate acestea mi-au

devenit clare cu ocazia vizitei lui Sven, un miniatural suedez şi nesuferitul său corgi, Ingmar. Aici ar trebui să menţionez, înainte să se trezească cineva din Liga Suede Antidefâimare să demareze un amplu protest, că în ce-i priveşte pe suedezi nu am nimic de comentat. în ansamblu, sunt nişte oameni foarte plăcuţi şi fac nişte sendviş delicioase (cu o singură felie de pâine!).

In schimb, Sven este un monstru în toate, exceptând mărimea - agresiv, dictatorial, plin de importanţa, gălâgio şi înfumurat. Are picioarele extrem de scurte, cu toate acestea are un mers foarte ţanţoş. Acum, cei mai abili dintre dumneavoastră şi-au dat seama că această descriere, de la agresivitate la mersul ţanţoş, este perfect valabilă şi pentru corgi; ştim cu toţii că acesta este unul dintre eforturile nereuşite ale mamei natură. Şi să îi urmăreşti pe amândoi, Sven şi Ingmar, lătrând la unison şi mârunţind asfaltul unul lângă altul, ei asta era ceva cu totul bizar. Cred că şi cealaltă jumătate a observat asemănarea, deoarece atunci când a apărut cu un primitor pahar de votcă într-o mână şi biscuiţi pentru căţei în cealaltă, a ezitat pentru o miime de secundă, neştiind cui sâ-i dea paharul şi cui biscuiţii.

Dar mă iau cu vorba. Ceea ce am de gând să vă povestesc s-ar putea să vă şocheze niţel, având în vedere că este un fapt bine cunoscut că mie nu-mi plac nicicum câinii care operează la nivelul solului. N-am să tăgăduiesc asta -ţi se încurcă între picioare şi au tendinţa de a muşca - dar întotdeauna există excepţii; mintea îmi zbura din ce în ce mai des la micuţa pe care am întâlnit-o nu de mult, fata din vecini, da, cea cu bărbuţa drăgălaşă. Pe parcursul săptămânilor ce au urmat, dispăream oricând se ivea ocazia în

speranţa că voi găsi o soluţie la problema noastră de mai devreme. Căile dragostei sunt adesea presărate cu obstacole, aşa cum a descoperit şi pechinezul care s-a îndrăgostit lulea de o pernă, însă eu eram convins că ingeniozitatea va câştiga până la urmă.

Generalii şi hoţii cu experienţă îţi vor spune că recunoaşterea este cheia succesului; am petrecut multe ore ascuns în tufişul meu de pe coasta dealului din spatele fermei, notând cine pleacă şi cine vine, aşteptând cu răbdare acel moment juste. în fiecare dimineaţa exact aceleaşi lucruri: stăpâna casei îmi scotea iubita - Fifine era numele ei, dacă am auzit eu bine - la o plimbare pe câmpie, apoi o aducea înapoi şi o lega lângă uşa din dos. într-o zi m-am hotărât să testez sistemul de apărare şi, din tufişul meu, am emis un sunet ce se voia a fi însăşi chemarea iubirii. Fifine şi-a ciulit urechile, iar mie mi s-a părut că mi-a făcut o bezea; de-abia ajunsesem la jumătatea pantei, când brusc se deschise uşa casei şi dinăuntru apăru chiar întruchiparea râului, agitând un cuţit de măcelar către mine.

Şi o vreme am continuat în felul acesta; ieşirile mele spre Fifine erau în mod constant sabotate de ghionoaia din bucătărie. însă într-o zi s-a întâmplat ceva ce mi-a cam tăiat din ardoare şi atunci am început să mă gândesc că ar trebui să-mi încerc norocul în altă parte. Era cam pe la ora când sunt servite aperitivele, când proprietarul avea obiceiul să se odihnească la umbra unui copac, cu un pahar de ceva lângă el. Din când în când o dezlega pe Fifine şi stăteau liniştiţi unul lângă altul, contemplând apusul soarelui, deşi n-am să înţeleg vreodată de ce prefera să şadă la picioarele lui când mă putea avea pe mine. N-am să înţeleg niciodată femeile.

Acum n-ai loc de ele, ca în clipa următoare să-ţi comande să păstrezi distanţa. Cineva mi-a explicat că are ceva de-a face cu luna. Mă rog!

Şi, cum stăteau ei aşa sub copac, cine credeţi că a ieşit din casă? Cine altul decât profesorul Roussel de la academi de găini, însoţit de un căţel care părea mai degrabă descendentul unor rozătoare — solid, cu picioare scurte, cu botul îngust, ce mai, un tip respingător. Genul care e folosit în afişele de campanie antirabie. Era clar ca se cunoşteau de mai mult timp, căci amândoi bărbaţii se aşezară laolaltă cu o sticlă între ei, iar Fifine şi Grăsunul se jucau prin iarbă. Asta în sine a fost o lovitura pentru mine, dar ce a urmat este de nedescris.

Cei doi bărbaţi se doftoriceau alene, cufundaţi în conversaţia lor, astfel ca nu au observat ceea ce eu, din poziţia unde mâ găseam, vedeam clar ca lumina zilei. Fifine, care acum dădea semne câ e o uşuratică înfiptă, îl ademenea pe Grăsun de cealaltă parte a casei - alerga spre el, sărea peste el (nu era greu deloc), se rostogolea pe spate, apoi se îndepărta. O provocare grosolană de natura sexuală, nu văd cum altfel aş putea descrie comportamentul ei. Mai bine îl lua naibii de după gât şi îl ţâra după ea! Spectacolul m-a iritat teribil, dar ştiţi cum este când se petrece ceva oribil şi fascinant în acelaşi timp: nu poţi sâ te abţii.

Pudoarea mâ obliga să arunc un văl metaforic peste ceea ce a urmat; este suficient să spun că Fifine şi-a făcut de cap cu Grăsunul în spatele unei tufe de trandafiri, apoi s-a întors cuminte la picioarele stăpânului ei, arătând ca o îngeriţâ căzută din rai, nu alta! M-am întors acasâ întristat şi dezamăgit, cu visurile destrămate, cu inima sfărâmată. Spre

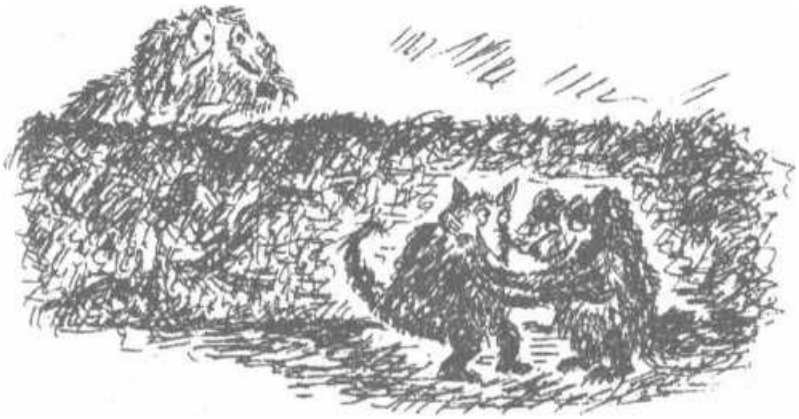

„Visuri destrămate"

norocul meu, am descoperit locul unde labradorul îngropase un os măricel, aşa că ziua nu a fost cu totul pierduta. Dar chiar şi aşa, am suferit un şoc emoţional şi, pe deasupra, rni-au fost confirmate toate concepţiile cu privire la căţeii cu picioare scurte. Daca vreţi părerea mea, ei sunt sclavii plăcerii imediate, le lipseşte discernământul. Aşadar, am tăiat-o pe Fifine de pe lista viitoarelor mele atracţii şi m-am decis sâ-mi caut o pereche mai potrivita, poate una din surorile dobermann pe care le zăresc duminica dimineaţa prin pâdure. Sau poate amândouă. Nu sunt egoist.

Eram în plină toamnă când mi-am adus aminte de Fifine, şi ce mod neplăcut de a-mi aduce aminte! Inedit, dar aveam o seară liberă, fără niciun angajament în societate, eram en familie — focul ardea vesel în cămin, cina se prefigura în bucătărie, cele două căţele sforăiau uşor în coşurile lor - când, deodată, se auzi un ciocănit la uşă. Conducerii

nu-i plac întreruperile neanunţate când e ora mesei; întotdeauna există o rezervă când vine vorba de un musafir nepoftit. Madame dă ochii peste cap, cealaltă jumătate striveşte câteva blesteme printre dinţi; au fost cazuri când s-au ascuns amândoi în dormitor, prefâcându-se câ nu-s acasa. Dar ciocanitul persistă şi cealaltă jumâtate fu trimisă în misiune de alungare a vizitatorului.

A eşuat lamentabil, ca de obicei - mi-e teamă că-i lipseşte instinctul de ucigaş când vine vorba de pragul casei;

de multe ori m-am gândit să-l învăţ sâ muşte. Când şi-a făcut din nou apariţia, era urmat de o figura cunoscuta: stâpânul lui Fifine - cu şapca în mână - care, când dădu cu ochii de mine, aşezat lângă foc, se înnegri la faţă de supărare. [1]

Nici nu s-a prezentat bine, un anume Monsieur Poilu, câ a început sâ turuie frenetic, agitând şapca în direcţia mea, jucând o adevărata scenă dramatică, având atitudinea unui om faţâ de care s-a comis o mare nedreptate.

- Draga mea Fifine, zise el, care este ca o fiicâ pentru mine - eu şi Madame nefiind binecuvântaţi cu vreun copil - . a fost pângărita, violata, i-a fost răpită inocenţa. E grea cu pui şi îl vâd în aceasta încăpere pe ticălosul responsabil pentru acestea.

Şi, în caz că nu a fost îndeajuns de elocvent, a marşâluit până în faţa mea şi m-a arătat cu degetul, un deget tremurător din cauza pasiunii cu care se lansase în discurs.

- El este fiara, şi uitaţi-1 ce mare e! Numai gândul că bruta asta şi micuţa mea Fifine, neajutorata mea Fifine, ah, quelle horreur, viaţa i-e distrusa... pe deasupra nevastâ-mea e în stare de şoc; deja am avut o vizită costisitoare din partea doctorului... o familie întreagă adusă pe culmile disperării...

Se opri ca să tragă aer în piept, în timp ce eu reflectam amar la nedreptăţile lumii âsteia. Nu numai că nu aveam nicio vină - nu că n-aş fi încercat - dar eu chiar fusesem martorul abominabilului act şi, dacă a fost răpită inocenţa cuiva, în niciun caz nu e vorba de cea a lui Fifine. A Grăsunului, poate. Derulând firul evenimentelor din seara de pomină, brusc m-am luminat. Fără îndoială, Poilu a auzit de la prietenul său, Roussel, despre afacerea cu găina la supraprеţ şi a văzut imediat ocazia de a stoarce ceva fonduri pentru plata veterinarului şi a pastilelor de migrenă ale nevesti-sii, din care sâ-i mai rămână şi de un ospăţ pe cinste. Cu alte cuvinte, un proces de paternitate. Poate consideraţi că aceasta este o concluzie cinică, dar eu ştiu cum le merge mintea oamenilor de teapa lui Poilu — pentru ei portofelul este unul dintre organele vitale.

Bineînţeles, conducerea nu avea de unde să ştie adevărul, şi ei, săracii, doar au stat şi l-au ascultat serioşi pe Poilu care se împiedica nervos prin cameră, cu mâna la frunte într-un gest melodramatic şi cu spume la gură, în timp ce îi dădea înainte cu spălarea păcatelor. Pentru o clipă, am crezut că va încheia prin a ne prezenta o factură, însă până la urmă râmase fără combustibil, cu privirea pironită asupra mea, pieptul umflându-i-se de emoţie în răstimpuri. Sau, poate, de sete. Tiradele au acest efect asupra oamenilor, observ eu.

De data aceasta conducerea nu a apelat la sticla tranchilizantă; au început să-i pună întrebări. A văzut actul în sine? Când a avut loc incidentul? Oare nu este posibil ca un alt câîne sâ fi comis crima?

Poilu se bâlbâi mai departe, lăsând impresia câ la momentul cu pricina el era în mijlocul acţiunii, înarmat cu un

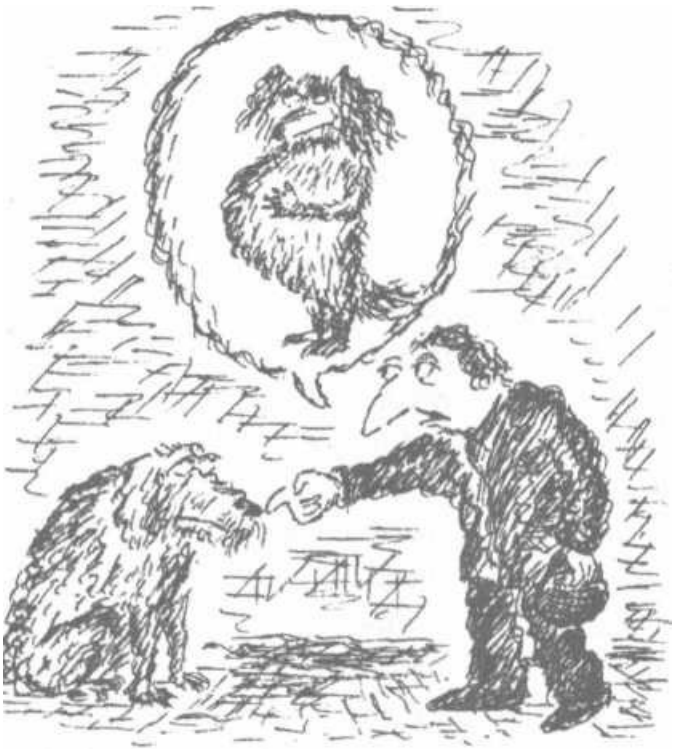

„Un proces de paternitate"

carneţel şi creion, notând cu grijă detaliile incriminatoare, însă tăcu greşeala de a se lega din nou de mărimea lui Filine; presupun că intenţiona astfel să provoace şi mai multă milă în rândurile publicului. într-un sfârşit, conducerea puse întrebarea pe care de mult aşteptam să o aud:

- Cât de mică este Fifîne?

- Ah, Fifîne este micuţă, o păpuşă, aşa dulcică este, şi aici Poilu descrise prin gesturi ceva nu mai mare decât un caras chinezesc de acvariu.

- In acest caz, zise conducerea, cum se poate să fi avut loc această nefericită legătură între ea şi câinele nostru?

După cum vedeţi, e un câine de talie mare, de câteva ori mărimea lui Fifine a dumneavoastră, de doua ori mai înalt ca ea, pe puţin. N-aş zice că sunt unele dintre cele mai propice circumstanţe.

Parcă mi-a citit gândurile, cad vâ aduceţi aminte cum am încercat în repetate rânduri sâ trec peste obstacolele naturale, fără mult noroc. „Asta i-a pus capac", mi-am zis eu. Ghem, set şi meci pentru echipa gazdâ, buna mea reputaţie reclădită şi Poilu expus ca escrocul ce este. Am căscat şi m-am întors pe partea cealaltă, convins că discuţia se încheia aici.

Dar Poilu nu se dădea dus. A cerut o cutie şi când cealaltă jumătate i-a adus din garaj o ladă goala de sticle de vin, a aşezat-o pe podea şi şi-a pus şapca deasupra.

- Acum, zise el, vâ rog fiţi amabil sâ aduceţi câinele lângă şapcă.

Nu ştiu care din noi a fost mai şocat, eu sau conducerea, dar s-au hotărât sâ-i urmeze îndemnul şi am fost plasat lângă cutia cu şapcă. îmi ajungea cam la nivelul pieptului, iar faptul acesta păru sâ îl înveselească teribil pe Poilu. A dat din cap de vreo două ori, a mormăit satisfăcut, dându-mi roata de câteva ori:

- Exact aşa cum credeam, anunţă el triumfător. închi-puiţi-vâ câ şapca mea o reprezintă pe micuţa Fifine. Observaţi că acum ea a ajuns la o înălţime comparabilă cu aceea a câinelui dumneavoastră şi, dacă ar fi puţin mai sus, orice e posibil. Da, repeta, exact aşa cum am crezut. Aşa s-a întâmplat.

Nu-mi venea sâ-mi cred urechilor. Până şi conducerea mai avea niţel şi bufnea în râs. Ne aşteptam ca Poilu sâ înceapă să jure pe ochii din cap că m-a văzut la el în curte, cărând o cutie goală sau o scăriţă, sau poate o macara mai mică; sunt convins că asta ar fi fost continuarea firească a discuţiei, când Madame îşi aduse aminte deodată că are un roti de porc la cuptor. în general, ea este o femeie echilibrată, dar, când e în joc mâncarea pe care o găteşte se prea poate sâ-i sară ţandăra:

- O mare gogomănie, decretă ea şi se îndreptă către bucătărie, fără a mai lăsa loc de replică, lăsându-i pe Poilu şi pe cealaltă jumătate să facă feţe-feţe.

Au trecut vreo cinci minute de ceartă între cei doi, când Poilu realiză că trecuse ora lui de culcare şi că în seara asta nu prea avea şanse să încaseze un cec.

- Am eu grijă să nu se termine aşa, ameninţă el. O să mai auziţi de mine!

Şi cu asta, îşi îndepărtă cârlionţii de pe ochi, îşi recuperâ şapca şi dus a fost.

N-am mai auzit de el, dintr-un motiv foarte simplu. Fifme a fătat până la urmă o mână de creaturi mititele cărora numai o mamă oarbă le putea arăta afecţiune. I-am văzut într-o zi când ieşisem la plimbare cu jumătatea cealaltă -nişte năpârstoci gri, cu burtici ca nişte pepeni, picioare scurte-scurte de tot, copii fidele ale tatălui lor. Caz închis.

Numai după miros şi vei cunoaşte...

ncepe din nou tărăboiul. Se pare că este obligatoriu

să avem o serată, un dineu, o petrecere cu oameni cultivaţi, sofisticaţi, care pe tot parcursul serii vor arunca în stânga şi-n dreapta cu epigrame, ţinând în suspensie mingea conversaţională. Cel puţin, asta este teoria optimista. Vom vedea.

între timp, conducerea arată semne clare de panică, aşa cum se întâmpla adesea; privindu-i cum fac ultimele pregătiri, mâ determina sâ mă gândesc de douâ ori înainte de a ridica în slâvi plăcerile ospitalităţii. Cealaltă jumătate aduce din pivniţă o cantitate impresionanta de vin, amuzându-se indiscret pe seama efectelor pe care le va avea asupra celor care-1 vor bea. Asta o scoate din sărite pe Madame, care acum a intrat pe ultima sută de metri cu un souffle, şi ea îi reaminteşte că toţi cei despre care vorbeşte pe la spate sunt chiar bunii lor prieteni. Cealaltă jumătate pufneşte, sare ca ars şi îi răspunde câ îşi doreşte de multa vreme sâ întâlnească un pocâit. Madame ripostează, şi tot aşa. In ce priveşte bucătăria, îmi este foarte clar că sunt în plus. Picioare

peste tot unde te întorci, iar eu le găsesc teribil de ameninţătoare. M-am retras în grădină să meditez în linişte.

De ce oare mănâncă oamenii în grup? Şi când începe obiceiul acesta? Când sunt mici, nu par să mănânce toţi grămadă - un mare avantaj al bebeluşilor. Bebeluşul tinde să mănânce singur şi face o mizerie de nedescris, aşa că întotdeauna pică şi pentru alde noi câte ceva. Cu excepţia acestui beneficiu, tind sâ-i dau dreptate lui W.C. Fields. Când a fost întrebat cum îi plac copiii, a răspuns nonşalant: „Fierţi". Bravo lui! Bebeluşii sunt, în mare, doar nişte maimuţici imprevizibile, tot timpul te trag de mustăţi sau încearcă să-ţi deşurubeze urechile; cu toate acestea, eu aleg să le trec cu vederea lipsurile în momentul în care începe să plouă cu câmiţâ pasată.

Din fericire, în seara aceasta nu vom avea invitaţi bebeluşi. îţi poţi da seama de asta după aranjamentul mobilei prin casâ. Când casa este despuiata, aducând mai mult cu o salâ de operaţii, poţi sa fii sigur ca vine un bebe în vizita. Şi cum în asta seară casa este intacta, e clar câ vin numai adulţi. Şi aceştia sunt periculoşi, în felul lor, dar sunt ceva mai previzibili.

îndrăznesc să spun că, o data ce băutura îşi va face efectul, ne vom confrunta cu obişnuita grădina zoo - sporovăială asurzitoare, picioare zburând pe sub masă într-un abandon lipsit de griji, remarce scandaloase despre prieteni apropiaţi, dar absenţi de data aceasta şi doar câteva firimituri lâsate să cadă sub masâ pentru minoritatea muta. Şi când te gândeşti că unii oameni consideră dineurile una dintre cele mai mari plăceri ale lumii civilizate! Ţineţi cont însă ca aceiaşi

oameni votează şi se înscriu la ore de aerobică, aşa că vă daţi seama că sunt niţel duşi, le cam lipseşte o doagă.

Eh, asta e! Toate sunt trecătoare pe lumea asta, însă întotdeauna avem post-mortemul. Conform tradiţiei, avem parte de el în bucătărie, în mijlocul rămăşiţelor, unde eu şi ceilalţi câini ne strângem laolaltă să ne bucurăm de resturile festinului şi de comentariile genialelor noastre gazde, în timp ce numără sticlele golite şi se jură pe ce au mai sfânl că nu vor mai repeta figura.

Am trăit şi momente antologice, asta cu siguranţă. Drame exaltate, comedii josnice, lacrimi şi abuzuri verbale, recriminări şi remuşcâri; o singură dată am avut parte şi de violenţă fizică. Uitaţi ce s-a întâmplat...

Doamna Franklin, o americancă formidabilă care ne vizitează o dată pe an, trecând pe la noi în drum spre Cap d'Antibes, a cerut să întâlnească un localnic get-beget, un homme du coin, un băştinaş în came şi oase. Aici apar ceva dificultăţi, căci vara toţi localnicii adevăraţi şi cu ceva minte la cap stau ascunşi în casele lor sau dispar undeva, unde e răcoare şi umezeală, cum ar fi Scoţia, unde sunt liberi să poarte haine ciudate fără să atragă astfel comentariile cuiva. Conducerea a căutat mult până au reuşit sâ-1 convingă pe Raoul, activistul politic, să se coboare de pe baricadele din Avignon şi să ne onoreze masa cu prezenţa sa necioplitâ.

Intr-o mică măsură, acesta era un sacrificiu pentru cei din conducere, pentru că nici Madame şi nici cealaltă jumătate nu-1 aveau la inimă pe Raoul, care avea o dispoziţie ţepoasa, la fel ca bărbia, şi un gâtlej fără fund. Problema era că nu prea aveau de ales, iar Raoul e un băştinaş autentic (şi nu obosea niciodată să o spună tuturor). Nu numai asta, dar el era şi un vajnic apărător al integrităţii moştenirii franceze (care, în opinia mea, constă în mare parte din muzee, gesticulări exagerate din mâini şi ample ghiftuieli organizate la nivel naţional). în orice caz, Raoul a fost de acord să se îmbrace cu jacheta de piele cea mai puţin murdară şi să dea curs invitaţiei, iar doamna Franklin, gătită cu cea mai bună rochie înflorată a ei, a fost nemaipomenit de încântată.

Pe timpul cinei au fost amândoi exemple de diplomaţie, urmărindu-şi unul altuia subtilităţile, dovedind un interes profund pentru opinia celuilalt legată de preţul cantalupilor şi moda asta nouă cu şapca întoarsă pe cap cu viziera la spate; seara părea pierdută în atâta politeţe. Dar când gazda noastră — pe care eu, unul, îl suspectez că stârneşte zâzanie numai ca să nu se plictisească - le-a turnat coniac pe gât şi a menţionat în treacăt de Euro Disney, au început să zboare fulgii.

Raoul aproape că se înecă sorbind din păhărel:

- Quelle horreur! Cultura franceză, nestemata cea mai de preţ din coroana civilizaţiei, este înjosită de invenţiile americane lipsite de gust — le Coca-Cola, Ies Big Mac — şi acum şi de acest incredibil Mickey Mouse, cu urechile lui lăbărţate cu tot. De Gaulle nu ar fi permis în veci o asemenea vulgaritate pe pământ francez.

- Prostii! zise doamna F. Euro Disney n-are nimic vulgar. Şi încă un lucru, adăugă ea, umplându-şi paharul, toate instalaţiile de apa funcţionează perfect la Euro Disney, ceea ce nu poate fi spus şi despre restul Franţei.

Ei bine, ai fi crezut câ femeia a sugerat ca Monsieur Mickey să-şi facâ sediul în Palatul Elysee. Nu ştiu dacă Raoul avea vreun strămoş instalator, dar referinţa la funcţionarea instalaţiilor i-a tâiat maioneza. S-a ridicat în

picioare şi a lovit cu pumnul în masă, apoi s-a lansat într-o diatribă de gradul 10 pe tema influenţei negative a Americ" de la guma de mestecat la Sylvester Stallone (ambii extrem de populari în Franţa, asta ca o paranteză). Dar făcu greşeai, să meargă mai departe, dând din mâini în stil pur franţuzesc, împrăştiind coniac partout, şi legându-se de aspectul doamnei Franklin:

- Uită-te la rochia ta, cucoană, zise el încreţindu-şi buza de sus, la asta mă refer când zic vulgaritate americană.

Bineînţeles, a mers prea departe, dar Raoul, în general, depăşeşte orice limită, tocmai de aceea nu e aşa cerut pe piaţa dineurilor.

Dar, cum spuneam, asta a pus capac. Doamna Franklin se ridica de pe scaun şi făcu înconjurul mesei cât ai clipi, mişcându-se nemaipomenit de rapid pentru o femeie de vârsta ei, şi îi aplică un pumn direct în nas, cu tot cu geantă, j Probabil că geanta conţinea ceva greutăţi, bijuterii pentru week-end, poate, sau cinci tuburi de spray paralizant, pentru < ca imediat ţâşni şi sângele. Asta păru să o încurajeze, aşa câ-1 alergă pe Raoul afară din casă, urlând războinic în urma lui, neostoită până nu-1 anihila.

Şi ce credeţi că au făcut membrii publicului nostru cultivat şi sofisticat în tot acest răstimp? Absolut nimic, ceea ce mă face să conchid că acelaşi principiu se aplică şi la câini, şi la oameni: să nu intervii niciodată într-o diferenţă de opinie. Cel care încearcă să intervină se alege cu ! muşcaturi din ambele părţi.

Din acest exemplu vă veţi da seama că, uneori, într-o societatâ multirasialâ, dineurile nu trec netulburate de vreo

diversiune neanunţată; sper ca participanţii din astă-seară sunt un grup vioi.

îi aud sosind chiar acum, făcând mult zgomot înainte de a ajunge în casă. Aţi auzit măgari în timpul sezonului de împerechere, probabil: răgete şi tropăituri, de nu te auzi gândind. E aproape la fel de râu. Şi ce este şi mai rău, invitaţii trec pe lângă mine fără să-mi acorde măcar un cuvânt în semn de salut. Presupun că sunt prea disperaţi după o băutură. Mă duc după ei, cântărind poşetele doamnelor din ochi pentru a descoperi cea mai bună armă de atac, şi urmăresc dansul ritual care precedă întotdeauna afacerile serioase.

încă mi se pare neobişnuit. Bărbaţii îşi strâng mâna, iar femeile se sărută pe obraz, dar niciodată nu au ceea ce eu numesc un contact fizic cu adevărat informativ. Unii se îndoaie de şale, alţii se ridică şi se lasă la loc, dar eforturile lor nici măcar nu se apropie de ce am eu în minte. Schimburile lor nu au substanţa, nu au consistenţa. Cum poţi spera să obţii o informaţie interesantă la o distanţă cale de-o strângere de mână sau de la scurtul contact cu cercelul din ureche?

Pe de altă parte, metodele mele de salut sunt de-a dreptul cordiale sau cel puţin aşa îmi place mie să cred, şi foarte deschise. Când mă apropii, dau viguros din coadă. Aceasta pentru a linişti spiritele mai timide din fire, inducând o tentă imediată de bonomie, pregătind calea pentru un salut mult mai intim - o adulmecare rapidă a ariei centrale a invitatului. Aici ar trebui să adaug că înălţimea mea îmi permite să realizez acest lucru fără acel ţopăit pe care câinii de talie

„Metodele mele de salut"

mica sunt obligaţi sâ-1 execute. Sunt sigur că i-aţi admirat şi dumneavoastră, sâltând ca nişte mingiuţe îmblănite.

Şi iata-ne, bot la... ştiţi dumneavoastră! Doamnele icnesc şi se impacientează, iar domnii încearcă bârbateşte sa trateze întâlnirea ca pe o altă faţeta a vieţii la ţară. „Băieţii tot băieţi rămân“, zic ei. Sau, cu o urmă de neîncredere în glas: „Muşcâ?“

Trebuie sâ spun ca din când în când am fost tentat sâ îmi înfig colţii, în special când ma striga Rover sau îmi toama gin în cap, dar până acum am reuşit, cu succes, sâ mâ abţin. Dar va veni o zi... Până şi eu am limitele mele.

Această investigaţie nu durează mai mult de câteva i secunde, dar pentru cei ca mine, mândru posesor al unui nas

antrenat, ea este revelatoare şi constituie o foarte bună apreciere a diferenţelor de etnie. în seara asta, în drumurile mele, găsesc că avem invitaţi suspecţi din mai multe ţâri şi este extrem de interesant cum buchetul personal al fiecăruia se conformează cu stereotipul naţiei din care se trage.

Iatâ-1 pe Jeremy, englezul, încadrat perfect în profdul ţârii sale. Miroase a umed, cu o aluzie de sherry şi o undă reziduală de tweed şi şampon antimătreaţă. în ciuda temperaturii potrivite a

aerului, Jeremy poartă nişte pantaloni groşi, care mă duc cu gândul la toamnă şi la vânătoare de vulpi. îmi spune „dragă băiete", şi pare dezamăgit când îmi retrag nasul pentru a trece mai departe.

Jules şi Jim, negustorii de antichităţi din satul vecin, se agită în maniera lor tipic franţuzească. Ca majoritatea compatrioţilor noştri, duhnesc, nu alta: parfumul tare de eau-de-Cologne amestecându-se cu efectele secundare ale unui prânz asezonat ca atare. Usturoi, fireşte, ajutat considerabil de anşoa şi piper, şi un iz palid de anason şi lemn-dulce rămas de la micul dejun, când mai mult ca sigur au servit pastis[1]. O combinaţie care mă face sâ strănut direct pe espadrilele lor albe.

Tânăra Linda şi sora ei, Erica din Washington, mirosind cum miros toţi americanii. îmi aduc aminte de nişte cămăşi proaspăt spălate cu care m-am jucat odată. Se simte chiar şi o boare de apă de gură. Nu stau mult pe lângă americani, din pricina obsesiei lor pentru curăţenie. în plus, am sentimentul că mulţi dintre ei mă privesc ca pe o sursă de microbi.

Şi iată, în final, ajungem la venerabilul Angus, vechi prieten al conducerii, venit tocmai din vestul tărâmurilor

înalte ale Scoţiei. Trăiesc cu speranţa că într-o bună zi Angus o să se arate în toată splendoarea kiltului său, ceea ce ar fi o experienţă inedită pentru amândoi. în astâ-searâ, din păcate, scoţianul este dichisit în pantaloni de catifea reiată şi miroase, ca întotdeauna, a lire, whisky, terieri Border şi scrum de trabuc.

V-am prezentat pe scurt personajele acestei seri. Oare se vor bate cap în cap şi vor readuce la viaţă vechile tradiţii ale asaltului verbal? Sper din toată inima, pentru că am realizaţi că, atunci când clocoteşte pasiunea, mâinile îşi pierd din control, iar - ca urmare - mâncarea are tendinţa de a aluneca! de pe masă.

Până la urmă, după ce se întreţin la discuţii o oră sau poate mai mult, Madame sună goarna şi musafirii se aşazâ j la masă. înainte să mă alătur lor, am grijă de micuţele canapes pe care un spirit generos le-a lăsat pentru mine pe o măsuţă şi reflectez la diversitatea aromatică a populaţiei j lumii. Abia aştept să întâlnesc un australian!

1

Pastis, băutură tradiţională produsă în Provence

Pozând pentru autoportret

amenii au foarte multe obiceiuri cel puţin ciudate

- ţin regim, le place să danseze dansuri de societate, colecţionează timbre şi au o încredere înduioşătoare în bursa de valori, asta ca să enumăr doar câteva - dar unul dintre cele mai ciudate lucruri este că sunt foarte reticenţi în a profita de bucuriile unei plimbări. Cel puţin o dată pe zi, conducerea şi cu mine purcedem la drum în căutarea aventurii prin pădure. Foarte drăguţ din partea lor că s-au gândit la mine, deşi uneori aş fi teribil de fericit să stau întins în faţa focului din cămin. Dar lor se pare că le face plăcere, aşa că mă arăt şi eu dornic. Pădurea e mare şi n-aş vrea să se piardă pe-acolo.

Dar ceea ce mă surprinde, chiar şi după atâţia ani, este lipsa lor de iniţiativă. Tot ce fac este să-şi târâie picioarele de ici până colea - nu adulmecă, nu se tăvălesc prin iarbă, nu fug după găini, nu se opresc să ude copacii, nu execută înmormântări rituale, nu atacă vieţuitoarele şi aşa speriate, nu sapă în pământ şi în niciun caz n-ai sâ-i vezi sărind din stâncă-n stâncă. Eu încerc să îi încurajez prin puterea exemplului, dar ei sunt încăpăţânaţi şi rezistă încercărilor

mele de a-i antrena. Bineînţeles, poate la mijloc e şi vârsta. Oamenii îşi mai schimba părul, dar năravul ba.

Şi cum spuneam, ieşiserăm într-una dintre excursiile noastre, când o întâmplare a dus pentru mine la o carieră scurta în lumea artelor. Să vă fie învăţătura de minte că nicio faptă bună nu rămâne nepedepsită!

Ne plimbam pe dealurile care înconjurau satul, conducerea abia târându-se în spatele meu, ca de obicei, când am auzit ceva mişcând şi, sperând să fie un iepure, am năvălit în tufişuri să investighez. Spre marea mea dezamăgire am dat peste o siluetă omenească şi încă una cunoscută mie. Era Eloise, artista, plutind prin poieniţe ca o boare de mai, fotografiind beţigaşe şi rămurele. Era îmbrăcată cu hainele ei largi, de pictoriţă, în picioare avea nişte sandale cu barete dintr-un material mai potrivit pentru draperii, cu o curea de aparat asortata şi o pălărie interesantă. Fără îndoială, îşi căuta inspiraţia care, din câte ştiu, o ocolea de câţiva ani buni. M-a salutat cu un chiot de bucurie.

- Ooo, c’est magnifique, zise ea. Stai aşa cum eşti, nu te mişca; parcă ai fi dintr-un tablou de Vameşul Rousseau[1]. Aşa sauvage[2].

Şi, acestea fiind zise, îmi făcu o poză. îmi atârna pe o ureche un fir de verdeaţă şi cred că ăsta a fost declanşatorul. Artiştii sunt greu de-nţeles, victime ale propriilor năzăriri.

Conducerea apăru şi ea cu greu prin tufele verzi; ei şi Eloise se îmbrăţişară şi îşi strânseră mâinile, de parcă nu s-au văzut de ani de zile. în realitate, Eloise este tot timpul

la noi, probabil ca sâ verifice dacă nu cumva şi-a lăsat muza pe acolo, printr-un colţ stingher, dar când prietenii întâlnesc pe neaşteptate, tind sâ facă o sărbătoare din ast Nu mă întrebaţi de ce! Dar sâ revin: mă pregăteam sâ pl după un miros interesant - cred că era o vulpe sau poate» bătrânul Roussel - când m-am oprit locului, auzind ce le spunea Eloise alor mei.

Ideea îi venise din senin, zise ea, respirând emoţiona când m-a văzut sărind din tufişuri. Era o întrezărire a un idei geniale, un spasm orbitor de inspiraţie; brusc, se făcu lumină în negură, şi acum calea îi era foarte clară.

Conducerea aprobă discret şi se mutară politicos de pe-un picior pe altul, dar îmi dădeam seama că sunt la fel de în ceaţă ca mine. Eloise însă continuă, explicându-le intenţiil Acum, trebuie sâ vă spun că Eloise nu se prea pricepe la explicaţii, aşa că vă redau interpretarea prescurtată a celor zece minute de nonsens care au urmat. Se pare că plânuis o serie de lucrări în acuarelă având drept subiect pânzele de păianjen - de unde ne dăm seama la ce-i folosea aparat de fotografiat şi vânarea râmurelelor, material de studiu ■ dar din nu se ştie ce motive nu avansa deloc. Şi nici nu va avansa vreodată, dacă e sâ fim cinstiţi. Eloise este ceea ce s-ar putea numi un artist promiţător, nu un pictor cu experienţă. Părerea mea e că e mai bine aşa; este mai fericită.

Orele par mai scurte, aşa că viaţa socială nu are de suferit.

Insă acum, în urma revelaţiei din tufiş, Eloise s-a hotărât sâ abandoneze proiectul cu pânzele de păianjen, sâ renunţe la acuarele şi sâ treacă la ulei pe pânză — „oasele şi sângele artistului matur“, zicea ea. Trebuie să o cunoaşteţi în persoană ca sâ puteţi aprecia umorul involuntar al acestei

remarce, dar exact aşa a zis. Conducerea continuă sâ aprobe din cap şi sâ se legene, păstrând nişte expresii serioase pe chip, aşteptând răbdători ca micul discurs sâ îi lase în pace pe Cezanne şi pe Picasso şi sâ ajungă la subiect.

După vreo câteva disertaţii despre fovism şi influenţa absintului asupra lucrărilor lui van Gogh, doamna noastră a paletei şi-a expus, în sfârşit, planul. Dorea să creeze o capodopera, un studiu în mărime naturală cu regele junglei sărind dintr-un tufiş, întruchiparea naturii în splendoarea ei neîmblânzită. Ei bine, de obicei prind repede firul conversaţiei, însă mă simt nevoit să recunosc că mi-a luat câteva secunde sâ realizez despre ce turuia artista. Voia sâ îmi facă portretul.

Aici intervenirâ o sumedenie de emoţii. Pe de o parte era recunoaşterea calităţilor mele eroice, şansa de a fi imortalizat şi poate câteva oase de ros drept răcoritoare pentru model. Pe de altă parte aveam îndoieli în privinţa pictorului. Am auzit-o pe femeia aceasta admiţând că în fiecare dimineaţă se loveşte de probleme artistice serioase în ce priveşte alegerea rujului potrivit, aşa că vă puteţi închipui ce era în sufletul meu. Ani la rândul vom pierde vremea în atelierul artistei, viaţa va trece pe lângă mine şi, când portretul va fi gata, într-un sfârşit - asta dacă va fi început vreodată - aş fi destul de bătrân pentru a avea nevoie de o asistenta care să-mi ridice piciorul.

Conducerea nu era chinuită de asemenea temeri. Cred că se gândeau că portretul meu ar putea ajunge la Luvru, chiar lângă medievalii heruvimi pe care toată lumea pare sâ-i admire. Băieţelul

lor, bot în bot cu şcoala clasicilor. Ideea li s-a părut nemaipomenita. Entuziasmul e o chestie

„Şansa de a fi imortalizat*

extrem de periculoasă, mai ales dacă o implică şi pe Eloise. Anticipez.

Conferinţa din pădure a ajuns la final; Eloise se grăbi să plece în căutarea trusei ei de portretistâ, iar conducerea râmase pe loc, speculând optimişti pe marginea datei de livrare a marii capodopere. Pronosticul meu era de optsprezece luni, şi asta numai pentru achiziţionarea materialelor, aşa. că în zilele ce au urmat nu m-am mai gândit la această întâmplare. Eram atât de sigur că nu se va fructifica niciodată

şi, pe deasupra, mă simţeam chiar uşurat. Nu sunt făcut pentru natură statică.

Ah, niciunul dintre noi nu este infailibil. Spre marea mea surpriză, m-am înşelat amarnic: o săptămână mai târziu, Eloise ne-a sunat pentru a ne informa că totul este pregătit pentru prima şedinţa. Nu eram deloc încântat de acest prospect, căci deja îmi făcusem planuri pentru ziua respectivă şi, după cum am mai spus, aveam îndoieli serioase legate de proiect. Dar conducerea era într-o stare de entuziasm feroce, de dragul lor, aşa că, a trebuit să cooperez. După câteva mici retuşuri şi o periere serioasă a mustăţilor, am fost livrat la uşa construcţiei pe care Eloise o numeşte atelier.

La Eloise, în fundul grădinii, se găseşte o clădire lungă, îngustă, transformata în atelier - destul de recent, judecând după miros - dintr-un vechi şopron pentru capre. Şi în pragul uşii stătea replica modernă la Stubbs şi Rembrandt, înţolită în camuflaj din cap până în picioare.

Sandalele, hainele largi şi pălăria pleoştită dispăruseră, duse erau zilele în care încerca acuarela. Aceasta era o Eloise nouă, dedicată artei ei, îmbrăcată în ceea ce părea a fi o salopetă şi purtând cizme de sudor, având o bandană stacojie pe cap.

Mă conduse înăuntru, turuind întruna ca de la artist la model, gata să se îmbarce într-un proiect pentru mai mare glorificare a imaginii pictate, în timp ce eu făceam un tur de recunoaştere. N-am mai fost în atelierul unui artist până acum; totul era nou pentru mine. în mijlocul camerei, o pânză imensă stătea sprijinită pe un şevalet. Lângă ea se găsea o masă lungă pe care se odihneau tuburi de culoare, câni cu pensule de diverse mărimi şi texturi, palete de culoare şi - indispensabil oricărui artist - un telefon. în faţa şevaletului era amplasată o construcţie, cea mai bună descriere fiind „grotă artificială".

Nişte pietroaie aranjate cu gust pentru a forma o bază asimetrică, cu o varietate de arbuşti pe moarte bine înfipţi printre ele. Dacă ai o imaginaţie bogată şi nu priveşti scena cu un ochi prea critic, ai recunoaşte asemănarea vagă cu natura, dar pe mine mă lăsa rece. Totuşi, am observat că pe una dintre pietre fuseseră puşi nişte biscuiţi, aşa că m-am ocupat de ei în timp ce Eloise dădea un telefon. Apoi urmă un alt telefon. Şi încă unul. De fiecare dată aceeaşi poveste, îşi suna prietenii ca să îi roage să nu o deranjeze - ironic, având în vedere talentul ei de a se întrerupe din orice. Dar îi informa pe toţi că demarase un proiect important, ea, artista în chinurile facerii, aşadar, fără contact cu exteriorul şi tot aşa. M-am întrebat cum de au reuşit marii maeştri în lipsa telefonului. Probabil, trimiteau emisari peste tot.

îmi cam pierdusem răbdarea şi eram mai convins ca niciodată că natura mea îndatoritoare mă împinsese spre o cură imensă de plictiseală. Mai ţineţi minte ce v-am spus despre faptele bune? Nu există îndoiala, plăteşti pentru fiecare faptă bună şi, cum mă uitam afară pe geamul atelierului, în acompaniamentul unui nou apel telefonic, aproape că regretam că m-am născut cu un chip aşa distins. N-am nicio problemă cu artiştii care suferă pentru arta lor, dar să ne lase pe noi, modelele, în pace!

Până la urmă Eloise puse receptorul în furcă şi începu bătălia. Mă instala în grota miniaturală şi operă numeroase ajustări înainte să reuşească să-mi găsească o poziţie extrem de inconfortabilă. Aceasta era poza mea, m-a lămurit ea, şi n-aveam voie să mă mişc (ce dacă aveam un colţ de piatră

înfipt în coapsă?). Făcu un pas înapoi, întinse braţul drept şi făcu nişte scamatorii cu degetul mare, privindu-mâ gânditoare printre gene, în maniera lui Degas când încerca să perceapă perspectivele. Dar nu. Nu era bine aşa. Lipsea totuşi ceva. Mi s-a permis să iau o scurtă pauză, în timp ce Eloise dispăru în grădină să caute acel ceva.

Se întoarse triumfătoare, cu braţele pline de buruieni. Horticultura nu este una dintre pasiunile mele, aşa că nu vă pot spune plantele pe nume, dar sunt sigur că ştiţi despre ce vorbesc. Plante agăţătoare, îşi întind cârceii pe ce apucă şi se prind de tine ca nişte scaieţi. E o întreagă filozofie să le dai jos de pe tine, aşa că nu vă atingeţi de ele dacă aveţi minte. Bineînţeles, Eloise nu intră în această categorie.

Se apucă să-mi pună în cap lanţurile vii, bombănind ceva despre o ghirlandă verde care ar

completa efectul. M-am simţit ca naiba, cum să mă simt dacă femeia mă deghizase în tufiş?! însă Eloise era convinsă că progresăm, astfel că mă împinse la loc pe piatra colţuroasă, însoţind gestul de exclamaţii de încântare artistică. „Da, zise ea, da. Acum văd, capul acesta maiestuos încadrat de simbolul fertilităţii. Superbe.“

Eu, unul, nu vedeam mai nimic prin foliajul ce-mi acoperea faţa şi cred că acesta a fost cauza accidentului. Nu a fost un caz de răutate premeditata, în ciuda declaraţiilor ei de mai târziu.

Până în acest moment, cu tot entuziasmul, nicio picătură de culoare nu a ieşit din vreun tub. Acum eram într-o postura inconfortabilă la ambele capete, pe trei sferturi orb, ca să nu mai zic că îmi pierdusem răbdarea de tot. Ei, şi tocmai acum se găsi telefonul să sune!

Credeţi că Picasso ar fi răspuns? Bineînţeles că nu. Eloise? Bineînţeles că da. Am auzit pe cineva spunând -dureros, ştiu, dar adevărul este dureros de obicei - că ar fi nevoie de un chirurg să-i dezlipească receptoml de ureche; artista se lansase într-o discuţie detaliată despre beneficiile liposucţiei cu una dintre prietenele ei bulimice, când m-am hotărât că mi-a ajuns. M-am ridicat din patul meu de fachir şi m-am îndreptat spre uşă, cu intenţia de a mă sustrage dintre scaieţi. Din păcate, nevăzând bine, m-am ciocnit de şevalet, pânza mi-a căzut în cap şi o combinaţie de instinct şi iritare m-a făcut să ripostez.

A fost momentul în care m-am simţit răzbunat. Nu ştiu j dacă aţi avut vreodată motive să atacaţi o pânză de doi pe doi, dar dacă simţiţi ca vă cuprinde o tristeţe infinita, nu vă recomand procedura. Se rupe extrem de uşor şi nu există i nicio şansă să vă răniţi. Am sărit pe ea ca un tigru până ; când n-a mai rămas nimic decât bucăţele de pânză şi ' fragmente de cadru, iar pe fundal o Eloise isterică relatând ; toată tărăşenia la telefon. „S-a transformat într-un ucigaş, j munca mea este distrusa, mi-e teamă pentru viaţa mea, j cheamă poliţia..."

Ar trebui să menţionez că artista îngrozită se urcase ' între timp pe masă, călcând în picioare tuburile de albastru- i verzui şi roşu Tizian, care rupserâ sigiliul şi mâ împroşcarâ ? cu vopsea.

Sunt convins că aţi ghicit urmarea. Un apel de urgenţă i-a adus pe cei din conducere la atelier. S-au grăbit să-mi ! sară în ajutor şi ţin minte că a fost prima dată când i-am v văzut afişând grimase îngrozite. Eram decorat cu buruieni { şi bucăţele de pânză, multicolor îmbrobonat cu vopseluri,

„Momentul în care m-am simţit răzbunat

zgâriind uşa ca să scap, cu Eloise pe masă strângând telefonul la piept, gata să dea ochii peste cap. Nu mă aflam în cea mai buna poziţie pentru a aprecia la adevărata valoare priveliştea oferită, dar cred că aş fi găsit câţiva care să plătească bilet.

Finalul a fost tragic pentru noi toţi. Conducerea a promis un cec care să compenseze dezastrul general. Eu am fost supus unei sesiuni oribile cu foarfecele şi nişte soluţie de curăţat vopselele. Eloise se pare că a fost în şoc luni în şir după aceea, cel puţin aşa susţinea ea. Cam atât cu arta. Dacă vreţi opinia mea, nu merită toată agitaţia.

1

Le Douanier Rousseau, pe numele său adevărat Henri Rousseau, pictor francez postimpresionist (1844-1910)

- Sauvage, sălbatic (fi.)

Note despre specia umană

hiar dacă aş ajunge la venerabila vârstă de

paisprezece ani, tot nu aş înţelege pe de-a-ntregul complexităţile naturii umane. Nici nu sunt sigur că aş vrea, sincer! Ar constitui munca de-o viaţă şi, dacă te apleci prea mult asupra misterelor existenţei, îţi strici sănătatea. Uite ce se întâmplă cu filozofii! Cei mai mulţi dintre ei o iau razna, se apucă de băut sau devin profesori de existanţialism la vreo universitate obscură.

Acestea fiind zise, nu neg că după atâţia ani petrecuţi în casa conducerii, laolaltă cu prietenii lor, unii dintre ei de-a dreptul bizari, am tras anumite concluzii în ce priveşte fiara cu două picioare. Am avut momentele mele când totul a devenit atât de clar, aşa cum se întâmplă dacă observi cu atenţie, îţi ţii gura şi ai urechile ciulite. Momentele din care înveţi ceva ţi se întipăresc în minte, adăugându-se la cunoaşterea deja acumulată. Luaţi, de exemplu, ziua în care am aflat de sfinţenia puiului de om.

S-a întâmplat cândva în acea perioadă periculoasă imediat după cină, când mesenii sunt tentaţi să mai scape câte o indiscreţie sau chiar - in vino veritas - să spună adevărul. Adesea regretă fapta chiar a doua zi şi urmează un

schimb de telefoane plin de remuşcări şi regrete. Dar atunci, din fericire, este deja prea târziu.

In seara de care vă povestesc, am avut onoarea de a avea printre noi o mamă. Doamna avea trei copii şi nu lăsa pe nimeni să uite acest lucru - ne-a bombardat cu fotografii drăgălaşe la ora cocteilurilor, cu istorioare fascinante ale demersurilor celor trei cu baveţica şi jucărioarele la primul fel, urmate de ştiri mai recente, mult prea detaliate decât ar fi trebuit, despre numărul de dinţi şi experimentele puştilor cu funcţiile biologice. Greu de înghiţit - nici măcar n-am mai încercat să mănânc — dar ea continua ignorând comesenii care mai că se înecau cu mielul fript. într-un final, nemaiavând nimic de spus despre cei trei, înainta teoria ofensatoare că oamenii îşi iau câini ca înlocuitori ai copiilor. Greşită şi jignitoare această remarcă, dar deloc originală, şi am crezut că va trece neobservată, aşa cum merita.

Nu am luat în calcul efectul monologului său asupra celeilalte jumătăţi. Probabil, v-am spus că în general este nevoie de un cutremur pentru a-1 trezi pe stăpânul meu din reveria sa de după cină. Dar în acest moment - inspirat, fără îndoială, de ieşirea la suprafaţă a propagandei pentru fertilitate - cealaltă jumătate se zbârli şi ripostă. Şi ce ripostă; ideea de bază fiind că în ziua de astăzi, când lumea suferă de suprapopulare, cuplurile locuiesc în apartamente minuscule, unde câinii sunt interzişi. Disperaţi după companie, cei doi fie îşi cumpără un papagal, fie au un copil, depinde de spaţiul disponibil. De aceea, e foarte uşor să lansezi ideea că, de fapt, copiii sunt înlocuitori ai câinelui. Mai ia un pahar.

Cealaltă jumătate a mai încurcat-o o dată din cauza atitudinii sale frivole faţă de vacile sacre, dar

rar mi-a fost

„S-a zbârlit şi a ripostat"

dat să văd un asemenea răspuns. Vibrând de emoţie ca un aspic pe farfurioară, mama eroină îl fixă cu un ochi furios, incandescent:

- Cumplit! zise ea. îl compari pe micuţul meu Tommy cu un papagal?

Amuţiră cu toţii, aşteptând să vadă cum va ieşi din corzi cealaltă jumătate. Dar în seara asta parcă era posedat şi nu avea de gând să facă vreun compromis.

- Şi, mă rog, de ce nu? replică el. Amândoi sunt mici. Amândoi fac zgomot. Ambii scuipă mâncarea. Şi unul, şi altul au o mare dificultate în a-şi controla funcţiile biologice.

Totul era adevărat, evident, dar nu era chiar ce voia să audă o mamă.

Şi asta a fost de-ajuns pentru a încheia distracţia pentru seara aceea. Partea vătămată zvârli şervetul pe jos, îşi luă albumul de familie şi dispăru în noapte trăgându-1 pe bârbatu-său după ea, plângându-se cu voce tare de insultele aduse mamelor, jurând ca în vecii vecilor să nu mai discute cu omul acela oribil.

— Ce uşurare, zise cealaltă jumătate, comentariu ce îl închise în bucătărie spre a-şi ispăşi pedeapsa.

Am ţinut capul jos. M-am bucurat de fiecare clipă a disputei, dar nu dădea bine să mă umflu în blană.

După stingerea luminilor, meditam la evenimentele zilei încolăcit la mine în coş; gândurile mele se îndreptară spre aspecte mai sensibile, unde părerile contestate sau câteva cuvinte spuse în glumă pot duce la alarmarea celui care se simte direct vizat şi chiar la ruperea relaţiilor sociale. Există multe subiecte sensibile, când vă gândiţi mai bine, de la politică - pe care am senzaţia că mulţi încă o iau în serios -la rolul prezervativului în societatea modernă. Am ascultat discuţii încinse pe ambele teme şi am văzut cum oameni normali, calmi în situaţii obişnuite, se transformă în bestii din pricina celor mai mărunte diferenţe de opinie. Vor să câştige şi se înfurie dacă pierd. Nu există nimic mai ciudat decât fiinţa umană.

Cu acestea în gând, am petrecut câteva zile revizuind ideile conţinute în paginile acestea - ca să fiu sigur că am inclus tot ce ar putea fi interesant pentru posteritate sau pentru oricine altcineva. Spre marea mea surpriză, am realizat că s-ar putea sâ-i fi neglijat tocmai pe cei de-un neam cu mine. Cum rămâne cu cei cruzi şi lipsiţi de experienţă, ignoranţi în obiceiurile oamenilor, naufragiaţi într-o lume unde oamenii se uşurează în casă şi pedepsesc câinele care îi imită? Logica nu are răspuns; doar experienţa. Aşa că ofer câteva sfaturi. Sunt doar nişte pensees pestriţe, dar bune şi aşa. Vă las să vă formaţi propria părere.

Sfaturi pentru tânărul câine

1. Fereşte-te de Crăciun!

Prin tradiţie, este un moment când puiuţi de căţel sunt aduşi în casele oamenilor pe post de cadouri. Dacă reuşesc să supravieţuiască totuşi cu o dieta de curcan, plăcinte, hârtie de ambalat cadourile şi ornamente de pom, au toate şansele să crească. Din nu se ştie ce motiv, acest fapt produce o mare surpriză şi consternare în rândul membrilor mai în vârsta ai familiei, care, sincer, ar fi trebuit să ştie mai bine. Evident că nu ştiu, astfel că primăvara următoare vor căuta un alt stăpân pentru dulăul care a devenit un simplu inconvenient. Căţeluşii de Crăciun să nu-şi facă planuri pe termen lung. Trist -dar adevărat.

2. Nu încercaţi să înţelegeţi atracţia televizorului.

îmi place să cred că sunt un sofisticat, că ştiu să mă mişc în cercuri sociale diferite, înţelegător în ce priveşte interesele lor, oricât de bizare ar fi acestea etc. Când vine vorba de televizor, sunt perplex. O

cutie plină de omuleţi mici şi gălăgioşi, mirosind neplăcut a plastic încins, camera cufundată în întuneric, conversaţia interzisă şi sforăituri gingaşe pe fundal - vi se pare o activitate plăcută? Nu pot sâ-i dau de capăt. Aţi văzut iepuri hipnotizaţi de lumina lanternei? Asta este televiziunea pentru mine. Dă-mi furnici oricând! Sunt mai distractive.

3. S-ar putea ca într-una dintre nopţi sâ fiţi deranjat de sosirea pe furiş a unui domn intrat pe fereastra, care merge în vârful picioarelor prin casâ.

Acesta este un hoţ. Sâ nu-1 lătraţi niciodată. Hoţii nu au pic de respect pentru drepturile animalelor şi pot fi extrem de violenţi. Amânaţi lătratul şi alarmarea casei până când hoţul a ieşit din casâ. Dacâ aveţi noroc, poate v-au luat televizorul.

4. Eticheta băii m-a aiurit timp de câteva luni bune, dar regulile par sâ fie după cum urmează:

Pentru oameni, este acceptabil sâ se scufunde zilnic în apa; de fapt, ei o considera o virtute şi o plăcere. Cântă, se joacă cu săpunul, ies din baie îmbujoraţi şi strălucind de curăţenie, extrem de mulţumiţi de isprava lor. Văzând acestea, câinele începător care doreşte sâ-şi mulţumească stăpânul s-ar putea să se simtă tentat sâ le urmeze exemplul şi sâ facâ o baie de toată frumuseţea într-o băltoacă cu

noroi. Nu e voie! De asemenea, nu e voie sâ va scuturaţi în sufragerie sau sâ curăţaţi pârul de pe faţâ frecând botul de covor. Ca în toate celelalte aspecte ale vieţii, aici operează standardele duble, care, observaţi, nu sunt în favoarea noastră, a celor cu patru picioare şi un bot mânjit de noroi.

5. învâţaţi sâ faceţi distincţia între prieteni naturali şi duşmani naturali.

Simt o afinitate faţă de: grădinari, pentru că amândoi suntem interesaţi de săpat; cei care nu ştiu sâ ducâ furculiţa la gurâ; cei care înţeleg principiile mitei ca garanţie a cuminţeniei; cei care poarta proteză dentara, pentru care biscuiţii sunt complet contraindicaţi. Trebuie trataţi cu mare grijă: oamenii îmbrăcaţi în alb; oamenii care se interesează ce pedigriu ai pe un ton superior; bătrâneii cu baston; vegetarienii, cu excepţia momentelor în care au în farfurie o bucată de came de care vor sâ scape discret. De evitat: femeile care au cu ele fotografia pisicii lor. Sunt pierdute, fâră speranţă.

6. Recunoaşteţi nevoia pentru obedienţa selectiva.

în situaţii obişnuite, puteţi face ce vreţi. Lenea înnăscută a omului şi capacităţile reduse de concentrare vâ vor scâpa de prea multă disciplina. Dar vor exista

şi momente de criză, când merită să răspunzi unei chemări autoritare. Vă daţi seama întotdeauna când este cazul să o faceţi. Ridică tonul vocii, isteria e iminentă şi sunt rostite ameninţări. Când strigă cu litere de tipar - ca, de exemplu, BĂIEŢELUL! FIR-AR SĂ FIE! - întoarceţi-vă imediat la bază, prefăcându-vă că nu aţi auzit din prima. Daţi din coadă sincer şi totul va fi bine.

7. Nu aduceţi acasă prieteni de sex opus.

Asta nu va face decât să încurajeze speculaţii grosolane asupra intenţiilor dumneavoastră şi poate duce la o perioadă de arest la domiciliu. După mine, romantismul e mai bine să apară pe un teritoriu neutru, unde este puţin probabil să vă găsiţi încolţit, astfel că puteţi nega orice, oricând. Urmaţi exemplul conducătorilor noştri eminenţi: nu recunoaşteţi nimic!

8. Niciodată să nu-i muşcaţi pe veterinari, chiar dacă sunteţi atacat din spate de un termometru îngheţat. Ei vă vor numai binele.

9. în sfârşit, reţineţi că trăim într-o lume imperfectă şi oamenii fac greşeli. Cocteiluri, mobilier de culoare deschisă, transplante de pâr, Anul Nou, articole din Lycra de un portocaliu ţipător, zgărzi bătute cu zirconiu, jogging, curăţenia, sex prin telefon, epilatul - lista este lungă, iar viaţa e scurtă. Sfatul meu este să folosiţi cât mai bine ce vi s-a dat şi să fiţi tolerant. Să greşeşti este omeneşte. Să ierţi e canin.

Are cineva chef de plimbare?

RAO

CARTE DE BUZUNAR - ADULŢI

H.E. Bates Albert Camus

Rafael Chirbes Miguel Delibes

Romain Gary Louis Guilloux Hermann Hesse Franz Kafka Andre Malraux

Henry de Montherlant

Josep Pla Juan Rulfo Ernesto Sabato Jean-Paul Sartre

OPERE XX / CLASICI CONTEMPORANI

Michel Tournier Virginia Woolf

Uşor bătea vântul spre Franţa

Faţa şi reversul /Nunta /Mitul lui Sisif / Omul

revoltat / Vara / Exilul şi împărăţia

împuşcăturile vânătorului

Doamna în roşu pe Jiindal cenuşiu

- Cinci ore cu Mario

Prima dragoste, ultima dragoste • Rădăcinile cerului Sângele negru

Gertrud / Rosshalde / Ultima vară a lui Klingsor Castelul •Jurnal • Procesul Antimemorii, voi. 1 - Oglinda limburilor

- Condiţia umană

Bestiarele • Demonul binelui • Fetele

- Leproasele • Visul

Noapte de primăvară • Strada îngustă Câmpia în flăcări • Pedro Paramo înainte de tăcere

Muştele / Cu uşile închise / MorţiJară îngropăciune / Diavolul şi bunul Dumnezeu /

Sechestraţii din Altona

Fecioara şi căpcăunul • Caspar, Melhior & Baltazar

- Picătura de aur • Regele Arinilor

Anii • Camera lui Jacob • Doamna Dalloway

- Eseuri alese / Arta lecturii • Eseuri alese / Portrete în oglindă • între acte • Jurnalul unei scriitoare

- Orlando • Schiţe • Spre Far • Valurile

Antonio Alamo Federico Andahazi

Iuri Andruhovyci Jean-Daniel Baltassat Julian Barnes Arturo Barea Romano Battaglia Tonino Benacquista Carmen Covito Don DeLillo Nicolas Dickner Dimitre Dinev E.L. Doctorow Margaret Drabble Marguerite Duras

Dominique Fernandez Robert Finley Paolo Giordano Martin Gulich Joseph Heller Kazuo Ishiguro Luis Garcia Jambrina Regis Jauffret Julia Kristeva Javier Marias Carlos Maria Dominguez Adolfo Puerta Martin Patrick Modiano Rosa Montero

Juan Manuel de Prada Adolf Muschg

RAO CONTEMPORAN

Incendierea paradisului

Anatomistul • Cetatea ereticilor • Conchistadorul

- Mironosiţele • Secretul culorii pure Douăsprezece inele

Tainele donei Isabel Privind în soare Copilăria unui răzvrătit O inimă curată Alter ego Urâţica Mao II Nikolski

0 lumină deasupra capului Labirintul apelor Drumul strălucitor

Amanta engleză • Hiroshima, dragostea mea

- India Song îngerul destinului lndiile accidentale Singurătatea numerelorprime Bellinzona, noaptea • îmbrăţişarea Catch-22 • Ora închiderii Nemângâiaţii

Vise paralele

Case de nebuni

Moarte la Bizanţ • Samuraii

Inima atât de albă

Casa de hârtie

Azucena noaptea

Dora Bruder

în inima infernului • Povestea regelui străveziu

- Stăpân iubit • Qua inocenţilor

- Instrucţiuni pentru salvarea lumii Păsărici

Pot merge şi singur şi alte povestiri de dragoste

Yann Queftelec Kenzaburo Oe

Felipe Benitez Reyes Antonio Soler Juan Carlos Somoza Andrzej Stasiuk

Antonio Skarmeta

Philippe Sollers

Ali Smith

Rose Tremain

Angela Vallvey

Manuel Vazquez Montalban

Enrique Vila-Matas

Sandro Veronesi Banana Yoshimoto Richard Wagner

THRILLER, AVENTURI,

Lino Aldani Lawrence Alexander Ted Allbeury Will Adams Karin Alvtegen Karin Alvtegen Andreas Albes Kevin J. Anderson Jeffrey Archer Cristina Bajo David Baldacci Toby Ball Noel Barber Clive Barker

Michael Baden & Linda Kenney

James Becker

Peter Behrens

Raymond Benson

Marco Bettini

Marcelo Birmajer

William Peter Blatty

Stephen Booth

Gayle Brandeis

Andrew Britton

Dan Brown

John Brunner D.W. Buffa Candace Bushnell Mark Burnell Jared Cade Tom Cain

Ian Caldwell & Dusdn Thomason Mireille Calmei

Isabel Cambior Rino Cammilleri Thomas Caplan Martin Capparos Andrea de Carlo John Le Carre

Nuntă nemiloasă

Strigătul înăbuşit • 0 experienţă personală

- 0 viaţă liniştită Caruselul iluziilor Calea englezilor

Clara şi penumbra • Peştera ideilor Călătorind spre Babadag • Fado • Nouă

- Djermania

Dansul victoriei • Neruda văzut de Skarmeta

- Poştaşul lui Neruda Steaua amanţilor • Secretul,

Accidental

Restauraţia

Micile neajunsuri ale fericirii Pianistul

Asasina cultivată • Bartleby & Co

- Parisul nu are sfârşit

Arde Troia • Forţa trecutului • Haos calm

N.P

Miss Bucureşti

ACŢIUNE, ROMANCE, DRAMĂ, SF

Crucea de gheaţă Rubicon

De o parte şi de alta a frontierei

Codul lui Alexandru

Trădarea

Ruşinea

Comoara

Anticorpii

în linie dreaptă • O chestiune de onoare

Grădina otrăvurilor

Putere absolută

Arhivele

Plâns şi râs

Cabal • Everville

Tăcerea

Primul apostol

Legea viselor

Să nu mori azi

Culoarea sângelui

Poveşti cu bărbaţi însuraţi

Exorcistul

Câinele negru • Sălaşul morţii Licitaţia lui Flan Americanul

Codul lui Da Vinci • Conspiraţia Dan Brown

- îngeri şi demoni • Fortăreaţa digitală Reţelele infinitului

Trandafirul negru

Frumuseţe de vânzare • Totul despre sex A treia femeie Răzbunare mortală Ţinta

Misterul manuscrisului Seria Femeia pirat - Slujitorii regelui •Jocul umbrelor

Seria Jocul lupoaicelor - Camera blestemată

- Răzbunarea lui Isabeau • Patul lui Alienor Nopţile Cenuşăresei Justiţie divină Actorul care a devenit spion Enigma Valfierno 0 mare de adevăruri • Un om liber Cârtiţa • Casa Rusia •

Chemare din tărâmul morţii

- Managerul nopţii • Micuţa toboşăreasă • Oamenii lui Smiley • Omul nostru din Panama • Premiantul

- Spionul care a ieşit din joc • Un spion desăvârşit

Chris Carter John Case

Lincoln Child Agatha Christie

Tom Clancy

Stephen Clarke Piero Colaprico Martina Cole Didier Convard Robin Cook Michael Cordy Bernard Cornwell Clive Cussler Antoine B. Daniel

Misha Defonseca Jeffery Deaver

Tessa DeLoo Nelson DeMille

William Diehl

Markus C. Schulte von Drach

Richard Doetsch

Jessica Duchen

Robert Dugoni

Marc Dugain

Susanne Dunlap

Dominick Dunne

Joe Dunthore

David Anthony Durham

Daniel Easterman

Andreas Eschbach

Ben Elton Paul Erdman Veit Etzold Barbara Ewing Giorgio Faletti

Francezul • Gheena • înfruntă viitorul

A opta zi • Codul genetic • întâiul călăreţ

al Apocalipsei • Sindromul

Infernul de gheaţă • Inima furtunii

13 Ut cină • A treia fată • Asupritul şi alte povestiri

- Cadavrul din bibliotecă • Ceasurile • Cei patru mari

- Cei cinci purceluşi • Chiparosul tnst • Cine l-a ucis pe Roger Ackroyd? • Conacul dintre dealuri • Cortina:

Ultimul caz al lui Poirot • Crăciunul lui Pbirot

- Crima din Orient Express • Crimă în Mesopotamia • Crimă Ut vicariat • Crimă pe terenul de golf • Cu cărţile pe masă • Cum bate valul • Doamna McGinty a murit • După înmormântare • Elefanţii nu uită • Hotel Bertram • întâlnire cu moartea • Jocuri de oglinzi • Mâna ascunsă • Martorul mut • Misterioasa afacere de la Styles • Misterul crimei fără cadavru • Misterul din Caraibe • Misterul Trenului Albastru

- Moarte în nori • Moarte pe Ml • Muncile lui Hercule

- Nemesis • 0 crimă anunţată • O supradoză de moarte

- Oglinda spartă • Pericol la End House

- Petrecerea de Halloween • Pisica printre porumbei

- Poirot investighează • Pbirot Primele cazuri • Răul sub soare • Tragedie în trei acte • Trenul de Paddington

- Ucigaşul abc • Ultimele cazuri ale lui Miss Marple

- Vânătoarea de crime

TOP 10:13 Probleme • Casa strâmbă • Către zero

- Noapte nesfârşită • Vinovatfără idnă

- frece negri mititei

Cardinalul de la Kremlin • Centrul de comandă V- Echilibru de forţe • Dezbină şi cucereşte • Unia de demarcaţie

- Misiune de onoare • Rainbow six (2 voi.)

- Stare de asediu • Vânătoarea lui Octombrie Roşu în ce merde te bagă dragostea Soţia

campionului Afacerea

Cei cinci templieri ai lui Iisus • Triunghiul secret Criza • Marker • Răpirea • Risc asumat Lucifer • Codul lui Isus Eretic • Harlequin • Vagabond Aurul incaşilor • Vântul negru • Comoara Marelui Han Seria Inca - Aurul din Cuzco

- Machu Picchu, Cetatea Secretă

- Dansul zeilor • Innţunle de aur Printre lupi

A douăsprezecea carte • Dansând cu moartea

- Grădina fiarelor • Fereastra spartă • Maimuţa de piatră • Scaunul gol • Moartea vine on-line Gemenele

Căderea nopţii • Fabrica de spioni

- Fiica generalului • Odiseea lui Talbot • Plum Island • Spencerville • Focul sălbatic Domnie în iad • Eureka Furor

Hoţii paradisului • Dincolo de credinţă Viobnista

Stăpânul juriului • Victimele puterii Blestemul lui Edgar • 0 execuţie obişnuită Sărutul lui Liszt Un anotimp în purgatoriu Submarin

Mândria Cartaginei friua mâniei

Premiul Nobel • Filmul Isus • Un bilion de dobn • Ultimul dintre ei Crimă în direct • Popcorn • Prima victimă Panica din ’89 Tăietura finală Rosetta

Cu ochii altuia • Dincolo de un destin evident • Eu ucid

Dulciuri amare Jocul cu diavolul în căutarea lui Nouf Rugă pentru asasin Instinct ucigaş • Jocul puterii Iniţiatul

Leandrul alb • Paint it black. Destin în negru Bărbatul cu pistolul de aur • Caracatiţa şi alte povestiri • Doar pentru ochii tăi • Operaţiunea Thunderball • Spionul care m-a iubit

- Trăieşti numai de două ori

Alb infinit • O avere periculoasă • O misiune riscantă

- Prin urechile acului • %bor periculos

- Un loc numit libertate

Fără cruţare • înfruntarea • Pe muchie de cuţit • Rinocerul

Afganul • Al patrulea protocol • Alternativa diavolului • Dosarul Odessa • Fantoma din Manhattan • Ziua şacalului Semnul de aramă Stirpea Sfântului Graat Conspiraţia Berlin

Scria Romanii - Spartacus - revolta sclavilor

- Nero - domnia antihristului • Titus

Seria Crucea Occidentului - întru acest semn vei învinge • Parisul în rugăciune Cele două morţi ale lui Socrate

Trădarea. Viaţa pierdută a lui Isus Ucenicul

Poate astăzi nu omor pe nimeni Atlantida

Chrome • Contele Z^{m} Asasini • Puterea destinului Culoarea legii Vasele chinezeşti

A de la alibi • B de la bandit • C de la cadavru

- D de la datornic Câini turbaţi

... Şi vreme e ca să ucizi • Apelul • Camera morţii

- Campionul din Arkansas • Cazul pelican

- Clientul • Firma • Fotbal şi pizza * Frăţia

• Juriul • N
• Partenerul

• Avocatul străzii

- Testamentul • Ultimul jurat • Un altfel de Crăciun Maestro runelor

Mireasa evreică Moartea vine de departe Colinele Edenului Joc de umbre Curtezana

Dragonul roşu • Hannibal Recuperatorul

Omul-Pasăre • Tokyo • Tratamentul

- Insula porcilor Călătorul Autopsia Satanei Pulbere de oase încercuirea Anubis

Un banc criminal Povestea arhivarului iMptând cu imposibilul Nu te încrede în nimeni

Seria îmbătratul - Im porţile Romei • Moartea regilor Mentorul

Seria Piatra luminii - Nefer cel Tăcut

- Femeia înţeleaptă • Paneb cel $Z^{e\wedge os}$

laestrul • Nevinovatul • Omul care aduce ploaia

P.D. James

Robert Jordan

Joseph Kanon John Katzenbach

Matthew Kneale Sue Monk Kidd Natsuo Kirino Bernard Knight

Tom Knox Dean Koontz

William Kotzwinkle Chris Kuzneski Jack Lance

Tim LaHaye & Jerry B. Jenkins

Martin Langfield Michael Lawson

Frederic Lenoir, Violette Cabesos Fredeic Lenoir John Lescroart

Paul Levine

Franco Limardi David Lindsey Robert Lohr Brian Lowry Charles Maclean Esteban Martin Richard Matheson Daphne du Maurier Peter Mayle

Colum McCann

Andy McNab & Robert Rigby

Andy McNab

Gerhard Meier

Biba Merlo

Walter M. Miller jr

Jorge Molist

Christian Mork

Marcia Muller

Guillaume Musso

David Morrell

Katherine Neville

Bill Napier

John O’Farrell

Serdar Ozkan

- Locaşul adevărului

Seria Misterele lui Osiris - Arborele vieţii • Uneltirile răului • Calea de foc • Marele secret

- Afacerea Tulankhamon • Ce dulce e viaţa la umbra palmierilor! • Din dragoste pentru Philae

Seria Mozart - Marele magician • Fiul Luminii Farul • Fiul omului • Gustul morţii • Moartea unui expert • Moarte în Sfântul Ordin

- 0 meserie nepotrivită pentru o femeie • Păcat originar

- Sala crimelor

Seria Roata Timpului — Ochiul lumii • în căutarea Cornului • Dragonul renăscut • Umbra se întinde

- Focurile cerului • Seniorul haosului Misterele Berlinului

Analistul • Omul din umbră • Omul

nepotrivit • Povestea unui nebun • Războiul lui Hart

- Zj.ua răfuielii

Pe când eram la Roma

Jilţul sirenei • Viaţa secretă a albinelor

Afară • Grotesc

Cadavrul meşteruluifăurar • Căutările coronerului John

- Dincolo de liman • înfricoşătoarea taină

- Potirul otrăvit Secretul genezei

Unicul supravieţuitor • Soţul • Speranţă de viaţă Seria Frankenstein — Fiul rătăcitor — cartea întâi

- Oraşul nopţii - cartea a doua E. T. Extraterestrul

Semnul crucii Pirofobia

Seria Supravieţuitorii - Supravieţuitorii

- Armata pătimirilor • Jficolae • Pecetluirea sfinţilor
- Apollyon • Cavalerii Apocalipsei • Posedatul • Semnul Cutia răului

Cercul interior Promisiunea îngerului Oracolul Lunei

Al treisprezecelea jurat •Jurământul •Audierea

•Justiţie exemplară • Vinovăţia

Sa-i omorâm pe toţi avocaţii • Solomon vs. Lord

- Un alibi în larg Doar o lacrimă

Chipul asasinului • Legile tăcerii Automatul de şah Nu vă încredeţi Chipul întunericului Pictorul umbrelor Sunt o legendă

Verişoara mea Rachel • Hanul Jamaica

Hotel Pastis • Hoţul de vinuri • Din nou în Marsilia

- Din nou în Provence • Un an în Provence • Provence pentru totdeauna • Viaţă de câine • Provence de la A la Z Zoii • Dansatorul

îngerii morţii Misiune specială Ţărmul vânturilor 12 luni

Cantica pentru Leibowitz întoarcerea catarilor • Regina ascunsă Dragul dejim Trofee şi lucruri moarte Şi după...

Cârtiţe Opt • Focul Tripticul

Perfect bărbătesc • Avertisment poate să conţină urme de alune

Trandafirul dispărut

George Pelecanos	Grădinarul nopţii
Rosamunde Pilcher	Căutătorii de scoici
Tony Parsons	Copil fi bărbat • lecţii de viaţă • Soţia mea favorită • Spiritul familiei

Elizabeth Peters	Mormântul păsării de aur
James Patterson	Primul pe lista morţii • A 2-a fansă • Al 3-lea caz
	• 4 iulie • Al 5-lea călăreţ
James Patterson & Maxine Paetro	A 6-a ţintă • Al 7-lea cer • Bikini • A 8-a mărturisire
James Patterson	Casa de pe plajă • De-a v-aţi ascunselea • Detectivul Alex Cross
James Patterson & Andrew Gross	Salvamarul
James Patterson & Howard Roughan	Croaziera
Marie Phillips	Zeii puţi pe rele
Ralph Peters	Flăcări din cer
Terry Pratchett	Seria Lumea disc - Stranii surate • Piramide • Gărzi, gărzi • Eric • Imagini mifcătoare • Domnul cu coasa • Prin cele străinătăţi

Douglas Preston

Douglas Preston & Mario Spezi

Rarbara Quick

Christoph Ransmayr

Kathy Reichs

Matthew Reilly

Anne Rice

Nerea Riesco Gianni Riotta Michael Robotham Belinda Rodik James Rollins

Philip Le Roy Emili Rosales Robert Rosenberg Jack Ross Pino Rove redo Craig Russel Michael Sammaritano John Saul

Manda Scott Karin Slaughter Scott Smith Wilbur Smith

Teresa Solana Rowan Somerville Nicholas Sparks

Peter Spiegelman Ben Stephenson Patricio Sturiese Tess Stimson Paul Sussman

Valerie Tasso Andrew Taylor

- Cel mai de preţ cadou Pisica rofle

0 posibilă problemă de viaţă fi de moarte Taina inchizitorului Clubul infidelilor

Armata lui Cambyses • Oaza ascunsă

- labirintul lui Osiris Insaţiabilă

Trilogia Roth: Jocul de-a destinul •Judecata străinilor

- 7ei mărunţi • Magie de ambe sexe • Lumina fantastică

- Seniori fi doamne

Codicele • Canionul Tiranozaurului Monstrul din Florenţa Fecioarele lid Vivaldi Ultima lume

Oase încrucifate • Oase frânte Planul Majestic 12 • Templul • fona 7 Plecarea din Egipt

- Seria Cronicile vampirilor - Interviu cu un vampir

- Regina damnaţilor • Povestea hoţului de trupuri

- Vampirul Armând

- Seria Cronicile vrăjitoarelor - Ora vrăjitoarelor

- Lasher • Taltos

- Vampirul Vittorio • Mumia Ars Alagica

Alborada • Prinţul norilor

Suspectul

Benvenuto Cellini

Furtuna de nisip • Harta oaselor • Ordinul negru

- Virusul Im luda Ultima armă Oraful invizibil Camera de montaj Recviem

Să-mi dai de ftire RofU pentru totdeauna Conspiraţia Siciliană

Creatura • întuneric • Mâna dreaptă a diavolului

- Prezenţa • Somnambulii

Boudica (Visul vulturului) • Craniul de cristal Obsesia • Post mortem Ruinele • Un plan simplu

Magul • Ultimul papirus • Căutarea • Festinul leilor

- Sunetul tunetului • Sanctuarul • Ţărmul în flăcări
- Puterea săbiei • Furia • Vulpea aurie
- Războinicii Nilului • Vremea morţii

0 crimă imperfectă • Scurtătură înspre Paradis Sfârţitul somnului

Accidentul • Miracolul • Mesaj de departe

- Nopţi în Rodanthe • Nunta • Refugiul
- Talismanul norocos • Ultimul cântec

Michael Teitelbaum	Aventurile Omului-Păianjen • Bărbaţii în negru II
Michael Tolkin	Printre morţi
J.R.R. Tolkien	Povefti neterminate
PJ. Tracy	Operaţiunea Monkeewrench • Momeala vie
Scott Tu row	Eroi obifnuiţi • Erori judiciare • Nevinovat

John Twelve Hawks	• Prejudicii morale Râul întunecat
James Twining	Soarele negru
John Trenhaile	legile sângelui • Unealta răului
Barbara Victor	Coriander
Philipp Vandenberg	Pergamentul uitat • Dosarul Golgota
A.E. Van Vogt	Cartea lui Van Vogt
Mara Volkers	Mireasa magului
Ernest Volkman	Spionaj
AJ. Zerries	Taina lui Van Gogh
Timothy Watts Wolfram zu Mondfeld &	Marele jaf
Barbara zu Wertheim	Şcoala gladiatorilor
Louise Welsh	Tamerlan trebuie să moară
Cameron West	Pumnalul Medici
Michael While	Inelul familiei Borgia
Andrew Wilson	Minciuna

ISTORIE, SOCIOLOGIE,	FILOZOFIE, POLITICĂ, RELIGIE
Vartan Arachelian	Toamna pătimirii noastre
Carlos Castaneda	Al doilea cerc de putere • Cealaltă realitate • Darul vulturului • Focul lăuntric • învăţăturile lui Don Juan • Pase magice • Povestiri despre putere
DeVrye Catherine	Ceai fierbinte cu miere fi lămâie
Guy Debord	Comentarii asupra Societăţii spectacolului • Societatea spectacolului
Jose Freches	Eu, Buddha
Enrique de Vicente Marie-France Etchegoin	Puterile oculte ale minţii
& Frederic Lenoir	Ancheta asupra Codului lui da Vinci
J.F. Fogel, B. Rosenthal	Şfârfit de secol la Havana In numele lui Usama bin laden
Roland Jacquard	

Lynn Picknet, Clive Prince Conspiraţia Stargate

Alan Butler & Stephen Dafoe Seria Cavalerii Templieri - Misterul dezvăluit

Maurizio Ferraris Alo? Unde eşti?

Fernando Savater Cele fapte păcate capitale • Cele zece porunci

ale secolului al XXI-lea

TOP SECRET

Thom Burnett Cine conduce, defapt, lumea? • Cine a câftigat, de fapt,

cursa spaţială?

Noam Friedlander Ce este Opus Dei?

John Gibb Cine te urmărefte?

Lindsay Porter Cine sunt Illuminati?

Andy Stern Cine a câftigat războiul petrolului?

MEMORII, JURNALE, BIOGRAFII

Madeleine Albright Bill Clinton

Hillary Rodham Clinton Zlata Filipovic Regina Noor Ilie Nastase Marianne Pearl Aung San Suu Kyi

Doamna secretar de stat Viaţa mea Istorie trăită Jurnalul platei

Regina Noor - Calea spre credinţă Mr. Năstase O inimă neînfricată Vocea speranţei

www.raobooks.com. www.facebook.com/rao.editura office@rao.ro. libraria.rao@rao.ro